PMENDI

BURU

MOTZA

upitel

R.C. 318 paginas 2 hojas

upda

upmc

JESVSEN

AMORE-NEQUEEI

DAGOZTEN,

CEMBAIT OTOITZ-GAI,

Jesusen Compañiaco

A. Sebastian Mendiburuc

E G U I Ñ A C.

V. Z.

1760.

BEHAR BEZALA.

Iruñeco Libru-guille Antonio
CASTILLA-ren Echean.

na

MEZAREN ENZUN-VIDE labur-erraza.

CEmbat-ere ondasun-duna den *MEZA* (den bezala), *MEZA* da mehatze baten eraco gauza bat. *MEHATZEAC*, naiz dela urre-gaiezcoa, ez du aberastuco nior, lurra zulatu, ta ateratzen ez-pa-da lur-peco urre-mea; ez eta *MEZAC* ere, *MEZA*ren ondasunac billatzen, ta ateratzen ez dituena. Guelditzeco bada bat aberastua, *MEZAn* arquitzen diran, ondasunequin, billatu beharco ditu ondasunac berac; ondasunac ecusiz, ezagu dezan MEZAren valioa; ta ezaguntz onec ar-eraci dezon, ondasun oriec escatzen duten, lan laburra, edo nequea chiquia.

*MEZA*co ondasunen ate-

ra-

ra-videa da MEZA bera, behar den, eran entzutea. Ala entzuteco, asi zaitez onezdamutic, edo contricio-netic; eta artu zazu cere *MEZA*, bein EVANGELIO-raño; guero SAGARA--raño, guero MEZ---emallearen COMUNIO-neraño; ta azquenean *MEZA* gucia BUCATU arteraño; ta aldian eguizu, aldiari dagocana, edo eguiozu cere Jangoicoari *MEZAren* PRESENTA, bein, ceren EMAN cizun, dezun, izatea; urrengo aldian, BARCA ditzan zure becatuen zorrac; guero, eguin dizquitzun, ON, edo ontarte gucien alde; ta azquenean, dizun, ONGUI vicitzeco, gracia: ta eguizu hau gucia, emen arquituco dezun eran, oberen bat icasi dezazun artean.

§. I.

MEZAREN ASI-ERATIC Evangelio-raño eguin behar dena.

MEZAren asieran, len ezpa-zaude, belaun-icatuco zara; ta, norequin hitzeguitera zoacen, ta cer eman gogo diozun, gogoan arturic, eguin behar diozu cere agur humill bihotz guztizco bat cere Jangoico maita-garriari; ta, esan behar diozu, edo bihotzez, edo eme-emequi, ta, zure aldacan daudenac, aditzen etzaituztela, nasi ez ditzazun beren eguitecoan.

ETERNIDADE gucian bacarric egondu zaran, nere.

Jangoico-maite, AITA, SEME, ta ESPIRITU Santua: deusen beharric ecusi ez dezun, ta gloriaz beteric beti, beti arquitzen ciñan, zori-oneco JAUN ecin doatsuagoa: ecer-ezetic Ceru--lurrac, Itsasoco-bazterrac, eta gañeraco gauzac atera cenituen, Eguille ecin-altsua-goa: bazterric ez duen, IZATE ecin andiagoa; ta IZATE, CERU guciac, Cerutic lur-erañoco TOQUIAC, lurreco GAUZAC, eta Itsasoco URAC betetzen dituzun, ta, oriec bete, ta ere, eguingarriac arquitzen diran, gauza gucien bete-garri guelditzen zarana; eguin dituzun, gauza guciac nere ona gatic eguin dituzuna, ta ni, nere beharric gabe, zeretzat, eta cere glorian iduqui-naiez, cere ANTZ—IDURI—eder-era eguin nazun, EGUILLE ecin-obe-maita-garriagoa, cer ez di-

dizut nic zor zuri cere JAUN-tasuna gatic, eta, zuc niri eman didazun, ADIMENTUZco, ta NAIMENTUzco nere izate onen alde?

Cer zorco ez dizut nic, nere JAUN on ecin-onguilleagoa? Zor dizut, bai, nic, nere beguiz, nere buruz, nere oñez, escuz, ta bihotzez, nic eguin ala; bai-ta Cerucoac, eta Lurreco guciac elcar arturic eguin lezaquen, guci-gucia baño, aguitz, eta aguitz gueiago ere!

Cer eguiñen dut bada nic, nol-ere-bait nere ZOR andi oni erantzuteco, ta zure JAUN-tasunari dagocan, PRESENT on bat eguiteco? Ez dut onetaraco vide bat baicic. Videa da, asia dagoen, *MEZA*, ematen hari denaren escuz zure escuetan nic iuztea: bada *MEZAN* or arquituco da gure JESUS maita-garria-

ria; ta JESUS da bacar-bacarric, nere zor andi hau estaltzeco, asqui den, ta zu bezalaco, Jaun baten diñaco PRESENTA.

Orra, bada, non dezun nere naiez, ta gogoa, nere JANGOICO-eguille ecin andiagoa; ta izan dedilla *MEZ* ori zure ohoretan, ta ceren eguin ninduzun ni ecer-ezetic, eta betico cere gloria-raco. Or PRESENT orretan ecusico dezun, JESUSec dizula, dezaquenac bezala, nic zor dizudan, laudarioa, ta gañeraco guci-gucia. Bai arren, bai.

Hau erran, ta EVANGELIOA bucatu artean ez dezu gogotic utzico cere lembicico zor andi hau; ta bihotzez esain diozu Jangoico maita-garriari al dezun, guci-gucia.

§. II.

§. II.

EVANGELIOTIC SAGARAraño eguin behar dena.

EVANGELIOTIc ſagara raño cere gogoraco dezu cere BECATU gucien zor andia; ta eſain diozu, cere obenez aſerretu cenuen, cere JANGOICO-alrſu zucen-maita-garriari.

NERE AMAren ſabelera nintzaneco ni, becatuaren loi-pean arquitzen nintzan, ta zure etſai-galgarri eguiñic, nere JAUN on eguille, guztiz-maita-garria! ta al ere zuc, nitaz zu urricalduric, preſtatu cenidan, ni lurrera horduco, nere garbi-videa, edo BATAIOA. Bataio berean zuc niri quendu cenidan nere becatu etorquiaren loi guci-gucia; ta dembora berean eman ceni-

dan

dan cére GRACIA, cere ADISQUIDE-tasuna, ta cere Ceruraco VIDEA!

Baña ni, azcartu-horduco, esquer-gabe galdu bat eguiñic arquitzen nintzan; ta ez nion beguiratu ere zure ONTART eder andi oni, edo beguiratze arin bat, edo beste eguin, ta laster quendu nituen hartatic nic nere beguiac; eta galdu nituen, zuc niri cere BATAIOAn emanicaco ondasun andiac, eta sartu ere nintzan ni, nic neronec, nere náiez eguiñicaco becatu berrien loi itsusi galdu-etan: ta sartu izartu nintzan, zuc, nere JANGOICO maita-garriac, daquizun adiñ-etan!

Eta non arquitzen ote naz ni egungo egun berean ere? Nere becatu itsusien loipean? Zure etsai galdu-gogor eguiñic, eta betico sulecera beharra? Aguitz beldur naz beintzat,

tzat, nere JAUN andi, nic orrembat-etan bortizqui aserretua!

Ala arquitzen ba-naz ni, nori nic escatuco diot, nere becatu-petic ateraco ba-naz, beharco dudan, escua, ta laguntza? Zuri, zuri, nere JANGOICO maita garriari; zuri, bai, zuri, ni gatic ez izan arren, MEZ orretan ecusteco zauden, cere Seme-JANGOICO-guizon ecin-obea gatic.

Nere becatu-pean, laguntz hau baguez, gal-ez-nendin ni, eguin izandu zuen zure SEME on orrec, zuc cerorrec daquizun, adiña; ta badaquizu zuc, zure SEMEAc eguiñ-icaco gauzaric chiquienac ere valio duela, nic escatuco dizudan, laguntzac adiña, ta anitz, eta anitz gueiago.

ESCATZEN dizut, bada, nere Jangoico-maita-garria, ce-

re escu-faguntza indartsu hau, atera nadiu ni lembaitlen contricionez, onez damuz, edo Confestione zucen-behar bezalacoz nere becatu-petic, baldin becatu-pean arquitzen ba-naz ni ta atera nadin videnabar, nere becatu bérac, Purgatorio-raco, edo nere nequez, ta lan onez, emen ateratzeco, iutzi dizquidaten, zor andi-chiqui guci-etatic; eta ESCATZEN dizut hau gucia, MEZ-orretan JESUSec aguertuco dizquitzun bere ODOL-isurtze, NEQUE gogor, ta gure amoriozco ERIOTZA gatic. EZ NIRI ucatu hau; nere JANGOICO maita-garria; ez arren, ez.

Hau esan ondoan, ezaguturic, zu-ongui, ta becaturic bague ecusi naiez, dela JESUSen eror—era, esca zagozu datorquizula, ori-etatic zu, urrun baño, urrunago betico iuztera.

§.III.

§. III.

SAGARATIC COMUNIONE-raño eguin behar dena.

SAGARAco hitzac erran, ta bein HOSTIA, ta guero CALIZA *MEZ*-emalleac aguertzen dizquitzunean, zuri adirazteco, an dezula cere JESUS, Cerutic jaitsi berria, eguin behar diozcatzu zuc JESUS maita-garriari cere agurrac, eta ongui-torri alic onenac; eta, artaraco bere baimena escatzen diozula, errain diòzu betico beraren AITA maita-garriari.

ORRA non dezun, nere JAUN andia, ni gatic GUIZON eguin cen, zure SEME-JANGOICO JESUS guztiz maitea. Orra or arquitzen da *MEZ* orretan, orain CERUtic etorri berria; ta etorri da, lenic zuri adiraci dizudana gatic

eta gañeraco nere zorren alde. ANITZ da, bai, ni ſortu nintzanetic, orain arteco nere demBora gucian nic zuri zor izandu dizudana; zor dizut albaña, ni, nere lembicico becatutic, SULECEAn nequetormentuz urratzen, ta lertzen ez arquitzea, Aingueru becatariac, eta beſte gaiſtoac arquitzen diran bezala. ZURI zor dizut nic, gueroztic izandu dudan, oſaſuna, ta ondaſun gucia. ZURI zor dizquitzut nic, zu gandic artu ditudan, adiña CERUco adirazte, ta gogargui. ZURI zor dizquitzut nic, noicean-beinco, nere bihotzaren bigu-n-taſunac, eta ondu-naiac (zori onecoa ni, aldi orietan eguin ba-nu nic, zuc hordu orietan niri adirazten cenidana!). Eta, hitz bitara bildu dezadan nere zu ganaco zor gucia, zuri zor dizquitzut nic, Sacramentu,

tu bacoitzean, Echean, Elizan, ta non nai, zu gandic nic artu ditudan, nere ANIMAco, ta gorputzeco onac, eta ondasun guciac; eta ez dut bat, zu gandic artu ez dudanic,

ANDIA da bai, nere *JANGOICO* guztiz emallea, onembat, neronec ezagutzen ditudan, ta gañeraco, zuc daquizquitzun, zure ondasunac, eta ontarte guciac escatzen duten, esqueria, ta *PRESENTA* l Baña guciari eranzun uste diot, zuc orien alde artu nai ba-didazu, orain nic *MEZ* orretan eguiten dizudana: bada or *PRESENT* orretan arquituco dezu, nic artu dudan, guciac baño, gueiago, ta gueiago valio duen, zure *SEME* maite JESUS maita-garria. Artu zazu bada oraindañoco nere zor gucien alde, quito gueldi gaitecen zu, ta ni bioc.

EZ DA, JAUNA, cer beguratu emallearen charque-

riari, beguira eguiozu, dacardan, PRESENT andi eder ecin obea-goari; beguira eguiozu PRESENT beraren, edo gure JESUSen amore ecin-andiagoari; bai, ta oraingo nere bihotzaren aldarte onari ere. Bai arren, nere JANGOICO maitea, bai.

GUERO prestatuco dezu cere barrena gogozco comunione-raco, escatuz cere JANGOICOari cere gaizqui gucien barcamentua, ta JESUSen AMArena bezalaco, siñiste, uste, ta maitatze andi bat. ETA MEZ-emallea comuniatzeã, comuniatzen ba-ciña bezala, eguiñen diozu agur andi bat HOSTIA Santari; ta escatuco diozu, an arquitzen den; JESUS maita-garriari, dizquitzula, zure barren-eratzen ba-liz adiña, ondasun, gracia, virtute, ta laguntza: ta eguiozcatzu guero eguin dizquitzunen esquer humillac.

§. IV.

MEZAÇO COMUNIONETIC MEZA bucatu artean eguin behar dezuna.

ADIRACI dugun hau eguin ondoan, esain diozu zuc cere JANGOICOARI :

ESQUERRIC ASCO, nere JANGOICO maita-garria; bada, nic orain uste dudanaz, artu didazu zuc, nere zorren alde, eguin dizudan, MEZ onen PRESENTA. EZ daquit nic, nere zor gucien alde, nola, edo cer eran artu didazun zuc: baña ba-daquit, bai, oraingo aldian ni cerbait zor-equin guelditzen ba-naz ere, berriz, ta berriz nic zuri nere MEZEN presentac eguiñaz (eguin uste dizqui-

quitzudan bezala), atera dezaquedala , guelditzen zaidan, zor ori ere.

ORAIN nic dudan, beldur gucia da zor berriac eguitea , ceren eguiñen ez ditudan, eguin behar, diran eran nere gain arquitzen diran , eguirecoac , eta gauzac.

Ori-etatic batean ere utseguiten ez dudala , ta guci-guciac zucen eguiteco , behar dut nic zure graci-zati andi bat , eta zure laguntza.

EMAIN al didazu zuc, nere Jaun andia , ceren zaran zu , zaran , bezain onguillea , ta JESUSen AITA maita-garria ?

BA-dut uste , baietz; eta nere uste osoan escatzen dizut orain , JESUS bera arteco arturic. ZURE laguntz indartsu onequin eguiñen dut nic , zucen vicitzera ; maitatuco zaitut nic emen , alic onguiena ; ta,

emen

emen baño-ere, viciroago, ta obequi, doatasunez, ta gloriaz beteric arquitzen den, zure Ceruan. AN ecus zaitzadala nic, nere JANGOICO maite AITA, SEME, ta ESPIRITU Santua, emendic atera horduco, ta Secula guci-gucian. Bai arren, bai.

Zuc era onetan cere MEZAc enzutera, ateraco zara, bai, cere zor-petic, eta aberastuco dezu laster zuc cere ANIMA; bada andiac izanen dira, aldian zuc MEZAtic ateraco dituzun, zor-paguac, eta ondasunac.

ERA onetan MEZA enzutea ez da, dacusazun bezala, orrembateco nequea; ta egun oro ori zuc, edo al dezun, egunetan ez-artzea gatic, ez da cer galdu, dacarquen, ondasuna, ta irabacia. IRABACI onen zatiric chiquiena ere, lurreco irabaci guciac baño,

aguitz

aguitz gueiago, ta gueiago valio duen, irabacia da; ecusten dezu, emengo irabaci chiquiac gatic guizonac emen eguiten dutena.

IRACURTZEN, edo leitzen ez daquitenac ere, adituz icasi dezaque MEZAren enzuera labur erraz hau: ta, icasi ezquero, ba-dute, gogoa barraiatu gabe, MEZAn egoteco, behar dutena.

EZ dauden bada MEZAcoan, eroen eran, ta certan dauden ez daquitela, eracutsi behar diezu cere humeei, cere ichecoei, ta, al dezun, guciei MEZAren enzuera hau, oberen bat ez-pa-daquizu.

ZURE lan onec (zuc hau artzera) emain die, bai, emengo icasle gaisoei vide ondasun-dun aberats bat; eta Ceruco guciei atsegin-contentu andia: ta egunen batean ecusico dezu, lan berean zuc cerorrec irabazten dezuna.

XXXVI--GARREN

OTOITZ-GAIA.

GURE LEGUECO NEQUEac, behar bezala, daramaztenen DOATASUNAC.

VIdez dabiltzan, guizonac, ez dabiltza guciac era batean. Batzuec, besteac baño, ariñago dabiltza, ta quezca, ta naigabe gutiagorequin: ta, neque, ta naigabe gutiago dutenac, eta ariñago dabiltzan, guizonac dira, videzcoric onenac.

Berebat guertatzen zaie gureLeguez dabiltzanei ere. Orietatic batzuec arin, ta aisa dabiltza, edo erraz asqui daramazte gure Legueco neque guciac; baña ez dira gueienac,

nac, ez orren aisa dabiltzanac; gueienac dira, Legue bereco videan, anitz aldiz beintzat, behatz-topaca; edo erorca, ta becatuz becatu dabiltzanac; eta, noizbait oriec becatura bague ibillia gatic, illunsco dabiltza, Ceruco eztitasunic bague dabiltza, ta chiqui-etatic cembait urs. (eta maizcote al-ere) eguiten dituztela, dabiltza.

Era onetan dabiltzanac, ez dute, ez ateratzen, lenagoac adiña ondasun, ta irabazte beren Legueco neque-etatic; eta ez dira, ez ongui dabiltzan-ean ere, oriec bezain zori onecoac, eta doatsuac; oriec dira alabaña lembicicoric, eta barren-ena sartu oi diranac, Mendico bere predicuan JESUS maita-garriac bereci cituen, DOATSUen artean.

Ba-daquizu zuc cein ote diran, zori oneco doatsu

tſu oriec? Baldin ez-pa-daquizu, orain icaſico dezu JESUS maita-garri bera gandic. ZORI onecoac, dio JESUS maita-garriac, gogoz behartſu vici diranac: ZORI oneco doatſuac, manſo aſaldatzen ez diranac: ZORI onecoac, behar den, eraco negartiac: ZORI onecoac, zucen-taſunaren, edo Juſticiaren goſ-egarri diranac: ZORI onecoac, behurrean daudenez urricaltzen diranac: ZORI onecoac, bihotz garbiac dituztenac: ZORI onecoac, baquean vici diranac: eta ZORI onecoac, beren vicitza zucen ona gatic, nequetan vici diranac.

Orra cein diran, zori oneco doatſu, beren Legueco nequeac, behar den, eran daramaztela, ondaſun anitz Ceruraco biltzen dituztenac. Orietatic bat izan zaitecen zu ere, baldin ezpazara orain-

dañocoan, ecusi behar dezu haztiz, ta contuz, ZORI oneco doatsu bacoitzac eguiten duena; edo ecusi behar dezu, ori oriei eraguiteco, JESUS maita-garriac eguin izandu zuena.

§. I.

LEMBICICO DOATASUNA:

JAUNAREN AMOREZCO BEharra.

BEATI PAUPERES SPIRItu, quoniam ipsorum est Regnum Cœlorum. *Matth.* 5. 3.

DOATSUAC, ETA ZORI ONECOAC: diza gogozco behartsuac; bada oriena da Ceruco gloria.

CEIN ote dira, JESUSen ondoren dabiltzan, zori oneco behartsu oriec? ECERez duten, errumesac? ESQUEAN-

AN dabiltzan, behartſuac? GAIZQUI jauntziac arquitzen diranac? Eta jan-edan charrac eguin oi dituztenac?

EZ beintzat guciac.

CEIN bada?

BEREN beharra, ta gabe gucia Jangoico maita-garriaren icenean emequi daramatenac. ZORI oneco doatſuac dira, aberaſteco naicunderic ez dutenac, vide gaiſtoz beintzat, eta cillegui ez diran, irabacieguin: ta, ezagutu ezquero, beren oneraco, ez dagozquiela lurreco ondaſunac, ondaſun gabe, ta behartſu vici nai dutenac; eta nai dutenac hau, beren Jangoicoari arſeguin eguitea gatic, eta Ceruan ſartu naiez.

ONELA behartſu diranac, gogozco behartſuac dira, JESUS behar-tſuaren ondoren dabiltzan, zori oneco beharſuac dira: Ceruа irabazten duten,

ten, behartsuac dira; ta behartsu doatsuac, eta zori oneco JESUSen humeac. ALA dio S. BERNARDOc: *Non paupertas virtus, sed paupertatis amor.*

ZORI oneco behartsu ori-etatic ote zara zu ere? CERE gabea-requin, cere behar-requin ongui arquitzen ote zara zu, behar ori, ta, izan oi dezun, gabea zuri cere Jangoicoac bidaltzen dizquitzun, aldi-etan? Zure Jangoicoac betico zuri emana gatic behar hau, edo besteren bat, artuco ote cenuque zuc, bere escuan apa, ta muñ cere Jangoico, orien emalleari eguiten ceniola? ALA bada, JESUSen ondoren dabiltzan, zori oneco doatsu behartsu-etatic zara zu; ta zuc orreran irautera, zurea da, era orretaco behartsuen-daco Jangoicoac daducan, betico atseguin-contentua, ta Ceruco gloria.

BA-

BAñA behar utſetan, gabez beteric, eta arraſtan bezala vicia gatic zu, vici zarañó, ala arquitzen zaran, demboran atſecabetan bezala, ba-zabiltza zu, gogoaren borchan ba-zabiltza; edo, baldin ba-zabiltza zu, cere Jangoicoaz oroitu ere gabe edo Jangoicoaren icenean artzen ez dituzula zuc cere neque-gurutzeac, borchazco behartiua zara zu, ez zori onecoa.

BEGUIROZU bada; guztiz gaizqui zabiltza, orrela ba-zabiltza; ta, necatzen zaran ezquero, neca zaitez arren, cere oneraco, ta zori oneco behartſuen doataſunac erdiſten dituzula; ta, cere Jangoicoaren icenean cere neque, ta naigabe guciac artuz, Ceruco atſeguin-contentu andiac irabazten dituzula. Era orretan necatzen dira, munduan cituzten, gauzac, edo gauzen uſteac alde-bat utziric, mun

duz

duz campoan, edo RELIGIO-ren batean, behar den, eranvici diranac. ORIEC dira gò, gozco behartsu guztiz doatsuac, eta Ceruco videan Jesusen ondoren aria dabiltzanac.

I.

ALA da; diozu. BAÑA ondasun-dunac? ABERATSAC? BEHAR den, gucia-requin, ta behar dutena baño, gueiago, ta gueiago-requin arquitzen diranac? BA-dabilzque oriec ere JESUSen ondoren, ta gogozco behartsu-doatsuen artean?

NAI ba-dute, bai; ta arin al-ere. NOLA bada?

PRESTATUZ batzuetan, dituzten, ondasun-etatic, escatzen dieztenei; ta, behar denean, emanez gabeari, onèn beharrac, eta premiac ori escatzen duenean; ta gañeracoan

egui-

eguiten dutela, dutena requin' eguin behar duten, gaſtua, ta eguitecoa, bai, baña ez beſteric; eta, beren ondaſun gucien artean, arquitzen dirala, ondaſun bat ez pa-lute, bezain bihotz garbi ſoſeguzco-equin; ta, Jaunac ala nai duela, duten, gucia, edo gucitic edocein zati uzteco, aſmoan.

BAñA erraz ote da ondaſun-dunac gauz hau eguitea? EZetz, dio JESUS maita garriac; bada dio: AY aberatſac! Emen dituzue zuec ceren atſeguiñac; baña atſeguin, ceren Jauna gandic urruntzen zaituztenac, eta atſeguin, Ceruco atſeguin garbi ederren galgarriac!

CER gatic ote, JESUS maita-garria?

NIC errain dizut ori, JESUSen ordez. AISA vicitzen dira Lurreco ondaſun--dun aberatſac. IZATEn dituzten,

diru, ta, dituzten, ondasun-equin erraz arquitzen dituzte Lurreco aberatsac, beren sabelac beetzeco, beren gogo gaistoac aspertzeco, ta, berac nai dituzten, gauza guciac eguiteco videac, eta era macurrac.

AUR--danic aberatsac guei-egui oitzen dira ibill-era guztiz eme batera, edo beren soñeco gauz-etan, beren oñeco-etan, beren jan-edan-etan, lotaratzen diranean, ta gañeraco beren gauza gucietan, beren buruei atseguin, ta gusto eguitera.

HORDUtic aberatsac, eta guerozco dembor-etan ere beren ezpañetara beguira-beguira daduzquee, echeco guciac ez ecic, beren erri-etaco, ta bazter-etaco beartsuac, edo gabe arquitzen diranac ere; ta, cer-nai aberatsac oriei adiraci horduco, edo oriec guciac, edo guci-etatic cembait beintzat

tzat preſt-egui arquitzen dira, aberatſac adirazten diena bertan eguiteco. ETA, oriec ala ori an ez eguitera, an dira, bai, ta bat-ere luzatu gabe, aberatſen eſcambillac, aberatſen erriertac, aberatſen hordugaiſtoac, eta meachuac; bai, ta, cembait aldiz beintzat, aberatſen eſcucac ere: ta al-ere muquer guelditzen dira aberats galduac; eta dembora luce-etan beren begui-etara beguiratu ere ecin daquiqueen eran.

ATZO baño, gaur, edo egun oro arquitzen dira gogorrago eguiñac aberats galduac. BERAC baño, guei-agoric ecuſi nai ez dute Lurreco ondaſun-dun aberatſac. BERENA gora, be-rena bera dabiltza beti aberats berac. BERENA-requin atera naiez dabiltzan, aldi-etan aberatſac, hau ez galtzea gatic, galdu oi dituz-

tuzte beren animac, eta beren Jangoico maita-garria.

ABERATS beren muquer erac, eta aser-aldiac, aser-aldi muquer luceac dira. HONRA, ta antustea dira aberatsen bihotzac guei-enic erretzen dituzten, icatz, eta egur sutuac, edo irazaquiac.

GALDURIC utzi dituzten, nescach eroen, edo emacume gaisoen negar-equin; be-rena onen escu-etatic ecin atera duten, beartsuen quezca-requin, ta be-ren eguia ecin adiraci dutenen, atsecabea-requin asetzen dira, necatzen ez diran, alser aberatsac.

ERA bereco aberatsac dira, gauz onac eguitez, aditzez, ta ecustez lenen-lenenic aspertzen diranac, eta gauza be-rez, ez bein, irri ere eguiten dutenac.

ORIEC berac dira, urte anitzez, edo dembora luce-

etan

etan golderic, aitzurric, eta laiaren, edo arearen ortz bat ecusi ez duten, alorrac, edo celaiac bezala; bada, lur oriec osiñez, belar gaistoz, lar-rez, sasiz, ta arantzez betetzen diran bezala, bete oi dira, becatuz, muquer-tasunez, ta aztura gaistoz aberats alferrac.

ALOR galduetan sartu oi dira Cecenac, sartu oi dira ganadu beltzac, bai-ta, oriec bezain ortz gaistoac diruzten, beste cembait ere; ta aberats alferren gogo zabal-etan ere sartu oi dira oroitzapen lizunac, naicunde loiac, arro-tasun eroac, eta vendecuraco suac; eta oriec eguiten dute aberatsen barren-etan, esiric bagueco, alor ereñi-etan ganadu gaistoac eguin oi dutena; bada galdu oi dituzte ganadu galgarriac alor-etaco maizac, oguiac, sagarrac, arbiac, illarrac, edo, orien ordez, an arqui-

quitzen diran, era edocein-etaco gauzac; eta bere-bat eguiten dute aberatsen anim-etaco frut on, leneco merecimentu, ta irabaci-gai berri guci equin, aberats beren barren-eratzen diran, tentu, tirricacio, su-gar, ta etsai gaistoac.

BAY, dio San PABLOc, bai, ondasunen zale diranac, izan oi diran bezala aberatsalferrac, ber-en etsai isteri galgarriaren laquiora doaz, ta etsai beraren escu indartsu-etara, cate gogor-etara, ta presondegui beltz-illun madaricatura (1). AH, ta cein gutiguti diran, dio S. BERNARDOc, Apostoluac agueitzen digun, lazo, edo laquio galgarri hau urratzen duten aberatsac! (2).

CER aberats ote dira, ondasunen bazca duen, laquio madaricatu hau urratzen du-

duten, edo artara urbiltzen ez dirair, zori oneco aberatſac?

ORIEC dira, ondaſunen artean vicia gatic, zucen, ongui, ta garbiro vici diranac. ORIEC dira, ongui aciac, obequi eciac, eta beren Jaun onaren gauzac, behar den, aduintzan, behar den, eran, ta guztiz contuz eguiten dituzten, aberatſac. ORIEC dira, nori berea bere demboran ematen diotenac. ORIEC dira, ELIZA Guizonei, ta gañeraco, artan dabiltzan, guciei gauzac zucentzen laguntzeco, noiznai, ta beti preſt arquitzen diranac. ORIec dira, eguiten zaizten, vide-gabeei beguiratzen ere ez dienac; eta orien Jangoicoac ala nai izatera, dituzten, ondaſunac uztico lituzquenac, eta edocein gauza Jangoico bera gatic eguiñen luqueenac.

ERA onetaco aberatſac

dira, ondasunezco laquio galgarri-etan erortzen ez diran, aberatsac; bada, izatez, ta ondasunez ongui diranac izan-arren, naiez, ta gogoz behartsu utsen eran dira; ta orre gatic dira, Cerua irabazten duten, gogozco behartsuac, eta JESUSen ondoren dabiltzan, gabe doatsu zori onecoac.

II.

ECUS dezagun orain nola ibilli izandu ote cen gure JESUS maia-garria, gogozco behartsu ondasun-dunei, ta gañeraco guciei, zori oneco behar-tasun oneta-raco videa aguertu cienean.

IBILLI cen JESUS (bal' din ez-pa-daquizu) munduan izandu den, behartsuric behartsuena baño, aguitz behar-ago; ta ala ibilli cen, berac berariaz artu-ricaco, behar-tasuna-requin: ba-cituquen alabaña JESUS maita-garriac, nai izate

ra,

ra, nai adiña ondasun, ta gauza; ta guciac, nai bezalacoac; baña, guciac utziric, artu izandu cituen, artu citzaquen char-enac, eta behar-tasunez beteac; bada artu cituen, daquigun bezala, Am aberats baten lecuan, Ama guztiz behartsu bat. Eta era berecoac izandu ziran JESUSen echea, JESUSen jaiteguia, ta JESUSec, jaio-berrian, artu izandu cituen, gauza guciac.

JESUSec bere gazte-tasunean, ta oguei, ta amar urte-tarañoco demdoran jan-edan izandu zuen, bere escuz, bere nequez, ta icerdiz irabazten zuena. PREDICATZEN ibilli cén, guerozco irur urte-etan, artu oi zuen, onguinaiez, ematen ciotena, ta gañeracoan garagar-oguia cen JESUSen janaria.

DEMBORA onetan etzuen JESUS maita-garriac nora bil-

du, lo eguitera; ta, choriac, eta aiseriac ere baño, gutiago zuela, vicitu cen JESUS, munduco bere demboran: ta, gurutze batean josiric utzi zutenean Judu gogorrac, etcioten soñeco pits bat ere utzi gure JESUS maita-garriari. Eta ori cen JESUS maita-garriac beretzat beti nai izandu zuena; bada bere naiez, ta gogoz lendabicitic utziac ceduzcan JESUSec bere soñecoac ez-ecic, munduan arquitzen ciran, ta Jangoico berac ceguizqueen, gañetaco gauza guciac ere; ta, beharrez artu izandu cituen, charrac ere, artu cituen, ecin bestez, ta videnabar guri eracustea gatic, nola artu guc, artu behar ditugun, gueren beharrac, gabeac, eta premiac.

ORAIN ba-daquit, nic, bai, nere JESUS maita-garria, nola dabiltzan, zure ondoren da-

dabiltzan, behartſu doatſuac, naiz aberatſac izan, ta naiz ondaſun gabeac. GUCIAC dabiltza alabaña, zuri beguira, ta gogoz beintzat, uzten dituztela, zure Legueco videa galerazten duten, lurreco gauzac. EZ dute nai oriec bein ere, zu-requin ibiltzeco, ongui dagoquiena, ta zuc cerorrec nai dezuna, bai, ta beſteric bat ere: ta, dituzten, ondaſunac, edo gauza charrac dituzte, zuc nai dezuna, zucen eguiteco.

ORRETA-ratzen diran, Lurreco guciac, munduan naiz behartſu utſac izan, naiz aberatſac, doatſuac dira, ta zori onecoac: bada berequin dute, S. PABLOc dionaz, beren Jaunaren Erreinua, edo zucentaſuna, baquea, ta Eſpiritu Santuaren atſeguin garbia; baita Ceruco gloriaren uſtea, ta eſcua-ere, edo araco derecha. (3)

EZ

EZ ote naz saia-tuco ni ere, hau gucia daquidan ezquero, zori oneco doatíu oriequin batean, zure ondoren ibiltzera, nere JESUS maita-garria? NERE gogoan, orain-dañoco demboran, bezain sartuac egon behar ote dute, zure Legueac debecatzen dituen, atseguin loiac, emengo irabaci charrac, eta gañeraco, lurrean arquitzen diran, gauza galgarriac?

EZ arren, JESUS maita-garria, ez! Ustu nai dut nic (eta beritatic ala ere) nere bihotz char hau, era orretaco ecer-ez, edo gauza galgarri guci-etatic, zure amorez dena guero beteric uzteco. Ori da, bai, orain, ta beti niri dagoquidana.

EMENGO gauza char guciac emen aitu beharrac dira; ta lenic nic oriec, nere gogotic ez uztera, ustelduco

di-

didate nere bihotz hau, ta galduco naute ſecula guciraco.

Bi-doaz bada, ta bidoaz lembaitlen, nai duten, lecura. Ez diet nic, ez gaurguero nere gogoan toquiric eman uſte. Zuc izan behar dezu, bai, gaur-guero, zuc, ez beſtec, nere JESUS maita-garria, nere bihotz onen, ta nere nai guciaren Jaun, ta jabe uts bacar-bacarra. Zu ba-zaitut nic, vici-nazaño, etzait ecer, ez, mundu gucico beharra, ta gabe gucia nere gain edocein horduz etorria gatic.

ZUC laguntzen didazula, (ta lagunduco didazu, nic ciñez zuri eſcatu ezquero), pozic eramain dut nic, ori gucia, bai ta gueiago, ta gueiago ba-liz ere; ta, cembat ere gogozago ori nic daramadan, ambat doatſuagoa ni, ambat zori obecoa ni; ta egunen batean atſeguin contentu gueiagoz

goz betea ! INDAzu bada , indazu zuc nere JESUS maita-garría , onembat doa-tasun-eraco , behar dudan , gabea , videa , ta zure laguntza : Bai, arren , bai.

I.

PAUPER SUM EGO , ET IN LAboribus à iuventute mea , &c. Ps. 87. 16.

BEHARTSU vici naz ni, daquizun bezala (erraten dio gaur JESUS maitari onac bere Aita maita-garriari ; ta erraten dio, guri eracutsi naiez, nola hitz-eguin guc Aita berari , behartsu gu , ta gabe arquitzen garan, aldietan) : behartsu vici naz ni , nere Aita maita-garria , ta nequepe gogor-etan , jaio nintzan ezquero.

JANGOICO-guizona naz ni, daquizun bezala , ta,

guz-

guztiz zuc maite nazun, zure Seme lembicico bacarra; ta alere ona non arquitzen nazan ni nequez, ta beharrez ongui urratu-macurtua, ta erdi-auts eguiña!

EZ-pa-nequi nic, daquidan bezain ongui cein maite nazun zuç ni, ta nic ez-pa-nequi, nor zaran zu; ustéco nique nic, beguitan arturic naducazula zuc, eta arquitzen zarala zu ni ganaco iraz, ta ſuz betea, ta aſmatzen bide zaudela zu, nondic obequi, ta gogor-quiago galdu dezaquezun nere vicitza.

BAñA ba-daquit, bai, Aita maita-garria, ba-daquit, nondic datorren, hau gucia, edo ba-daquit, gucia datorquidala, niri didazun, cere ongui-naietic; eta orre gatic artzen dut nic ere zure iceneau, zuri atſeguin eguitea gatic, nai oſoa-requin, ta guz-

tiz

tiz emequi ; ta berebat eguiñen nuque, gaur danic asi, ta nere azquen horduraño, dena baño, andiagoa, ta andiagoa baliz ere, zuc ematen didazun, nequezco, ta beharrezco nere gurutze hau.

ORRA JESUSec, DAVIDen ez-pañez aldi onetan erraten, edo adirazten duena; ta orra zuc ere cere neque behar-etan cere Jangoicoari erran dezoquezuna. Zuc o ri ciñez cere Jangoicoari erraten ba diozu, segurqui maitatuco zaitu zu cere Jangoico berac; eta maitatuco zaitu, zuc ez uste, adiña ; lagunduco dizu videnabar indar andia-requin, ta zu bertatic izain zara JESUS maita-garriaren zori oneco lagun, behartsu doatsu bat. ALA guerta dedilla ; bai arren bai.

2.

DOMINUS DEDIT, DOMINUS *abstulit; sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum.* Iob. 1. 20.

GOGOZ batec, eta bere Jaunaren icenean daraman, behar-tasuna da, San AMBROSIOc dionaz, virtute gucien Ama, ta sustraia, *parens, generatioque virtutum.* BAcenequien hau zuc, behartsu gaisoa, neque-pean, ta icerdia ceriezula vici ciñanean, ta alere cere burua, ta cere gain cenituenac sustentatzeco diña, ecin bilduz cembiltzanean? HAU zuc jaquitera, eta hartara zu óhartu izandu ba ciña, eguiñen etzenituen, ez, eguin dituzun, utsac; eta necatu ondoan zu, billatzen cenuen, gauza gabe, ta behartsu arqui-

tzen ciñanean, eguiñen cenuen zuc, JOB Santuac eguin oi zuena.

HONRA-dun abetats andi bat izandu cen bere demboran JOB, guizon Santua; baña, gutien uste zuenean, gabe guelditu cen, ta edocein behartsu, bezain behartsu.

ASALDATU cen orre gatic JOB Santua?

BAT-ere. BETAZAL bat cimurtu gabe, ta, belaunicaturic, agur andi bat bere Jaunari eguiten ciola, erran izandu zuen (cer uste dezu?): len JANGOICOac emanac ciran, orain Jangoico berac quendu dizquidan, nere hume, ta ondasun guciac! Cezaquenac bezala, eguin du gaur nerequin eguin izandu duena; ta eguin du, gogo zuena, bai, baña dembora berean niri orain onguien dagoquidana: bedeica daquiola bada bere icena, ne-

re-

requin eguin duena gatic!

ORRA JOB Santuac, cituen, gauza guciac galduac ecuſtean, erran izandu zuenaz ta orra, zori oneco behartſu guciac, era bereco aldietan, gogoz ba-da ere eſan behar dutena.

ERRAZU bada zuc ere, behartſu becataria; edo, beharrac, eta gabeac eſtutzen zaituzten-etan, oroi-zaitez zu ere, Job onac, bere eſtu-taſun, edo nec-aldi arri-garrian eguin izandu zuenaz; ta, ezaguturic, ala Jangoicoac naiez dotoz quitzula cere gabe--beharrac, eta neque guciac, eta orien artean zu arquitzen zaranean, zure Jangoicoac zu gandic nai duena dela, zuc oriec, Jangoico bera gatic, eta JESUSec zure oneraco eraman cituenen alde artzea, artu izquitzu era orretan, ta alic emequiena.

HORDU orietan ori zuc zucen eguitera, eguiten dezu, ederqui len Job onac eguin izandu zuena, cere JESUS maita-garriaren ondotic zabiltza, ta beharti doatsu on-etatic zara, ta zori onean jaioa. Cete Jangoico maiteac dizula, era orretan zuc cere neque-modu guciac eramateco, behar dezun, beraren laguntza, ta gracia: bai arren, bai.

3.

FACILIUS EST, CAMELUM PER foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Cœlorum. Matt. 19. 14.

GAITZ da, ta guztiz gaitz, dio CHRISTO Jaunac, gurzon aberats, edo aisa vici den, bat Ceruco Erreinu andi eder onean sartzea, ta Gamelu bat josi-orratzaren begui, edo

cir-

cirritu chiquitic igarotzea, bezain gaitz, edo gaitzago.

GAMELUA, eun milla zatitan ceetu, urratu, edo zaticatu, ta baicic, ecin ſar diteque orratzaren begui char chiquian; ta guizon ondaſundun aberatſac, Ceruan ſartuco ba-da, eman beharco ditu, dituen, gauzac Jangoico maiteac nai duen, gauz-etaraco, edo zatica, edo nol-ereçbait; edo Jangoico berac ori ar gandic nai ez duenean, vici beharco du, deus ez-palu, bezain garbiro, humill, ta mear. ALA ez izatera, arrotuco da, den gucia; loditucо da arazoz, obenez, ta ciquinqueriz; ta ecin ſartuco da Ceruco ate mear, garbi eſtu-eſtutic; erorico da ſulececo putzu arri-garrian, ta an erreco da Jangoicoa Jangoico den artean, edo eternidade guci-gucian.

ER-

ERRETze zori gaiſtocoa era onetaco ondaſun-dun gaiſtoaren, erretzea ! Zori gaiſtoco ibillera , vide macurrez ondaſunen billan dabillenaren ibill-era !

IBILLI ote naz ni-ere noiz , edo noiz , era onetaco pauſu ', ta urrats galdu-galgarrietan ? ERAGUIN ote didate niri ere, nic neronec nituen , gauzac , eguin behar ez nuquen , lanen bat , edo beſte ? ONGUI oartzen ba-naz , ecuſico dut dena , den bezala.

Eta ondaſun-zaleac. erortegui limuri gaiſto-etan baldin badabiltza , edo tentacioz tentacio , ta laquioz laquio, San PABLOc dionaz , ta lenago ere guc aditu dugun bezala , ondaſun-dun aberatſac non ibillico dira ? Ecuſten dezu.

GAL-ez gaitecen bada gu ere gueren vide-etan , gaur-guero ibilli beharco dugu

guc

guc contuz, edo ongui oartuac, eta guztiz ernequi: utzi beharco ditugu gogoz badere, behar ez ditugun, lurreco gauzac, eta, gauz oriec eraguin oi dituzten, obenac, edo culpac. LENAGO ori ez eguinaz; ta, orren lecuan eguinicaco nere oben-culpez dut damu, ta urriqui, ta orain, berriz alacoric ez eguiteco, asmoan, hitzez, ta bihotzez erratera noa: NERE JESU-CHRISTO, *&c.*

(1) *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli.* 1. Tim. 6. 9.

(2) *Heu, quam paucos invenies, qui ab hoc laqueo, exultent, se liberari.*

(3) *Non est enim Regnum Dei esca, & potus, sed iustitia, & pax, & gaudium in Spiritu Sancto.* Rom. 14. 17.

XXXVII.

XXXVII-GARREN

OTOITZ-GAIA.

BIGARREN DOATASUNA:
MANSO-TASUN HUMILLA.

BEATI MITES, QUONIAM IPSI possidebunt terram. Ibid. v. 4.

DOATSUAC, ETA ZORI onecoac, asaldatzen ez diran, mansoac; oriec dira alabaña lurraren Jaunac, eta Jabeac.

I.

BI-garren doatasun hau guri gal-erazteco, ta JESUSen ondoren ez gabiltzan gu, vici garaño, gogortzen digu gueren etsaiac, eta astuntzen digu, al duen, eran, ta bere indar-modu gucia-requin gu-

gure Legueco nequeac ezartzen diguten, gueren gurutzea. BILLATZEN ditu, bere lan gaisto hau laster-ago eraguin naiez, al-dituen, tentatzalleac; eta, oriequin bere bat eguiñic, ematen digu, norc daqui, cembat aldetatic sua, ta guerra; ta cembaiten hitzez batzuetan, bertze-etan beste cembaiten charquiz, ta, al duen, gucian, al duen, eran asaldatzen gaitu galgarri gaistoac, bein gañez eraguitea gatic gure animaco eme-tasunari, edo pacienciari, guero guc ar-ditzagun, uzteco obeac diran, lurreco asmoac; cembait aldiz guri idaroquitzea gatic, behar ez diran, hitzac, edo jolasac; eta beti, eraguitea gatic, norc daqui, cembat charqueri, ta, lan gaisto, oben, ta culpa.

BAñA eraguiten ote digu etsai madaricatuac bere

tent-aldi oriequin berac nai duena?

ASCOTAN beintzat, bai; ta gure malhur andia-requ in al-ere! bada anitz dira, aldi-orietan hitzez, asmoz, ed o nol erebait asaldatzen diranac, eta etsai gaistoac nai duena eguiten dutenac.

ETA ez ote naz ni ere orietatic bat? NAI ez-nuquen, gauzaren bat aditu, edo ecusi-horduco, ez ote naz asaldatzen ni noiz, edo noiz? Ez ote naz ni aldi orietan cerbait erretzen? EZ ote ditut nic asmatzen noizbait cembait gogoeta lizun, naicunde macur, ta desir gaisto?

EZ ote zait, cembait aldartez, esquer gabeco eran berotzen niri nere mihi galdu hau, al ditudan charqueriac, edo al ditudan-etatic cembait ba-dere norbaiti, edo maldicionen batzuec, eta marmariac eguiteco?

CON

CONTENT guelditu ote naz ni onembat-equin, edo cembait gogoracio uts, edo hitzqueta char-equin? EZ ote diot nic nere etsai galgarriaren tent aldi gaisto-etan gaizquiric eguin izandu oni, hari, edo besteren bati? Ez ote diot nic ucatu izandu niori, escatzen cidan, gauza, edo, zor nion, agur, ta hitz-eguite gure Leguecoa? Ez ote dut nic, hau, edo hura saucitan sar-eraci, vendecuz, eta cerbait bad-ere gast-eráztea gatic?

ETA cer ote da hau gucia?

CER, baicic, JESUSen ondoren dabiltzan, doátsu mansoen videtic atera ondoan, aldebat aurtiquitzea nic, edo botatzea nere Leguecogurutze ona, ta, nere etsai galgarri gaistòac nai dituzten gauzac egnitea?

CER, baicic, CAIN go-

gogor, ta LAMECH vendecari gaiſtoen lagun eguiñic ni gueroztic guelditzea; oriequin len eguin izandu zuenà, daguien egunen batez nerequin ere nere Jangoico zucenac, eta, orien eran gal nazan ni ere beti, ta betiraco? ORI da alabaña, ni bezalaco doacabeen ibillerari dagocan, buca-era!

II.

ORREN bucaera gaiſtotic gu, ta munduco beſte guciac atera naiez, deitzen digu guri gure JESUS maitagarriac, doacunde garbia dacarren, bere hume humill manſoen videra; ta, vide onetan, gure Maiſu eguiñic, eracuſten digu, guc gueren etſaiaren, ta lagun gaiſtoen tent-aldietan eguin behar duguna.

CER eracuſte ote da, gure JESUSen eracuſte onèn eder ondaſun-dun hau? Hau

da

da baquetan gu, ta, elcar onesten dugula, emen emequi vicitzea. ALA vicitu cen JESUS maita-garria, jaio cen, egunetic, ill-arteco bere dembora gucian.

BERE tentatzalleac, eta etsai gaistoac gutitan utzi cioten gueldiric, eta baquetan gure JESUS maita-garria; baña orien ibillerac, orien arazo, ta tentu guciac etzuten asaldatu bein-ere gure JESUSen manso-tasuna, baquea, ta aldatte behar bezalacoa.

GARROCHEZ mindu-ricaco, cecènac bezala, ingurutzen zuten JESUS bere etsai amurratu gaistoac; eta al-ere, iltzera daramaten, ardi bat bezain, issill, mutu, ta manso cegoen JESUS maita-garria, orien adar, atzapar, orro, ta izurri gucien artean! ASERREturic bazter guciac ondatu naiez dabillen, itsasoaren ubel-

deac,

deac, edo vagac bezain, gaci andiac ciran bere etsai galgarrien escutic JESUSec izandu cituen, nequeac, eta bere Passioneco oñace icerdi-tormentac; eta al-ere orien gucien azpian cegoen gure JESUS maita-garria, alacoric ecusi ez-pa-lu, bezain humil-manso, ta sosegu osoa-requin.

ETA, ala bera egotea guti bai-liz bezala, horduco bere neque-behar-naigabe, ta tormenta gucien artetic, otf-eguiten digu guri-gure JESUS maita-garriac, eta erraten digu gucioi: NI GANDIC icasi behar dezutena, nere humeac, ez da, ez itsuac arguitzea, macurrac zucentzea, eriac sendatzea, ta gañeraco, nic eguin izandu ditudan, gauz-andiac eguitea, baicic zuec ere nere eran gogoz, ta bihotzez mansoac, eta humillac izatea. Hau da, bai, ni gan-

gandic, eta nere Escolan, ta Leguean nere hume onac icasi behar dutena; ta hau, berau da, niri atseguiñic andiena eguiten didan, gauza; ta virtutea. HAU eguiten dutenac, ederqui dacarte, nere eran, beren gurutzea. HAU eguiten dutenac, dira nere ondoren, ta, nic eracutsi diedan bezala, dabiltzanac; eta hau eguiten dutenac dira, zori oneco hume doatsuac, eta lurraren jabe-onac. ADITZEN dezu?

III.

BAñA cer lur ote da gure Jangoico maita-garriac, humil-mansoei, beren mansotasun virtutetsua gatic ematen dien, lur eder hau? HAU da beinic-bein manso-humill--beren baitan arquitzen den, bihotza.

NOLA jabetzen dira JESUSen hume humill--mansoac

ſoac beren baitaco, eta berequin duten, beren bihotzaz? ESCURATZEN dituztela onen naicunde, deſir, ta aztur guciac.

ETA certaco da beren bihotz hau era onetan oriec eſcuratzea? Ondaſun andiac andic ateratzeco, ta Ceruco irabaciac irabacien gain beren vicitzan beti biltzeco.

CER ote da oriec orretaraco eguiten dutena? GARBITZEN dituzte beinic-bein beren bihotz-barrenac, paſsione gaiſto-etatic atera ciran, arantza gogor, ta belar galdu-etatic. MANEATZEN dute guero beren lur hau hilduraz, nequez, mortificacionez, otoiz onez, ta al duten, beſte cembait eraz.

BEREN lan on hau bucatu horduco, ereintzen dituzte virtuteen bihiac, eta ale galantac. Gordetzen dituzte

orien

orien loreac, eta buruac becatuaren izotz-etatic, lagun gaiſtoen ortz-etatic, eta ſulececo etſaien atzapar galgarrietatic; eta Eguzqui ſeder, JESUS maita-garriaren amorearen beroa-requin, Sacramentu-etatic ateratzen duten, graciaren ezataſuna-requin, ta beren otoitz-etaco jorra--requin zoritzen diranean, biltzen dituzte, ta gordetzen beren animaco gambar-etan, eternidade gucico gloriaren gai-onac bezala.

Beren bihotzen lur hau ez-ecic, ba-dute JESUSen hume manſo humill--doatſuac beſte lurric ere. HUMIL-manſo doatſuen bigarren lurra da, oriequin vici diranen bihotza, naia, naimendua, edo vorondatea.

BAI; manſo humillac beren beguitarte ona--requin beſteen videgabei, ta charque-

riei onguiz eranzutea-requin, ta nori nai al-duten, ona eguiten diela, irabazten dituzte gañeraco gucien bihotzac, eta naimendu gucia.

BAI, dio Espiritu Santuac, bai, JESUSen escolan thumil-tasuna icasi duten, bihotzac ez dute obenic batere, ez eta char-queritic ere; ta beren ibillera zucena requin eguiten dute, nai dutena gañeracoen naimenduaz, edo vorondateaz; ta orien, ta beren bihotzez jabeturic gueldi-tzen dira; ta dembora berean jabetzeco daude (onetan irauten dutela) Ceruco gloriaz ere; bada Jangoicoa vici da manso-humillen bihotzetan, ta oriec dira Jangoicoac Cerura daramatzienac; eta beti ondasunez beteac daduzcanac. (1)

ZORI onean jaioa ni, aratzen ba-naz ni-ere, araco nere dembora datorqui-danetic;

tic ; eta , aratzen ba-naz ni, irabaci ónez , ta Jaunaren ondasunez ongui apaindu betea! Bada ni aratzen nazanetic, atzenduco dira emengo nere nequeac , emen nic , obenic bague , ecusten ditudan , videgabeac , eta charqueri guciac; ez da alabaña atseguin , ta contentua besteric , arquitzen an. An , ara ezquero , guciac dira bat , edo guciac dira elcarren adisquide , ta maitatzalle onac. ARATzen diran , doatsu guciac artzeco daude emengo beren nequeen , ta Jaunaren icenean humilqui eraman cituzten , charqueri gucien irabacia , edo pagu ederra , ta atseguin-glori ecin eztitsuagoa.

AN ez da , ez , emengo negarren damuric bat ere. Emengo gure gurutzeac, emengo gure negarrac , emengo gure icerdi-nequeac , izain dira, an poz andiz gure bihotzac bete-

beteco dituzten, gauzac, edo bete-gaiac. Eta emen bertan ere ecin arqui-dezaquegu guc, era orretaco gauzac, behar bezala, ta gure Jaunaren icenean humilqui artzea bezalaco, gauzaric bat ere; bada oriec orrela artzeac artzalle bérac betetzen ditu beren Jaun maita-garriaren amore ónez, ta Ceruco graciaz; ta videnabar eguiten ditu beren buruen Jaun, ta lagunen bihotzen jabe. ECUSTEN dezu cer jabe-cundea, ta cer doatasuna den hau! ta cein billa-garria?

HAU, bada, hau berau da, vendecari char asaldatuac, beren naiez, galtzen dutena; bada gure Jangoico baquezco mansuac amorez, ta graciaz vici nai-ez du, orienac arquitzen diran bezain bihotz erre-nasi sutu-etan; ta Jangoicoaren amoreric, eta graciaric bagueco bihotzac, bihotz,

hotz, eta lur ciquin galduac dira: Ceruraco onac diran, ondasunic ez dacarten, bihotz-lurrac dira; ta, ondasun orien lecuan, doaqueri andiac, eta malhur gaistoac, edo oben culpac dacazten, bihotz-lurrac.

ERA onetaco bihotzac dituzten, galduei cer eran beguiratzen ote die gure Jangoico zucen maita-garriac}? Eta cer ote da oriei eguin oi diena?

BEGUIRATZE amoriozcoric ez dagote, era orretacoei; ta al-ere, oriez urricalduric, centzaraci naiez dabill gure Jangoico maita-garria, ta deitzen die, bein gogarguiz, bein Predicariz, bein quezcaz, bein alde batetic, bein bestetic; baña, al-ere centzatzen ez-pa-dira, deitzen ditu bere Tribunalera; artzen ditu an ecin-gogor-quiago; ta

an-

andic azquenean aurtiquitzen ditu sulececo etsai erre arrituen artera, an, su, ta gar eguiñic, lertzen egotera, Jangoico bera, Jangoico den artean, edo secula guci gucian. Vicitzaren gaistoa! BUCA–eraren charra! EGO-eraren arri-garria!

EZ JESUS maita-garria, ez arren, neretzat ez orrelacoric! Nere buru--bihotzez jabeturic, eta ondasun audiac irabazten ditudala, ibilli nai dut nic, vici nazaño. IL nadin artean, oñgui nai dut nic etorri lagun guci-equin. Emequi artuco ditut nic, eta zuc cerorrec nai dezun, eran gaurgueroco nere nequeac, eta munduco gucien videgabeac, artan niri zuc laguntzen didazula, nere Jangoico maitagarria.

Oraindañocoan beti nic hau ez eguiñaz dut damu, ta ciñez al-ere; bada ceren hau eguiten

ez-

eznuen nic, galtzear nituen, nere bihotzaren baque-ondasun-equin batean, zure emengo laguntza, ta nere seculaco gloria. ORAIN, zuc emanic, dudan, asmoan buca ditzadala nic nere egunac, orien ondoren guero, sartzeco ni zure gurutzearen maitatzalle manso doatsuen artean, ta atseguin contentnz beteric dagoen, zute Ceruan. BAI arren, nere Jaugoico maita-garria, bai.

I.

MELIUS EST HUMILIARI CUM mitibus, quam dividere spolia cum superbis. Prov. 16. 19.

OBE da, bai (dio Espiritu Santuac); obe da, baquezco humillequin humil vicitzea, arro-tzar-aberatsen ondasun-zatiac artzea baño.

CER dela, deritzazu, arro-rasunezco ondasunac eraguin oi dutena? ERA-

ERAGUIN oi ditnzte JESUS humillaren Legueac debecatzen dituen, anitz gauza.

ETA, humilqui, ta manso vici diranac, certan ote dabiltza?

HUMILLen lan-etan, ta, JESUSi atseguin eguiten dioten, gauz-etan.

BAñA cer on, edo ondasun ote dacarte humillen lanac, humillen eguitecoac, edo gauzac?

ORIEC dacazte, emen berac vici diran arteco baquea, ta eternidade guci-guciraco gloria.

ETA arro-tzar galduen eguitecoac certan bucatzen dira?

ETERNIDADE bereco erretze, neque, ta pena gogor-etan!

ECUSTEN dezu? ETA ez da obe, ondasundun arrotzar galduen lagun baño, humil-on

mil on Ceruraco daudenen, lagun izatea ?

BAI nere Jangoico maitagarria, bai seguruqui: ta orre gatic artu nai dut nic (eta lüzatu gabe) humill on mansu orien videa, ta nere JESUSen legueco gururtzea. GURUTZE onequin nic oraïn ibilli nai dut, nere JESUS necatuaren ondoren, atseguin contentuz betericaco, JESUS beraren recuin egoteco guero beraren aldean, edo Ceruco glorian. ALA guerta dedilla, nere JESUS humil manso maitagarria, bai arren bai.

2.

CUM MALEDICERETUR, NON maledicebat, cum pateretur, non cominabatur, tradebat autem iudicanti se iniuste. 1. Petr. 2.23

CERTACO bataiatu ciñan zu; baldin badaquizu, be-

catari charra ?

JESUSen eran emen vicitzeco.

NOLA vicitu cen JESUS, emen gend artean vicitu cen demboran?

GUZTIZ zucen, isil, humil, ta manso.

ETZUEN JESUSec aditu bein-ere, etzegocan, hitzen bat, edo beste?

Bai, ta maldicione arri-garriac ere,

CER eguin oi zuen gure JESUSec aldi orietan?

EZ aditu, ta ez erantzun.

ETA ez ote cioten JESUS berari eguin izandu bein ere videgaberic? EZ ote zuten penatu noiz-bait JESUS maita-garria bere etsaiac?

BAI, ta ascotan, ta anitz aldiz ere.

CER eguin oi zuen JESUSec aldi orietan? Hitz gogorrez, errierta mindariz, edo charquerz bete bere gaizqui guilleac?

EZ

EZ-eguiaqui !
CER bada ?

San PEDROc dionas isilchoric, eta guztiz emequi eraman, eguiten cioten, edocein gaistaqueri ; ta bere burua gueldiric jutzi, asmatu, ta eguin nai ciozcaten videgabe, ta neque-modu gucien artean.

ORRA bada bataiatu garan, gucioc gure JESUS humil mansoaren escolan icasi behar duguna. ORRA guc ere era bereco aldietan eguin behar duguna. HAU eguiten dutenac, JESUS maita-garriaren zori oneco hume humil mansoac dira ; ta hume, beren bihotzen jabeac ; eta Ceruco lur onaz, edo atseguin gloriaz egunen batez jabetuco diranac.

SAIA gaitecen bada gure ere, orrembat doatasun irabaztea gatic, eta gueren Jangoicoari atseguin eguiteco, alic emequiena, ta gure JESUS

maita-garriaren eran vicitzera.

BAI, JESUS maitea, bai (ta pozic al-ere), zuc cerorrec onetan laguntzen diguzula. LAGUN zaquizquigu bada dagui-quezunac bezala; ta lagun zaquizquigu indar andia-requin. Bai arren, bai.

3.

DESINE AB IRA, ET DERELINque furorem; noli æmulari, ut malignerìs; quoniam qui malignantur, exterminabuntur. Psal. 36. 7.

VIZ bitez alde bat irac, eta suac, dio DAVIDec. Certaco da, dio, aserretzea bat; eta eroen eran ibiltzea? BEUDE bada eraqueriac, beude aserretzeac, aurren, to eoren, edo cecenen arteraco.

EZ daquite aurrac, ez daquite eroac, ez eta cecenac

nac ere certan diarduten, aſerreturic dabiltzanean; eta orregatic obenic ez-da orien, era orretaco, ibiltzean; baña adimentua duten, guizon-andreac (eta Chriſtioac ba-dira, aguitz obequi.) ecus dezaque, cein gauza char itſuſia den, aurren, eroen, ta cecenen eran, edo erriertan, ta ſuia, ta garra, ta hitz gaiſtoac darieztela ibiltzea. EZ da ez, era onetacoa, gure JESUS maita-garriac eraciſten digun, ibillera. CERURA daraman, humil-taſuna galeratzen duen, ibiller eroa da; ta ibiller, ſulecera zucen-zucen daramana.

EZ, ez, dio, DAVIDec diona-requin batean, San PEDRO Apoſtoluac: ez daguizula zuc, ez, era orretaco char---queriric. VENDECUz eguiten diran, gauzac dira, era orretaco gauza char oriec;

eta.

et', vendecuz dabillena, galdua dabill, edo galdu beharra da Jen, edo guero; ta galdu beharra beti-betiraco.

ETA cer? Emen ez artzea gatic zuc, cere Jaun onaren icenean, ta zure oneraco, naigabe cembait, naigabez beteric vici nai dezu zuc beti-beti, ta secula gucian?

AICEAC daraman, hirz gaisto bati erantzutea gatic, gogo gaistoac nai duen eran, nai dezu zuc galdu emengo doa-tasuna, ta baquea, ta, baque-doatsu onequin batean cere Jaunaren eternidade bateco gloria? CENZU gabetu zara zu? GALDU dezu zuc cere ezagumentua, edo cer guertatu zaitzu?

AY ene! guerta cequiquedan, malhurric andiena! NERE barreneco sinac, nere irain char galduac, nere colerac gal eraci dizquidate nere

Jau-

Jaunaren gracia, nere Ceruco videa, ta nere irabacia; ta denbora berean eraguin dizquidate, eguin nitzaquen, gauzaric gaiſtoenac, edo culpac, eta becatuac!

ILTZEN ba-naz ni, oriec nic nere gandic quendu baño, len, nora beharra naz ni?

SULECEra! an beti ta beti erretzen, ta urratzen egotera?

ZORI gaiſtoan jaioa ni, orren neque arri-garritic ez igueſ-eguitera!

BAñA nolh nic andic igueſ-eguin daguiquet?

JESUSen Legueco videratzen nazala.

NOLA ni vide orretara naiteque?

DAMUZ, ta negarrez, ta urriquiz.

ONA bada ni, nere Jangoico maita garria; ona ni,

orain

orain dañoco nere eraqueri-equin eguin ditudan, utsac gatic, damuz, ta urriquiz ongui betea; ta ona videnabar ni, berriz era bereco, edo beste utsʼ-eguiteric ez eguiteco, asmoan, zuc laguntzen didazula, nere asmo onec escatzen dituen, gauzac eguiten. DAMU dut, bai, nere Jaun on maita-garria orain arteco nere oben-culpequin zu aferretuaz ta, oben-culpa berriric eguiñen ez dudaláco, ta humilmanso vicitzeco hitza-requiit, escatzen dizut, eguiñen barcamentua, hirzez, ta biohtzez esaten dizudala: NERE JESUCHRISTO JAUNA, &c.

(1) *Sapiens cor, intelligibile abstinebit se à peccatis, & in operibus iustitiæ successus habebit.* Eccl. 3. 32.

XXXVIII.

XXXVIII-GARREN

OTOITZ-GAIA.

IRUR-GARREN DOATAtasuna: NEGAR ATSEGUIN-DUNA.

BEATI, QUI LUGENT; QUOniam ipsi consolabuntur. Math. 5-5.

ZORI ONECOAC NEGARrez daudenac; oriec izain dituzte atseguin andiac.

CER negarti ote dira JESUS maita-garriac gaur aguertzen disquigun, zori oneco negarti oriec? MUNDUco negarti guciac?

EZ ori.

CEIN bada?

BEHAR den videz da-

biltzan, penatuac, eta Ceruco beren gurutze-pean negar eguiten dutenac.

ERA orretan negar eguiten ote dute, beren deshondraz, beren calteren batez, eta beren beharraz, edo gabez negar eguiten dutenac?

EZ, orretara baicic, oriec beguiratzen ez-pa-dute.

CER gatic ez? Ceren orien negar oriec, lurreco negarrac diran, ta gure Jangoicoa urrical-erazten ez duten, negarrac. ATSEGUIN andiac irabazten dituzten, negarrac, eta negarti berac zori onerazten dituzten, negarrac dira, gure Jangoico maita-garriari beguira dauden, negarrac; oriec dira alabaña JESUSen ondoren dabiltzanen gurutze-peco negarrac.

VIDE onetaz, ta Ceruco gurutze-pean dabiltzan, gucien negarrac ote dira vide ba-

batezcoac, eta era bereco negarriac?

EZ: irur videzco, ta eraco negarrac dira, aldi onetaco doatsu zori onecoen negarrac; eta orietatic ere batzuec, besteac baño, berez gueiago valio duten, negarrac dira.

BAñA cer vide-modu dira, zori oneco negar orien videac? Oriec dira *Dañua*, *urrical-tasuna*, *ta onguí-naia*, edo *amorea*. IRURAC dira Ceruraco vide onac; eta irur-etaric e loceñez dabillenaren negarrac, zori oneco negarrac dira, ustegui-contentu on garbiac irabazten dituztuen, negarrac dira; ta, jorradaric galdu gabe, bein bata, ta bein bertzea ar ditezqueen, negarrac.

ORI-etaric batez, edo bestez gabiltzan beti, ta zucen ibiltzeco, goacen guciac banaca ecustera: ta ecus deza-

gun

gun bein zori oneco negarvide damuzcoa, edo cein ote diran, ortic dabiltzan, zori oneco negarti doatsuac.

ZORI oneco negarti, DAMUZ negar eguiten dutenac dira, beren obenac, edo culpac beguitan ongui, ta ciñez artzen dituztenac, eta beren calteen gain negar garbiro eguiten dutenac. ORIEC dira, ongui damuturic, ecusten dutenac, beren obenez, edo culpaz galdu dutela, beren Jangoicoac emanic, zuten, Ceruco gracia, ta graciaren edertasuna, ta biequin batean, galdu dituztela Jangoico bearren amorea, Ceruraco escua, ta derecha, ta seculaco gloria; ta dembora berean ecusten dutenac, guztiz aserretu dutela beren Jangoico onguille maitagarria, ta irabaci dutela, beti, ta beti sulecean, galduric, eta nequetan erre-lertuac egoteco,

co gaia ; ta, gai hau ez urratzera, edo bere-gain ez-artzera, gure becatarien, ta, guc aſerreturic daducagun, bere Aita-eternoaren arteco baqueac eguitea Jangoico-guizon JESUS maita-garriac, galduac garala gu, edo Cerutic betico erbeſtaturic, ſufecean beti, ta beti erretzen egon beharrac.

ONEMBAT beren caſte, ta JESUSen neque ecuſiondoan, negarrez daudenac dira, bada, zori-oneco damuz negar eguiten duten, negarti doatſuac; eta vide-nabar dira, gueroraco atſeguin andiac irabazten dituzten, lendabicico negartiac.

ZORI oneco atſeguin orien zale ba-zara zu, eguizu zuc ere negar, ta negar, bihotzez ba-dere, oraindañoco cere oben-culpez, edo zuc cere oben-culp-oriequin cere Jangoico maita-garriari eguin diozun,

zun, atsecabea gatic, eta oben-culpa berequin zuc cere animan ar-eraci diozun, calte arrigarria gatic; baña eguizu negar, negar demboran artzen dezula zuc, oben-culpa berriac, mundu onetan arquitzen zaraño, ez eguiteco, asmoa, ta, oben-culpa berriren batera macur centzaqueen, sartuatera, hirzqueta, jostatze, edo era orretaco, best-edocein gauzetatic, iguesi-eguiteco asmoa.

AH! nere JESUS maita-garria! pozic eguiñen dut nic nere al-eguiña, damuzco negar ondasun-dun oriec lembait-len erdistea gatic, eta negar oriec escatzen dituzten, asmoac orain bertan artzea gatic. LENAGOTIC orretan ez asiaz dut d mu; ta ciñez alere; bada, hau lenagotic, nic eguitera, lenago utzico, nituen nic, gueroztic eguin ditudan, obenac, eta culpac.

URRA

URRA alba-nintza nic, oraindañoco nere demboran eguin izandu ditudan, guciac? URRA al-ba-nintza nic, diran guciac, edo negarrez, edo odolez ba-dere! ODOLA behar ba-liz orretaraco, bertatic emain nuque nic, nere zañetan arquitzen den; guci hau, zuc ala nai izatera.

BAñA obea da onetaraco, JESUS-maita-garria, zuc ifuri cenuena; ta orrequin urratu behar dituzu, diranac, edo jautu, ta garbitu behar didazu nere anima, orain-dañocoan nic eguin ditudan, oben culpa gucien loi galdutic; eta, berriz loitata ez nadin ni, eman behar didazu zuc cere eſcua, ta laguntza; ta eraman behar gaituzu damuzco vide negarti on eder onetatic. EZ dugu gutiago uſte zure piedadetic! EZ JESUS maita-garria, ez.

II.

ERA onetaco damuac idaroquitzen dituen, negarrac negar onac dira, ecusi dugun bezala; baña obeac dira, urricarizco bigarren negarrac.

BEREN obenac damuzco negarrez ongui quendua gatic, ez dira cembait on negarrez asetzen; negar, ta uegar daude gueroz, ta gueroz ere, ta beren vicitza gucian.

CER gatic ote dira orien quezca-negarrac?

Negar oriec dira, gañeraco becatari gaistoac beren obenez dituzten, damu, ta calte arri-garriac gatic, eta ceren becatari berac, beren obenculp-equin naigabetzen duten beren Jangoico guztiz maitagarria. ETA orre gatic dira urricarizco negarrac.

BEREN Jangoico maita-garria maite dutenac, ez luquee nai, niorc leguion Jangoi-

goicoari videgaberic bat-ere; ez eta, bere videgabeac gatiç, nior gal-ledin ere. ETA ecusten dutenean, galduac arquitzen dirala, becatupean arquitzen diran, guciac; eta beren becatuac gatic aguitz aserretua daducatela beren Jangoico zucen maita-garria, beren cargape gaistotic atera naiez becatari gaisoac, eta videnabar orien Jaun aserretua palacatzea gatic, asitzen dira negar, ta negar, beguiz, ta bihotzez, edo bihotzez ba-dere; ta escatzen diote beren Jangoico, gaistoen charqueriz aserretuaai, ez duela cer bere aserretzalleçi beguiratu; beguira dezola bere prestu-tasunari; ta, ecusiric, ecusten duen bezala, bere gaista-guiñen ecer--eza, eracus diezatela beren becatu beltz arri-garrien itsus-tasuna; uqui ditzala graciaz (baña bortizqui) beren bihotzetan, da-

mu daquien gaizqui eguiñaz, ta esca, ta erdits dezaten berein, hordu-rañoco, gaista-querien barcamentua, ta, gaizqui ibilliz, galdu cituzten, Jangoico beraren gracia, ta beren Ceruco videa.

ONETAN hari diranen negarrac, lagun-urcoei, edo proximoari ongui naiez itsurtzen diran, negarrac dira; ta negar, becatuen damuzco negar-equin garbituac arquitzen diran, begui-etatic datocenac, edo ongui-naiezco negarrac; eta orre gatic dira, urricarizco negarrac; eta damuzco negarren gain, cerbait on dacarten, negarrac.

ZORI oneco negartia ni, negar eguiten ba-dut nic ere, nereac gatic ez-ecic, besteren becatuac gatic ere, edo, beste becatariac Jangoicoari eguinen dioten, atsecabeen alde; bada era orretaco nere

ne-

négarrac urrunduco naute ni beeatu berri-etatic ; arinduco naute ni nere Ceruco videan, viciro, ta erraz ibiltzeco, ta egun oro irabacico derezquidate atsegain-contentu garbi andiac, eta glori-zati berriac! HAU ez galtzea gatic badere, saiatuco al-naz ni, era onetan ere negar eguitera, ta nere urricarizco gurutzea-requin JESUSi jarrai-quitzera!

III-

DAMUZCO, ta urricarizco negarrac baño-ere, aguitz obeac dira, irur-garren negarti doatsu, Ceruco videan dabilzanen negarrac; dira alabaña, gueiago, ta gueiago gure Jangoicoa maitatu naiezco negarrac, edo dira negar amorezcoac; eta Jangoicoaren amorea da, virtute gucien artean, oberena.

ECUSIRIC bada anima garbi virtutezcoac, emen vici

dea,

den artean, bere loac, bere nequeac, bere lan-eguin--beharrac, eta bere beste anitz gauzac quentzen dietedela, behar bezala, beren Jauna maitatzea; ta ezaguturic maitatze era onetacoaren ondasuna, ta valioa, asitzen dira negar ta negar, emendic atera naiez; ta escatzen diote bein, berriz, ta ascotan ere beren Jangoico maita-garriari, urra ditzala lembaitlen emengo oriren vicitza charraren cateac, eta eraman ditzala maitatze utsaren toquira, edo bere Cerura; maitatu nai dutela Jaun bera gau, ta egun, ta eternidade gucian ere; ta maitatu nai dutela, beren maitatzetic bein ere guelditu gabe: ecin daguiqueela hau, nai bezala beintzat, ustelduc beharra den, beren gorputzetic atera artean: ta atera ditzala lembaitlen, ta tricatu gabe. ETA, hau erdi-

tsi

tſi artean, gucia da negar, nai, ta ſuſpirio orien vicitza.

AH cer negarrac, lan onetan hari denaren, negarac! AH cein urrats, eta pauſu arin-luceac, JESUSen ondoren era onetan dabiltzanen urrats pauſuac! CEIN ederqui daramaten beren negarrezco nequeen gurutzea, era onetaco aſmo-etan dabiltzan, animac! CEIN atſeguin goiſoac, noicean bein beren bihotz-etan JESUSec oriei ſartzen diezten, atſeguiñac!

NOIZ izan behar ote ditut nic ere nere negar era berecoac? BAñA izain ote ditut nic oriec bein ere? BEIN ere, orain-dañocoan baño, gogoricago maitatzen ez-pa-ditut nic nere atſecabeac, nere deſhondrac, nere hildurac, eta nequeac! BEIN-ere, uzten ez-pa-ditut nic lurreco nere aſmoac, lurreco nere hitzque-

ta

ta macurrac, jostatze lizunac, eror-toquiac, eta becatuac!

ORAIN dañocoan bezala, utsez-uts nabillen bitartean, quezca utsac, eta naigabeac arquituco ditut nic nere bihotz char galgarri onetan. ETA zori onecoa ni, nere neque--naigabe oriec idiquicerazten ba-dituzte nere beguiac; ecusiric nic horduan badere orain-dañoco nere ibillera gaistóac, atera nadin ni nere contraco vide-etatic, eta sar nadin ni, bein nere becatuen damuzco vide zuceneean, guero urricarizco obean, ta azquenean nere Jaunaren amorezco on-enean. Jaun berac didala, artaraco behár dudan, bere arguia, indarra, ta laguntza. Bari arren, bai.

I.

1.

VÆ VOBIS, QUI RIDETIS NUNC; quia lugebitis, & flebitis.
Luc. 6. 25.

ZORI gaiſtoan jaioac, dio JESUS maita--garriac, emen lurrean irriz, ta contentuz vici diranac; bada negar, ta negar egon beharrac dira eternidade gucico demboran. ORIEN emengo farirriac; orein emengo atſeguin char lizun galduac, quezcac,, ta naigabeze, emen bertan ere naſtu oi diran, ganzac dira; ta ala naſtuac ez izan arren, orien azquen atſeguinari darraico betico dolua, betico negarra, ta tormenta.

GAISTOEN emengo irriac aguer-erazten ditu orien órtzac: eta orien ortz berac carraſcadaca, ta elcarren etſaieguiñic egon beharrac dira ſule-

lececo pena gogorretan. Emen atseguin adiña, ta anitz, eta anitz neque, ta negar guciago eraman beharrac diran sulecean emengo atro-tzar arineroac.

BEREN gogara, ta irri-atseguin anitzen artean vici uste zuten oriec anitz demboraz; baña, uste ez duten, egun batean artuco ditu beren eriotzac; eta artuco dituzte oni darraizcon, seculaco goseac, seculaco negarrac, eta seculaco suac; eta artuco dituzte, berriz ez uzteco beren atzapar gaistoen artetic.

EGUN beltz illun, egun arri-garria, onembat negar-penazco eguna! ETZAITZATELA, ez arren, ecusi, ez egun, ta ez seculan nere beguiac! ZU ez ecustea gatic, pozic egoin nintzaque ni negar, ta negar, edo nere culpen damuz beteric, vici nazaño!

Betor

Betorquit emen edocein gurutze, ta neque gogor: ta, pozic ni, nere neque gurutze guci-equin ibillico naz JESUSen ondoren, gaur-danic asi, ta nere azquen horduraño, ala badere niri didan, nere Jangoico maita-garriac, gañeraco orretan dabiltzanei eman oi dien, doatasuna, ta gloria. Didala BADA; bai arren, bai.

2.

VIDENS CIVITATEM, FLEVIT super illam, dicens, &c. Luc. 19. 41.

ETZUEN gure JESUS maitagarriac farraric, edo irriric eguin beñ ere, guc daquigunaz, beintzat, dio San BASILIOc, jaio cenetic ill arteco bere dembora gucian; baña ba-daquigu guc, eguin izandu zuela negar ascotan, ta anitz aldetara ere; ta bein beintzat urricariz, JERUSALE-

Ni beguira cegocala, ta, dembora berean erraten zuela : AY, nere erri maitea, ta ay! ezagutzen ba-cenu zuc, araguiz jauntziric emen orain aguertzen zaitzun, cere Jangoico hau, etzenituque zuc onequin eguiñen, ez eguin uste dituzan vide gabe, lan gogor, ta charqueri gaistoac!

ITSUTU zara cerez, edo zuc cerorrec nai dezula, ni bezain, argui eder hau ez ecusteco; ta ez dituzu zuc cere beguiac idiquico, Erromaco gendeac etorri ditecen artean, zure murruac, zure dorreac, eta zure icheac, eta bazterrac ingurutzera, ta estutzera, ta urratzera!

URRATUCO dizquitzute, bai, diran guciac; eta urratuco dizquitzute, arri bat arri gain uzten ez dizutela; ta era orretan oriec orrela urratuhorduco, illen derezquitzu--

te

te millaca, ta eun millaca ere; or horduan arquituco diran, zure HUMEAC ! Orra JESUSen horduco hitzac, eta urricarizco negarrac.

BAñA nor gatic, edo noren gain ote ciran, JESUSen horduco negar-hitzac ? EZ ote ciran, ni gatic, edo nere gain ere ! EZ ote naz ni, nere JESUSez azturic vicitu den, JERUSALEN bat, edo nima? Eta nola vici ote naz ni egungo egun berean ere ? AISA, quezcaric gabe, ta etorquizunaren beldurric ez dudala?

ETA onetan ni nagoela, ni ganatzen ba-dira nere eriotza, nere etsaiac, eta nere contu galgarriac, certan, edo non guelditu beharra ote naz ni? GER guerta ere, goacen, nere amina, goacen gure JESUS maita-garriari escumuñ behar bezalacoac, eta agur andiac eguitera.

Ez BAI,

BAI, nere JESUS maita-garria, bai, ta pozic ete. ATSEGUIN dut nic, bai, zu errela orain ecusteaz! NEGAR-EZ zaude zu, nere JESUS maita-garria; negarrez zaude zu, ta dembora berean zaude niri beguira!

EGUIZU negar, bai; ba-dezu cer gatic; bada cere gain artuac daduzcatzu nere becatu guciac; eta becatu oriec eſcatzen ditnzte, zureac bezalaco, negar eder batzuec!

EGUIZU negar, bai, nere JESUS maita-garria, orain-dañoco nere eraqueriez, ta nere oben-culpa guciez. ZU negarrez ecusteac bigu-induco du aguian nere blhotz, arri bat baño, gogor-ago hau, ta ai-eracico dio, orien behar bezalaco damu-urriquia.

ALA guerta dedilla, JESUS maita-garria, ta guerta dedilla videnabar, ni negar, ta ne-

negar nere, ta munduco becatu guciez beti vicitzea, vicitzeco guero ni, zu-requinbatean, zure Erresuman, edo Erreinuan; ta vicitzeco an, atseguin-contentuz bete betea: bai arren, bai.

3.

FUERUNT MIHI LACRYMÆ meæ panes die, ac nocte, dum dicitur mihi quotidie, ubi est Deus tuus? Ps. 41. 4.

NEQUEtan nabill ni goizarrats, eta egun gucietan; ta, era onetan ni ecusten nautenac, diote, dio DAVIDec, non ote dabil, non arquitzen ote da, edo cer eguiten hari ote da zure Jangoicoa? HAU nic aditze onec lurreco nere neque gogorrac, eta, nere Jangoicoa ecustera, ecin ni bertatic, edo lembaitlen iganac, erdiratzen didat-

niri nere bihotz hau gucia; ta dembora berean uzten naute ni, deus-bat eguiteco, gogoric ez dudala; ta bitarte gucian nic eguiten dudan, jan-edana da negar-ta negar eguitea, ta Jaun onaren billan ibiltzea; ta ibiltzea, nere Jaun on hau ecin arquituz, berand-etsiric bezala.

AY! cion DAVIDec berac bertze batez, ta AY ENE cion! ta cein luce gogor-nequezcoa den, emengo nere vicitza! Erbestaturic, edo desterraturic arquitzen naz ni emen, lurreco nere vicitza negarti neca-garrian! Nere Jangoicoaren Ceruia da nere erria, edo nere vici toquia! Andic urruti vici naz ni, aspaldi gucian! Anitz galgarri gaistoren artean vici naz ni, ta nequez, nazan, hau beteric ambat demboraz! BAñA, ditudan, gucien artean nere nequeric andiena da bertatic nic

ecin

ecin ecusia nere Jangoico maita-garria ! NOIZ artean iraun behar ote dute, bada, emengo nere nequeac, emengo nere vicitzac, eta nere Jangoicoa nic beguiz begui ecin ecusi onec ?

ONELA hitz-eguiten zuen DAVIDec, negarrez beguiac ederqui beteac ceduzcatziela. GUISA berean ciarducaten beste Santuac, eta gañeraco Jaunaren ciñezco maitatzalleac, emen vici-ciraño.

EZ naz arritzen, bacequiten alabaña oriec guciac, cein vicitza charra den emengo gure vicitza, ta cein oneder-maita-garria Cerucoa!

BA-nequi hau berau nic ere, berebat naico nuque; ta, ara artean, beti-beti egoin nintzaque negar, ta negar, orien eran, ni ere.

AH ! zori oneco negar goisoac ! NAIAGO cinduzquet

nic

nic zuec, munduco far-irri, ta atseguin guciac baño! Zuec zarazte alabaña JESUSen ondasunac; eta ondasun, Indietaco perlac, eta urre-cillarrac baño, aguitz gueiago valio dezutenac! NOR zuez jabetu litequen, edo bertatic, edo beintzat anitz luzatu gabe!

NOR? Edocein baldin berac bertatic beguitan artu nai ba-ditu lurreco atseguin lizunac, eta videgabeac.

BAI? Ona bada ni, orretaraco prest, Ceruco negar ondasun-dun oriec gatic. ONA ongui damuturic, lenago beguitan ez artuaz gauza, nere animaren galgarri guciac, hitzez, ta bihotzez erraten dudala: *NERE JESU-CHRISTO, &c.*

XXXIX

XXXIX-GARREN

OTOITZ-GAIA.

LAURGARREN DOATASUNA: *ZUCEN TASUNAREN GOSegarria.*

BEATI, QUI ESURIUNT, ET SITIUNT Justitiam, quoniam ipsi saturabuntur. Math. 5. 6.

ZORI-ONECOAC JUSTIciaren gosi-egarriz, ta ansiaz daudenac: bada aseac izan behar dute oriec guciac.

CEr dela, deritzazu zuc, Ceruco Justici, Jangoicoaren lau-garren doai onen ecarle hau? Eta cein dirala Justici onen gose-egarri diranac?

JUSTICI hau da Co-

ruco ZUCEN-TASUNA, ta VIRTUTEA; ta Justici onèz ase nai dutenac dira, zucen ibilli nai duten guciac, eta virtutez virtute dabiltzanac. Eta era onetan ibilli nai dutenei (baldin ciñez hau oriec nai badute) eman oi die beren Jangoico maita-gatriac, beren jan-edana; ta jan-edan onequin asetzen dira, berac nai bezala.

BAñA janari on onen billan dabiltzanac, gurutze-pean dabiltza, ta JESUSen ondoren; ta, sartu nai ba-dezu zac ere orien artean, atoz, nor diran oriec, eta nola dabiltzan, ecuste ra.

ZORI oneco, gose, ta egarri onelacoz beteric daudenetátic dira, BEINICBEIN beren Jauna-requico, ta elcarren arteco zucen-tasuna billarzen dutenac; edo eguiten dutenac, beren Jaunac bere Leguean manatzen diena, naiz Jangoi-

co

co berari dagocana dela, oriec eguiten dutena, naiz dela lagun-urcoari dagocan, eguitecoa.

ZORI oneco ori-etatic izain zara zu ere, zu ere cere Jaunaren gauzetan, ta lagun guci-equin zucen ba-zabiltza; edo zuc ere zucen eguiten badituzu cere Jaunaren gauzac, bai-ta gañeracoac ere. Eta, ala eguiten ba-dituzu zuc oriec, zuri emain dizquitzu, bai, cere Jangoico maita-garriac, zure gose-egarri ónac escatzen dituzten, ondasunac; eta aseco zara zu ere, Ceruco Justiciaren, edo zucen-tasunaren goseti onac ase oi diran bezala.

GOSETI on-ase orietatic beretatic DIRA, egunez egun, edo, atzo baño, gaur obequi beren gauzac eguin naiez arquitzen diranac; eta, al-ere, beldur diranac, onguien--onguiena, beren ustez eguiten

dituztenac ere, utsez beteac arquitzen dirala, edo ez beintzat behar den, eran eguiñac.

ECUSI zazu orain zuc, onembat contu-requin, ta onen zucen eguiten dituzun zuc cere gauzac; eta al-ere iduritzen zaitzun, ez dezula zuc bat bacarra eguiten ongui, zucen, ta, behar den eran, ta orre gatic egun oro arquitzen zarala zu virtute, ta zucen-tasun aguitz gutiago-requin. ORREtan ba-zaude zu, ta leneco cere utsac atera miez, zori-oneco bigarren gosetí, ta egarti-etatic zara, ta beren gurutze ona-raquin JESUSen ondoren zucen dabiltzan-etatic.

IRURgarten gos-egarti doatsu on-etatic dira, nai luqueenac, berac ez-ecic, gañeraco guciac ere seguiten betita bein ere, utsi-eguiten ez-dutela, beren Jaunaren Legueac manatzen, ta aguertzen diena.

ORI-etatic zara zu ere,

hitzez zuc, eracutſiz zuc, emanez, exemploz, ta, al dezun, aldetic laguntzen ba-diezu, zuc, ori bera eguiten, zu-requin dabiltzanei, ta ecuſten zaituzten, guciei; ta, zuc hau eguiten ba-dezu, etzara zu ſartuco an, ez, bacarric, eta lagunic bague, cere Ceruan zu ſartzen zaranean: ta, an ſartu ondoan, eſquer onac artuco dituzu, bai, cere lan on, ta irabaci andiac gatic ez-ecic, zuc ondu cenituenen, edo zu gatic ondu ciran, lagunac gatic ere.

LAURgarren goſegarti doatſu on--etatic dira, Jangoicoac eſcatzen diena baño, gueiago, ta gueiago ere eguin nai dutenac, edo haſtel-egun-etan ere, al dituzten, mezac enzuten hari diranac; maiz, eta contuz confeſſatzen diranac; garbiro; ederqui, ta humil-taſunez beteric Aldareco Jaun andia artzen

dutenac ; eta, egun ori-etan, ta al-duten, beste guçietan ere Elizara, Jaun hau an ecustera, agur andiac an oni eguitera, urbiltzen diranac; eta era bereco, edo beste devociozco gauz-etatic, egun bague, bat ere, al duqueela, uzten ez dutenac.

EGUITEN dezu zuc ere hau gucia ? Eguiten dezu zuc eguiteco onen laurdenic ere ? Ez ? Zure galgarri alfer naguia ! EGUNEN batean damutuco zaitzu, garai onez zu ez artaratzera ; edo zuc, ori gucia ez pa-dere, Ceruraco behar den, adiña ez eguitera.

BA dira, gose onez, ta egarriz beteac dauden, BESTE CEMBAIT ere. ORIEC dira, lurra bere gauz-equin beren oin-pera ecarri dutenac. ORIEC dira lembaitlen Jangoicoaren Ceruco maiera, edo angoatseguin---contentu---etara igan nai luqueenac ; eta beren araco igate hau erditii

naiez, ta bertatic, eta beti beren Jangoiço berari atſegin eguitea gatic, egun oro beren gauzac obequi eguiten dituztenac.

II.

ZORI oneco goſ-egarriac dira, ecuſi ditugun, boſt gende modu oriec dituztenac. NAI-ta-ez neque andiac dacazte, era ori-etan dabiltzan, gendeen goſ-egarriac; baña dacazte neque JESUS maita-garriac aguitz arintzen dituenac.

NOLA arintzen dituela, deritzazu zuc, gure JESUS maita-garriac, zori oneco goſ-egarti oriec dacazten nequeac?

ARINTZEN ditu, beinic-bein, arguiro eracutſiz, nola ar ditezqueen, artu, edo eraman beharrac diran, aldietan.

ARINTZEN ditu, bai, JESUS maita-garriac, Juſticia-

ren gos-egarrizco neque onac, JESUSec beràc eracusten diguna-requin; bada arintzen dira nequeac, oriec nola eraman, norbait eracusten hari denean; ta bere lan, edo eracuste on onetan haritu cen JESUS, jaio-cen, horduric azqueneco bere asnase-rañoco demboran; bada bere dembora gucian eguin cituen JESUS maita-grrriac bere gauzac, naiz errazac izan, ta naiz nequezcoac, deusetan ere utseguiten etzuela, ta dembora berean eraman cituen, ecin-emequiago, berac baicic, ecin eraman citzaqueen, nequeac, eta penac: eta hau gucia cen guri eracustea, nola guc eraman, era bereco gueren nequeac.

BAI; gure eracusle eder JESUS maita-garria jaio cen, daquizun bezala, otzez, icaraz, bere b.hotzeco naigabez,

ta

ta beharrez betea. ODOLTU zuten andic lafter, edo zortzigarren eguneco, bere Circunci-fioco canibeta-requin. ERAMAN zuten negu-erdian, mendiz mendi, Igyt-artera. ANDIC itzuli horduco, edo bere aur demboran JERUSALENen ibilli cen JESUS cembait egunez, galduaren eran; ta bére predicuco azquen urteetaraño neque, ta icerdi vicitu cen beti JESUS maita-garria.

BERE predicuco demboran aguertu zuen JESUS maita-garriac, vicitz on bat-eraco guztiz ederra den, Legue berri bat; baña Legue, ESCRIBAC, eta FARISEO-tzarrac ecin ecusi zutena; ta orre gatic artu zuten beguitan JESUS guiza-tzar oriec; asmatu cituzten, JESUS gal-erazteco, norc daqui, cembat guezur, ta gauza; ta milla ista, irri, tormentu, ta nequeren buru

an, ematen cioten JESUSi gurutzeco eriotz guztiz arri-garri bat.

ORRA, bada, cembat den, gure JESUSec, bere Aita Jangoicoac nai duena, zucen eguitea gatic, izandu zuen gos-egarria, ta gurutze neca garria; eta orra videnabar guri JESUS berac eracutsi izandu ciguna, beraren iceneco gos-egarriac gurutze astunac, edo nec-aldiac aguertzen diran, hordu--etaraco. ZORI onean jaioac gu, guc hordu orietan eguitera, JESUSen eracuste eder oni, ta guri gueroi dagoquiguna!

AISAGO guri gueren lan hau eraguin naiez, nola eguiten den, eracutsi ez-ecic, eguite berean ere laguntzen digu guri gure JESUS maitagarriac; eta laguntzen digu, idiác idiari uztarrian adiña, ta aguitz gueiago; ta orre-gatic

uz-

uztarri leuna da, dio berac (eta ecin esan dezaque JESUSec eguia baicic), eta neque ariña, nere ondoren dabiltzan, gòs-egartiac artzen dutén, neque-uztarria.

OTE daquizu zuc nola leuntzen, ta aritzen digun guri gure JESUSec gueren Legueco uztarri, edo neque hau!

LEUNTZEN, ta arintzen digu BEINIC-bein graciaren indar andiac ematen dizquigula, indar ori-equin batean guc errazqui, ta aísa daramagun báu, aur batec ere eraman oi duen bezala, aurrari dagocan, edocein gauza, gauz hau daramanean, ez bacarric, baicic guizon indartsuren bat-equin batean.

BI-garren lecuân leuntzen, ta arintzen digu guri gure JESUS maita-garriac gueren Legueco neque--uztarr

hau,

hau, Ceruco ondasunez, irabaciz, ta merecimentuz betetzen gaituela gu gueren animetan.

IRUR-garren lecuan leuntzen, ta arintzen digu guri uztarri bera, Animaco poz ederrac, eta atseguin andiac noizean--bein ematen dizquigula.

LAUR--garren lecuan leuntzen digu, deitzen gaituela bere Comunioco maiera, an emateco guri, guc artu-al, adiña gracia, contentu, ta gusto. Eta aldi-orietan, ta beste cembaitez ere, adirazten die JESUS maita-garriac, beraren hitz emea aditu nai dutenei, bere Ceruraco daducatziela, gloriaz aberic, eta nequeric gabe, an, bèra berá den artean, edo secula guci--gucian iduquitzeco, era orretan, edo JESUS beraren eran emen'oriec vicitzera, vici diraño.

EZ

EZ dezu ecusten, cein ederqui aseac uzten dituen gure JESUSec, beren gnrutzearequin, ta Ceruco Justiciaren gos-egarri-equin haren ondoren dabiltzanac? EZ dute, ez era orretaco asetzeric emengo beren Nagusi-etatic, itsasoan dabiltzan, Mariñelac, Lurreco Soldaduac, alor-etaco languilleac, eche-etaco necazariac, eta, besteren pean dabiltzan, gañeraco guizon-emacumeac; bada, andiena duenac ere, vici den demboraroa du, ta lurrecoa, emengo bere ase-era, edo asetza; ta orre gatic duatsecabez, ta quezcaz betericaco asetza; baña, JESUSec bereei ematen den, ase-era, edo asetze garbia da, naigaberic bagueco asetzea da, ta beti, ta betico asetzea.

OTE cenequien zuc hau, orain-dañoco, cere dembor-etan?

ON-

ONGUI beintzat, ez segurqui! bada, zuc hau lenagotic ongui jaquitera, eguin izandu dezunetic, beste vicitza eguiñen cenuen, bai; ibilli zaranetic, beste guisaz ibico ciñan zu; ibillico ciñan alabaña, cere gogoa gueroco gauzetan ongui sartzia cenerabillela, ta, bere gogoa ala daducanac, eguin oi dituen, eran cere gauzac eguiten cenituela.

ORAIN ba-dere idiquitzatzu zuc cere beguiac. BEGUIRA eguiozu, bere guratzea-requin aitziñean doaquizun, cere JESUS maita-garri, ta ecusico dezu, bere Aitaren gauzac ongui eguin naiez, ta munduco guciac zúcen-eraztea gatic, goseac dabillela JESUS, ta egarriz, edo nequez, ta nequez betea.

JESUSen eran necatzen denac, noicean-bein ba-dere, ba-

ba-ditu , bai , bere animaco atſeguin andiac , eta oriec baño ere, andiagoac dira, gueroraco beràc uſte dituennac; bada gueroco Juſticiazco goſegarti onaren atſeguin oriec iraun behar-dute beti, ta beti: baña ez, orain oriec dituen aren nequeac , eta goſ--egarriac; emengo goſ-egarri, ta neque guciac laſter bucatu beharrac dira alabaña; bada , luceenaz ere, bucatuco dira emengo gure vicitza-requin batean.

EGUIZU bada gaurguero zuc aldi-onetan zuri cere JESUSec eracuſten dizuna. Zabiltza beti cere burua ontzen--ta ontzen, ta lan orretan lagun eguiezu, al-dezun, lagun-urco guciei, baldin nai ba dezu zuc, eman daquizun emen atſeguin andi-garbi--eder bat; eta guero eternidade gucian bucatzen ez den, ta aguitz andi-ederragoa den, Ceruco gloria.

ZO-

ZORI onecoa ni, ni orretan ibiltzera! IBILLI naiez nago, bai; ta ibilli nai dut, vici-nazaño. JESUS maita-garriac didala, nere oraingo asmo hau galtzen ez dudala, nere egunac bucatzeco gracia. Bai arren, bai.

I.

ANIMA ESURIENS ETIAM AMARUM pro dulci sumet. Prov. 27. 7.

BERE burua ondu--naiez dabillen, anima, JESUS necatuari beguira dagocan, anima da, edo, nequez beteric, eta bere gurutze-pean JESUS ecusten duen, anima, ta nai--ecuste onequin, ta, era onetan dabillen, anima, nola nai izuzten ez den, anima da; ecusten du alabaña onelaco animac, nor den JESUS necatu maita-garria, ta nor gatic

den

den JESUSen ibillera ; edo ecusten du, JESUS maita-garria dela Jangoico-guizon ecin andiagoa ; ta Jangoico-guizon, gure anima gaisoen amorez milla nequetan sarturic arquitzen dena ; ta bere Jangoico guizona, era onetan ecusi-ezquero, cer anima ez da saiatico, al duen, eran erantzutera, onèn amore ecin andiagoari ; ta Jangoico-guizon berac daraman, videz berari jarraît-quitzera, naiz dela, den gogorrena, Jangoico-guizonac daraman, videa ?

ORRE gatic dio Espiritu Santuac, ondu naiez, ta bere Jaunaren ondoren dabillen, animac ez duela min-tasunic arquitzen, gauzaric miñen-etan ere, edo eguiten duela laster, ta tricatu gabe edocein gauza, naiz dela den, gogorrena, bere Jaunac nai duela hau, ezagutu ezqueto.

ORRELA eguiten ote dituzu zuc ere cere gauza guciac ? Eta eguiten ote dituzu bein , ta berriz , ta beti ?

EZ eguiaqui , nere Jangoico maita-garria ! EZ eta erdietan ere ! ORRE gatic nabil ni , nabillen eran , edo ondu gabe , ta utſez uts.

ETA orain certan guelditzen gara gu, nere anima? Ondu naiean ? JESUSi zucen , ta guelditu gabe jarraiqui naiean? Bai ? BAñA beguira : beſte guiſaz ibilli , beharco dugu guc, ala izatecotz..

BA-daquit , bai hau gueia , nere Jangoico maita-garria ; ta al-ere nai ditut eguin (ta contuz , ta beti) , nere ibiſſera berri on onec eſcatzen dituen, gauza guciac ; eta, oriec era orretan eguitea gatic, eguin uſte dut nic , nere JESUSec nai duena. ALA didala berac (eta emain dit nic

ciñez.

ciñez escatu ezquero) orretaraco behar den, bere laguntz andia, ta anitz gracia: bai arren, bai,

2.

SICUT VESTIMENTUM, SIC COmedet eos vermis.... Salus autem mea in sempiternum erit, & justitia mea in generationes generationum. Isai. 51. 8.

EMEN goseric ecusten ez dutenac; emen, nai adiña, jan, ta edan eguiten dituztenac: emen aisa, ta aseric vici diranac: emen gogoác ematen diena, eguin oi dutenac, eta, nequetan dabillen, JESUSi beguiratzen ere ez diotenac, nola vici behar ote dute, urrengo vicitzan, ta eternidadean?

AH gaisoac! Beren barreneco errac, edo ar ozcari amurratuac, emengo ar char-

rac, soñecoa urratu oi duetèn bezala, beren bihotzac urratzen-ta-urratzen dieztela! Ah gaisoac! quezcaz, ta quezcaz beteac, sutan erreac, eta, neque, ta pena baicic, ez dira! VICITZAren galgarri madaricatua! ZOAZ, hordu gaistoan, nai dezun lecura, edo, seculan nere beguiac ecusico etzaituzten, toquira.

Eta zucen-tasuna, edo Ceruco Justicia, ta gure Jaunaren Legueac diona billatzen, ta eguiten dutenac, emen nola vicitzen ote dira?

VIRTUTEZ aseac, eta gueroraco irabaci andiac, eta guztiz ecuscariac eguiten dituztela.

Eta guero, edo emendic atera ondoan certan gueldic beharrac ote dira, era orretan vici diranac?

ZORI-oneco doa-tasunean, edo atseguin utsezco, ta glo-

riaz betericaco, vicitzan, ta eternidade gucico laurdario, ta benedicione ecin obe-etan. Hau da Jangoicoac berac bere Profeta ISAIASen ezpañez, orain adiraci digun, eguia.

BUCA-eraren, ta ego-eraren gaiſtoa, gaiſtoen buca-era, ta, adiraci zaicun, ſeculaco orien ego-era! ETA vicitzaren ederra, ta eternidadeco doa-taſunaren zori onecoa, zucen dabiltzanen vicitza, ta orien-daco Jangoicoac gorderic daducan, ſeculaco doa-taſuna, ta beti-betico gloria!

BA-dut orain, bai, badut nic ere zuen bien, behar den, eraco berria; ta erocguia nintzaque ni, nic bertatic ez artzera, azquenecoen, edo, behar bezala, dabiltzenen vicitza, videa, ta goſ-egarria.

ARTU nai dut, bai; ta ciñez, ta gogoz al-ere, nere JESUS maita-garria! NAIAGO di-

ditut nic gaur-guero zure Legueco gos-egarri neca-garriac, mundu eroaren asetze, ta atseguin guciac baño. ZUC emana da, bai segurqui, orain nic nere baitan arquitzen dudan, ongui vici nai hau ere; ta, gal ez dezadan, beste, lenago zuc emanicaco, cembait bezala, eman behar didazu anitz laguntza, ta gracia: Bai arren, JESUS maitea, bai.

3.

VÆ VOBIS, QUI SATURATI ESTIS; quia esurietis. Luc. 6.25.

AY! emen ongui asenac, aisa, ta ceren gogàra vici zaraztenac; bada egunen batean, (ta anitz luzatu gabe) bucatuco da zuen emengo aisa-tasuna, ta jàn-edana; ta asico da, buca-eraric bagueco, zuen gos-egarri amurratua. Orra orain JESUS maita--garriac

guri

guri aguertzen digun, egui izugarria! Cer gatic hau onela, baldin badaquizu? Ceren lurreco janari meez, ta atseguin gustoz asetzen diranac, osticoz ematen dioten, beren Jangoicoaren Ceruco eztiari, edo, ango atseguin andiac irabazten dituen, vicitza zucenari? *Anima saturata calcabit favum* (Prov. 27. 7.); ta, ori eguin ezquero, cer ichedan dezaque, bere aldia datorquionean? JESUS maiteac diona, edo betico gosegarria, betico nequea, ta beti betico sulecea, ta besteric ez.

ORAIN an datza, bai, bere mai mee batean len ongui asetzen cen, Evangelioco Aberatsa. MILLA urte, ta gueiago da ango sirtartean, duen, egarria-requin ecin burutuz dagoela; ta, cembat ere billatu duen, ecin arquitu izandu du ur tanta bat, bere egar-

ri amurra garri hau iltzeco; ta ez du arquituco ere haren billan ibillia gatic Jangoicoa Jangoico den artean, edo seculaco eternidade guci-gucian. AH cer egarria, orain daramana! ta secula gucian aberatsi-tzar jal-edale onec eraman beharra,

JAQUIN ba-lu aberats onéc, onetan guelditu beharco zutela, horduco haren janedan galant ederrac, ez ote cituen utzico demboraz, oriec gatic guero ez aratzea gatic, ara cen bezala? ORIETAN galdu cituèn, ondàsunac emain ez ote ciezten, beharrean arquitzen ciran, gosèti gaisoei?

ORI horduan, edo demboraz ez eguiñaz du orain, duen, adiñà damu; ta izain ere du eternidade gucian, edo beti-ta beti. BAñA haren oraingo damu hau damu alferra da, ta damu, damutzen denaren, gal-garria, edo penatzàllea!

ABE-

ABERATSAC, bada, ta aiſa vici zarazten gendeac, edo jan-edanaz, ta ſabela betetzeaz contu andia dezuten, guizonac, beguira ongui, ta beguira ceren buruei! ECUSI zazue nora beharrac ote zarazten, ta cer eguitera, era orretan vici ba-zarazte, gaurgueroco ceren egun-etan.

ZUEN eran dabiltzan, guizonac ez dabiltza, ez ſegurqui, JESUSec guri bere ibill-erarequin aguertu cigun, Ceruraco videz, ta haraco gauz onac eguiten diruztela. Juſticiaren goſ-egarria da gure JESUSec aguertu cigun, videco janaria.

NEQUEAC, hildurac, eta gurutzeac dira vide onetaco lagun ederrac. Gure Jaunaren gauzac zucen eguitea; nori berea bere horduz ematea, ta, goizetic arratſerañoco gauza guci-etan ongui, zucen, ta behar den, eran ibil-

zea da emengo ibiller onèn lana, ta eguiteco a. Eguiteco zucen, edo lan hau eguiñaz, lagun oriequin ongui zatocela, ta JESUS maita-garriaren eran ibiltzen zarala, sartu beharco dezu zuc, gos--egarriric ez den, toquian, edo Ceruco glorian.

ONGUI da, bada, nere JESUS maita-garria, ongui da; seculaco neque izu-garriac baño, naiago ditut nic, zure Legueac escatzen dituen, emengo gos-egarri, ta gururze guciac.

EMENGO nequeac, eta emengo gururze guciac, atseguin andizco, neque-gurutzeac dira, zure icenean, ta zuc laguntzen dezula artzen diranean. ERA orretan artu nai nituque nic gaur, nere Jangoico maita-garria. Indaza orretaraco cere laguntza, ta gracia; bai, ta, lenago lan hau

eguin

eguin baguez, eg iin ditudan, uts, eta becatu gucien barcamentua, ere. ORAIN, hau erditsi naiez, erratera noa nere gogo, ta nai gucia-requin; *NERE JESU-CHRISTO, &c,*

XL-GARREN

OTOITZ-GAIA.

BOSTGARREN DOATASUna : *URRICAL-TASUNA.*

BEATI MISERICORDES, QUOniam ipsi Misericordiam consequentur. Math. 5. 7.

ZORI ONECOAC URRIcaltiac; bada oriei urricalduco zaie beren Jangoico maita-garria.

URrical-tasuna da lagunurcoari, edo próximoari beguira dagocan, gauza, ta virtutea. GAUZ, edo virtute onec bi aldetatic beguiratzen dio lagun-urcoari, edo proximoari; bada beguiratzen dio, al duen, ongui gucia eguin naiez; ta ongui eguin daguioque lagun-urcoari bi aldetara.

BA-daquizu cein alde-

diran, bi alde oriec;

Oriec dira anima, ta gorputza. GORPUTZ aldetic alabaña, edo animaren aldetic dira lagun-urcoaren beharrac, eta premia guciac; eta oriec dituenaz urricaltzeco bat asqui da beharrean dagoen lagun-urcoari bere bi alde ori-etatic beguiratzea. Asi guitacen gorputz-aldeco beguiratzetic.

§. I.

GORPUTZAren aldetic proximoari, edo lagun urcoari datozcan premiac, eta beharrac dira, edo beraren vicitzacoac, edo berari, bere ll-ondoan, darraizconac.

LAGUN-urcoaren ill-ondoco beharrac, ez dira, ez, behar andiac; bada, illaren gorputza ortzitu ezquero, bucatu dira, onec behar dituen, gauza guciac: eta ill bat ortzitzea da orrembat arazo, ta neque ez dacarren, ta nori bere-

reac eguin oi dioten, gauza, edo eguitecoa.

GORPUTZAren vicitzaco beharrac, behar andiagoac dira; bada dira gos-egarriac, soñeco-gabea, eche-gabea, edo, behar den, beste cembait gauzaren beharra, ta gabea, ta, gauz orien beharra, edo gabea duenari cerbait ematea da, al dutenac eguin behar dutena, baldin nai badute, guerta daquien, zori oneco urricalti-emalle on-etatic izatea.

BAñA zori oneco emalle on-etatic izateco, ez da asqui, ez, nola-nai batec behartsu gaisoari behar duen, gauza ematea; eman behar-dio, emateñ diona, TOBIAS zarrac bere seme TOBIASi adiraci cion, eran.

ADI zazu (erran cion bein TOBIASec bere semeari) adi zazu, nere semea, orain nic zuri erran nai dizudan, gaizacho bat. ILTZEN garanean,

ortzitu behar dituzu nere gorputz hau, ta nere emazte, ta zure Ama maitearena. Vici zaitez zu, gure hordu hau etorri artean, bai ta guero, ta guero ere, utsic bein ere eguiten ez dezula, ta cere Jangoico maita-garriaren Leguea zucen gordetzen dezula.

Bai, nere Semea, bai; bi gauz, oriec zuc zucen-zucen eguitera, behartua zaude zu, zu ceren zaran gure semea, ta ceren zaran Jangoico maita-garriaren Legue-zuceneau ongui acia.

ORIEC ez-ecic, eguizquitzu zuc, nere semea, lagun-urcoequin urricarizco, alditizun, gauza guciac ere; ta, besteen artean, emaiezu beharrean arquitzen diran, gaisoei, eman dezaquezuna; ta emaiezu, orietatic bat ere bague uzten ez dezula; ta eman aldian emazu, anitz-equin arqui-

quitzen zaranean; anitz; eta, guti-requin arquitzen ba-zara aldi hartan eman dezaquezuna: ta emazu beti, ematen dezun, gucia bihotz osoz, ta artzen duenaren beharraz urricalduric.

ORRA guizon santu harc bere semeari aldi artan erran izandu, edo adiraci ciona; ta orra zuri ere cere Jangoicoac gaur, TOBIAS beraren ez-pañez adirazten dizun, eguitecoa. Baña ote daquizuzuc cer erran nai duen TOBIAS zarraren hitzcuntz eder onec?

ERRAN nai ditu irur gauza: LENDABICICOA da: cerbait zu ematera zoacen aldian, ez dezazula beguiratu, adisquidea den, edo ez-adisquidea beharrean arquitzen den, lagun-urcoa: beguira dezazula, arindu nai dezun, artzalle necatu gaisoaren behar-

re-

rera; ta eman dezazula, eman behar dezuna, haren behar hau arintzea gatic, eta norena den (etſaiaren beharra denean ere) beguiratu bague.

BI-garrena da; ematen aſi ezquero, eman dezazula cere eſcu biac ongui ongui zabalduric, eta labur-queriric bague. TOBIASen hizcuntz ederrac adirazten duen IRUR-garren gauza da, ematen aſi ezquero, ¿ eguin dezazula zuc, cere ematea, zure Jangoico maita-garriac ontzat artuco dizun, eran, edo arpegui, ta bihotz on garbia-requin, ta urricarizco eſcu-equin.

IRUR gauz oriec eguiten dituztenac, cerbait ematen duten aldi gucietan, izain dute, bai, ¡TOBIAS gaztearí bere Aitac an adiraci¡cion, ondaſuna; edo izain dituzte beren alde Jangoico maita-garriaren amoriozco beguiac

(ita

(*ita enim fiet, ut nec à te avertatur facies Domini.* TOBIAS 4.7.) bai ta Iangoico beraren urrical-tasuna, piedadea, ta misericordia ere: *misericordiam consequentur.*

OTE cenequien zuc, orain artean onelacoric? ZURE orain dañoco ibillerac, eta Ian guciac ezetz diote; bada beharrean arquitzen den, gaisoari ematen zaiona, gauza galduren bat bai liz bezala, ertsi, edo guiltzatu izandu dituzu zuc cere cuchac, cere faldriquerac, cere saquelac, eta cere escuac; eta bere gabean, edo bere beharra-requin utzi izandu dituzu zuc, beharrean arquitzen ciran, guciac, oriec etziranean zure gogaracoac: edo zure adisquideac.

Eta cerbait eman badezu, era orretaco aldiren batean, edo bestean eman izandu dezu, erdizca bezala, edo aldi-

aldian guri, aldian berandu, edo bein, ta berriz, ta gueiagoran ucatu ezquero, ta ez bein ere arpegui ona-requin, nai onez, ta amoriozco escuz.

AH gogor charra! Eta naico cenuen, zuc, eguin cezaten zurequin besteac beste orrembeste, zu arquitzera, oriec aldi orietan bezain, behartsu, ta gabe? AH cere galgarri galdu eguia! galdu dezu zuc aldi orietaco cere labur-tasuna-requin cere Jangoicoaren urrical-tasuna, ta, norc daqui, cembat Jangoico beraren ondasun, laguntza, ta gracia!

ETZEN, ez orrela caltear guelditu TOBIAS gaztea, era bereco ez-dun behartsu gaiso-equin ciarduquen, aldietan. Esquerrac, harc horduan ez eguiñari, zuc eguin oi dituzun, labur-tasun-etatic bat ere.

URRICAL--tasuna go-

goan

goan bere Aita TOBIASec fartu cionean, behar andian arquitzen ciran Aita-Semeac, eta echeco guciac, eta, jaten zuten, ogui zatia ere, icerdiz, ta beren nequea-requin irabazten zutela; baña gueroz beren urricarizco lan onac gatic izandu cituzten bazter, ta ondasun andiac.

TOBIAS Aitac ecusi zuen icheco laugarren aldia, edo generacioa; ta Semeac bostgarrena; eta bèrac, beren humeac, eta Aide guciac vicitu ciran, Santuac bezala, Jangoicoac escatzen zuen eran, ta, ezagutzen cituzten, gucien gogàra. ALA dio Escritura Santac (Tob. 14.). ORRA, gorputz-aldetic den, besteren gabeaz, behar den, eran urricaltzen diranen emengo ona, ta ondasuna! BAñA ez gucia.

ZORI oneco urricaltiac urricaltzen dira lagun-urcoen ani-

animaco beharraz ere. ANIMAren beharrac, gorputzaren beharrac baño, aguitz andiagoac dira; ta dira animaco itsutasunetic, edo animac jaquin behar dituen, gauzac ez ezagutzetic, gaitzeraco bere macur-tasunetic, ecuste, ta aditze gaisto-etatic, eta, etsai gaistoac billatzen diozcan, anitz aldetatic datozen becaturaco videac, eta perillac: eta perill, edo vide ori-etatic edoceinetan arquitzen den, animaz urricaltzea da, anima bera bere perill, ta vide gaist-ori-etatic ateratzea, ori-etatic urruntzea, ta Ceruco videan zucen, ta viciro erabil-eraztea, edo vide orretan ibiltzen laguntzea. ORI eguiten dute, eguiten dutenac, TOBIAS berac bere semeari, ta onen hameei aguindu, edo manatu ciena.

ADI zazue (erraten die, TOBIASec, zartu, ta beste

te munduraco avian cegoela);
adi zazue, nere semeac, ceren
Aitac, zuei ongui naiez, ora-
in erraten dizutena: servi za-
zue ceroc zucen, ta ciñez ce-
ren Jangoico maita-garria. Zau-
dezte beti alic ermena Jangoico
berac adiraci nai dizuten, gucia
zucen aditzeco; ta eguizue ber-
tatic, eta luzatu gabe, adiraz-
ten dizutena, beraren gogara-
coac, eta onac zuec izateco.
Baña beguira; ez da asqui, ez
zuec ceroc onac izatea, edo
zuec ori gucia zucen eguitea;
eguin-eraci behar diezue ori
bera ceren humeei ere: mana-
tu behar diezue, dabiltzala er-
ne, ta zucen Ceruco beren
videan, ta Jaunaren gauzetan;
ta, videac dacarrenean, eguin
dezatela oriec ere, al duten,
on gucia.

MANATU behar die-
zue, ez dezatela bein ere iu-
tzi beren gogotic beren Jan-
goi-

goico maita-garria, oroi ditecen beti, oni zor diotenaz; ta oroitze onec behartu ditzan, beti, edo maiz beintzat, bihotzez bad-ere; Jangoico berari agurrac eguitera, ta, berei dagozten, gauz onetara, era onetaco beren vicitza requin, ta virtutez virtute dabiltzala, eguin ditzaten irabaci andiac; eta orie-quin igan ditecen bere demboran beren Cerura.

ORREtaraco, nere humeac, atera behar dezue zuec lembaitlen, NINIVE deritzan, erri gaisto onetatic, emen galdu etzaitezten, galtzeco dauden, emengo erritar gaisto galgarri guciequin batean. Cap. 14.

ORRA, erioa bere begui-etan ceducala, ta eguiac errateco den, horduric onenean TOBIAS zar onac bere ondorengoòi adiraci ciena; ta orra besteren animac urricari

di-

dituzten, onac eguin behar du-
tena, anim oriec beharrean
arquitzen diran, aldietan: toqui
ez onetatic lembaitlen orrela
coac quen-eraztea: beguiz, t
gogoz lurrean sarturic dabiltza
nean ar-eraztea beren Jangoico
maita-garriaren ontasuna, t
oni zor dioten, ontarte, ta
favore gucia; ongui-ongui eza-
guturic beren zor andi hau,
erantzun dezoten oni, al du-
ten, eran, ta alic ere onguien
onguiena.

HAU ez-ecic urricalti-
onac eguin behar dute gueia-
go ere anima beharrtu gaiso-
equin; bada dembora berean
oriei aguertu behar die beren
Jangoicoaren zorrotz-tasuna, ta
indardia, edo, gaiztoac galdu-
ric uzteco, ta sulecean erre-
tzen, ta urratzen beti ta beti
oriec iduquitzeco, gure Jan-
goicoac duen, ecin besteco, es-
cua, onác escuratzen ez-pa-di
tu

tu orien gaista-queriac, escura ditzan onembat neque gogorren beldurrac; eta nol-ere bait mugui ditecen gaistoac eguitera, beren oneraco, eguin behar dutena.

ORREtan haritu ote zara zu cere echeco-equin, zure auzoco-equin, zure contura ceuden guci-equin, ta, zucendu cenitzaqueen, gañeraco Anim-equin?

CEIN guti! EZ naz arritzen orretaz, ez: bada, zuc cere Animaz ere izan izandu dezu, daquizun bezain, contu laburra, ta ecer-eza; ta, ascotan beintzat, ibilli zara zu loiez loi, edo gaizquiz gaizqui, ta becatuz becatu. ETA certan ote zabiltza gaur ere?

NOLA arquitzen ote zara zu gaur, eta cer eratan? Cer contuac emain ceniozque zuc orain, orain zu cere Jangoicoac deitzera bere Tribunalera?

URRICAL zaitez bada orain bad-ere cere buru gaisoaz! ZUCEN itquitzu, gueiago luzatu bague, ta bertan gaur-danic, Jangoico berari emateco zauden, cere contuac. ARTU zazu, artu behar dezun, cere Ceruco vide zucena. ZABILTZA gueroz, ibilli behar dezun eran; ta cerori ondu-ondoan, urricalduco zara gañeracoen Animez ere; ta etzara izanen ez, Ceruan bacarric sartuco zaran anima.

ALA guerta daquizula, gure Jangoico urracalti maitearen amorez, ta, bera gandic uste dezun, laguntzaz valiatzen zarala. Bai arren, bai.

I.

PANEM TUUM CUM ESURIENtibus, & sitientibus comede, & de vestimentis tuis nudos tege. Tob. 4. 17.

GOSEZ, ta egarriz arquitzen diran, gaisoei eman behar diezu zuc cerbait beti, cere maieraco eguin centuen, ogui onetic, eta, prestatzen dezun, edaritic; bada ez da, ongui dirudien, gauza, zure eraco batec anitz izatea, eta besteren batzuec behar dutenic ere ez. GUCIEN-daco zabaltzen du gure Jangoico maitagarriac bere escua, escua zabaltzen asi ezquero. GOSEZ, ta egarriz arquitzen diranac, Jangoico maita-garriaren humeac dira, zu ta ni bioc bezala; ta orre gatic escarren senideac, edo aurrideac gara, Aita maitearen hume guciac;

eta ecusten dezu, gure Jangoico maita-garriac, bezain Aita, edo Gurasso onac ez duela ontzat artuco seculan, seguideen elcarren arteco, gogortasuna, edo senide ondasun dunac, ez duten, gaisoei eman baguez, oriec, gosez, egarriz, beharrez iltzen uztea.

Beguitan ar-etzaitzan bada zu cere Jangoico Aita maita-garriac; eta galduric utz etzaitzan eternidade guciraco, oriequico cere gogor-tasunac, emazu, dezunetic al dezuna, ta arin zazu cere aurrideen, ta Jangoico beraren humeen beharra, ta gabea. ORR[illegible]n. JOB Santuac bere Semeari adiraci izandu ciona. Eta orra, duten, guciequin hitz-eguiten ducn, gauza.

BEREN buruac, beren humeac, beren zorrac estaltzeco diña ez dutenac, otzicara ibilli oi dira, ta edocein

soñe-

ſoñeco zacar, erdi urratu, edo zarturen billan bezala. Dutenen, eſcu-etatic uſte dute cerbait orrelaco gaiſoac. ¿Ba-dezu zuc, oriei emateco, cerori gabe guelditzen etzarala? ETA cer? Alere ez-ecuſi eguin uſte diezu behartſu gaiſoei?

ALdatuco dira egunen batean, dio JESUSec, zuen aldiac. Graciazco, ta virtutezco ſoñecoric bague, ta goſez, ta egarriz egoiu zara zu, emendic atera ondoan. HORDUan arquituco dezu zuc JESUS, bere behartſu onac eſcoi aldetic daduzcala; ta, zu an, ecuſtean, begui zorrotzez beguiratzen dizula, errain dizu; ONACO nere behartſu oien goſeaz, egarriaz, ta gabeaz etzinan urricaldu zu bat ere; ta, behartſu gaiſoez urricaltzen ez diranac, ez dira nere hume onac; ez dira nere ezagunac; ez dira nere Ceruracoac. ZOAZ,

zoaz

zoaz ortic cere toquira : zoaz gogor galduen artera. ZOAZ, beharrez, nequez, ſuz, ta quez beteric beti ta beti vicitzera. HAU da zuc JESUSen aotic aditu beharra ; hau zuri ſen, edo guero, ta anitz luzatu bague guertatuco zaitzun damugarria, bague, ta beharrean daudenei gaurguero zuc ez laguntzera, orain-dañocoan ez bezala.

2.

DISCITE, QUID EST : MISERICORDIAM VOLO, & NON SACRIFICIUM. Matth. 9. 13.

BA-dira munduan, bai, beharrean dagoen gaiſoari ardit bat eman nai-ez diotenac, eta dembora berean Elizac, eta Aldareac, eta orrelaco gauz andiac, beren diruz eguiten hari diranac. AY eroac! AH, centzu gabeac! URRI-

RICAL-tasuna da, gure Jangoico urricalti maita--garriac nai duena, ta ez zúen arrotasuna, ta antustea.

ANTUSTEZ, arro-tasunez, ta zuen icenac guero guiz-artean iraun dezaten, ustutzen dituzue zuec ceren diru-zorroac, eta ceren diruarequin hati zarazte zuec, zuen antusteac asmatzen dituen, eguiteco, ta lan andi orietan. Zuen lan-eguiteco guciac, beharrsu gaisoez dembora berean urricaltzen ez-pa-zarazte zuec, sareac dira; ta sare, armiarmac eguin oi dituen, sare cutzillen eracoac, edo antuste arroaren aice-aldiac urratzen dituenac.

NAI ba-dezue bada zuec, iraun dezaten luzaro zuen gañeraco lanac, edo, eguin uste dituzuen, ganz onac, eguizquitzue len-danic urrical-tasunaren cimendu sendoac

doac; edo emaiezue bein beharrean arquitzen diranei, orien gabeac escatzen duena, ta guero eguizue, nai dezuten, on gucia.

BESTE gauz onac ere nai ditu, bai, gure Jangoico maita-garriac, eguiten ba-dira oriec utrical-tasunac escatzen dituen, guciac eguin ezquero. ZORI onecoac zuec batac, eta besteac zucen eguitera. Iguzu zuc, gure JESUS maita garria, ala guciac guc eguiteco, behar dugun, zure laguntza, ta gracai. Bai arren, bai.

3.

ESTOTE ERGO MISERICORDES, sicut & Pater vester misericors est. Luc. 6. 36.

URRICALTI onac dirudite beren emate batzuetan munduco cembait emallecharrec ere; baña orien emate guciac, lapur galgarri gaistoen.

toen emate galduac dira; bada, ematen dutena, ematen dute, ematen diena baño, aguitz gueiago artzalle gaiſoei quendu naiez, edo artzalle gaiſoac beren pean beti, ta beren menean iduquitzea gatic. GENTILAC, Turco galduac, Juduac, eta lurreco gaiſtoenac ere era orretan úrricaltzen dira behartſu gaiſoez; baña orien era orretaco urricaltze gucia, eſquer gabeco urricaltzea da, ta beſte munduraco, deuſbat valio ez duen, urricaltzea.

EZ, dio JESUS maitagarriac, ez da ori, ez, nic eſucatzen dudan, eran behartſu gaiſoez urricaltzea: nic eſcatzen dudan, urricaltzea, ongui-naiezco, edo emate garbizco utricaltzea da, ta zuen AITA urricaltiaren urricaltzea dirudien, urricaltzea, edo behartſuari ematen zaizcan, gau-

zac, doairic bezala, ta artza-llearen beharra arindu naiez ematea.

BAI; gure Aita eterno urricalti-maita-garriac ez daqui ucatzen behartsu-escatza-lleari, haren beharrac escatzen dituen, ta ongui dagozcan, gauz-etatic bat-ere; ta, ematen diozcan, guciac ematen diozca, beraren oneraco, edo behartsu bera, behar den, eran, edo ongui ecusi naiez; ta: ucatzen ba-dio cer, edo cer, ucatzen dio, ceren aldi hartan ez dagocan, harc bere Jangoicoari escatzen dion, emaera, edo gauza; ta dembora berean ematen dio, escatu duen, gauzaren ordeña, ta, harc horduan escatzen duen, gauza baño, aguitz obequiago dagocan, gauza.

HAU ez-ecic, gueiago, ta gueiago ere eguiten du gurequin gure AITA urricalti-mai-

maita-garriac; bada guc hari ez eſcatua gatic, gure beharrac, eta gabeac eſcatzen duen, laguntza, ta gracia, ematen digu beti, gure beharrac behar adiña; ta gu, harc emanicaco, gracia, ta laguntza onarequin ateratzen ez-pa gara gueren behar-premien, ta gabe gucien artetic; eta videnabar guc eguiten ez-pa-dugu, Ceruraco behar den, ondaſun-irabacia, guc ori ez eguin naiez, izain da, ez guc izan baguez, ez, hartaraco behar den, eſcu induſu, edo indar gucia.

LAN on hau guri eraguin naiez, ematen digu Jaun urricalti berac, edo gueren buruac galtzeco beldur taſuna, edo Ceruco ondaſun andi ederrac irabaci naia, edo, berac, hartaraco ona dela, daquien, gogoeta moduren bat, edo bertze. ETA, nola-nai gu guero ibillia gatic, ez gaitu bacar-

ric

ric iuzten gure Jangoico maita-garriac gueren vide galgarri galduetan; an da beti, an gurequin prest, bere laguntza, ta escu indarsua guri noiz-nai emateco; ta gu gueroc gueren naiez galdu arte gucian urricari izain gaitu gu gure Jangoico maita-garriac; eta doairic omain dizquigu, guc, gueren buruac ontzeco behar ditugun, gauza guciac.

Ah gure Jangoico urricalti guztiz maita-garria! Beti-beti bat zu; ta beti gure urricari, ta onguille ecin andiagoa, guc gueroc, gueren naiez gueren buruac ez galtzera! Noiz ezagutuco dugu guc zuri cere urrical-tasun ecin-obeago one gatic zor dizugun, onguinaia, ta amore bazterric baguecoa! ta noiz valiatzen asico gara gu zure urrical-tasun, ta misericordiari zor j diogun, laguntz onaz, ta graciaz?

Noiz

Noiz utico ote ditugu guc, orain-dañoco gueren aur-queriac? Noiz gueren vide macur-galgarriac? Noiz Ceruco gauz-etaraco gueren nagui-tasuna? Eta noiz asi beharrac ote gara gu, gueren lagunurco beharsu gaisoei, al dugun, eran laguntzen, ta escua ematen? Izan dedilla gaur beretic, bat ere luzatu bague, nere Jaun on maita-garria. Escatzen dizut, cere urrical-tasun bazter-baguecoa gatic; eta orain-dañocoan, ori eguin baguez, eguin ditudan, becatu gucien damuz bereric, erraten dizudala: *NERE JESUCHRISTO, &c.*

SEI-

XLI-GARREN

OTOITZ-GAIA.

SEI--GARREN DOATASUna : | bihotzaren garbitasun zucena.

BEATI MUNDO CORDE, QUOniam ipsi Deum vedebunt.
Math. 7. 8.

ZORI ONECOAC BIHOTZ garbizcoac ; bada orieç dira Jangoicoa ecusi behar dutenac.

CERtaco eguiñac ote gara gu, edo certaco jaioac, mundu onetan arquitzen garanoc?

GUEREN Jangoico ecinobe-maita-garria cinqui, ta zucen

çen onesteco. HAU da, bai, hau, orain mundu onetan arquitzen garamon eguiteco a; ta eguiteco ber-berera etorrico dira, jaio-quizan arquitzen diran, ta, gure ondoren etortzeco dauden, andi, ta chiqui guciac.

EGUITECO zucen-onesgarri hau guri gucioi eraguin naiez da, gure Jangoico berac guri emanicaco, Legue, ta mundu guci gucia: *finis autem præcepti est charitas.* Tim. 1. 5.

BAñA cein ote dira gure gucien artean, eguiteco eder amoriozco hau ongui, ta zucen; edo, behar den, eran eguiten dutenac?

ORIEC dira, batean ere utsegui bague, eguiten dituztenac, gure Jangoicoaren Legue berac bereisten dizquigun, gauz andi, ta chiqui guciac.

ZORI

ZORI oneco eguille zucenac, era orretan gauz oriec eguiten dituzten, gendeac; bada egunen batez oriec, mundu galgarri hau emen uzten dutela, igan beharrac dira, atseguin-contentuz beteric arquitzen den, Jangoico gurearen jaureguira, ta Ceruco doatsu gucien artera, ta, orien eran, an Jangoico berari arpeguiz arpegui beguira egotera. Ori da, bai, guri gure JESUS maita--garriac, seigarren doatasuna aguertu cigunean, aguindu izandu cigun, ondasuna.

DOAtasun maita-garri ondasun-dun onec escatzen ditu, bertze cembaiten artean, irur gauza. LEMBICICOA da, becatuaren loiric bagueco Anima bat; bigarrena, oroitzapen onez betericaco ADIMENTUA; ta irur-garrena, naicunde onac, eta asmo zucenac dituen,

tuen, BIHOTZA, edo NAIMENTUA.

I.

BAI, lembicico lecuan doatasun onec escatzen duen, gauza da ANIMA garbi-becatu gabeco bat. Bada garbiric arquitzen ez den, Animac ez du maitatzen bere Jangoico maita-garria.

Eta aisa, ta erraz erdisten den, gauza ote da Animen garbier hau? Ez, anitzec uste duten baño, neque, ta arazo, edo eguiteco gueiago dacarren, lana da, zori oneco doatasun onec escatzen duen, garbi-era. Cer-gatic uste dezu?

CEREN gure Anima gaisoac, Adanec hordu gaistoan eguiñ-icaco, becatua-requin guelditu ciran guztiz loituac, eta dembora berean becatu gaistoen locatze-etara, ta vide

lizun-etara guztiz macurtuac.

GURE Anima gaisoen macur-era hau acitzen, ta anditzen da, guc, gueren naiez, eguiten ditugun, becatu berriequin; ta, cembat eta gueiago, ta andiagoac guertatzen diran gure becatu gaistoac, ambat andiagoa da gure Animen gaitz-eracò macur-era, ta ambat errazquiago sartzen zaizte Anima gaisoei oroitzapen lizunac, gogoeta charrac, eta naicunde galgarri loituac: eta oriec guciac beren baitatic aienatzea, ta Animac berac beren macur-erac zucenduz ibiltzea, ta garbiac beti vicitzea, anitz neque, ta eguiteco dacarren, lan andia, edo gurutzea da; aienatze ori alabaña, ta bere betico garbi-era erdisten dute Anima gaisoac, iguesca, ta iguesca dabiltzala beguiratze arin-etatic, aditze ero-etatic, hitzqueta lizun-etatic,

eta

eta lagun galgarri gaisto gucietatic; eta videnabar ongui ôartuac, erne, ta contuz dabiltzala beren pausu, ta eguiteco gucietan.

ETA hau gucia zuc ongui--ongui ecustera, ecusico dezu, bai segurqui, ongui andia den, edo ez, Anima gaisoac beren bihotzac ongui garbitzea; ta garbiro beti, ta beren Jangoicoa ciñez maitatzeco, behar den, eran beti vicitzea. ZORI onecoa ni, onembat neque-requin ba-dere, garbiera eder hau nic noizbait erdistera!

II.

DOAtasun ecusle billa-garri onec escatzen duen, bi-garren gauza da, Anima garbiac beren adimentua oroitzapen onez, ta, beren Jangoicoa gana zucenduco dituz

ten, pensamentuz beteric iduquitzea; oroitzapen onac alabaña, ta pensamentu, edo gogoracio behar bezalacoac dira gure. bihotzari, onetsi, edo maitatu behar dituen, gauzac aguertzen diesten, izarrac, edo Jangoicoaren arguiac, ibilli dedin, amorez dabillenean, zucen-zucen, ta bat ere utsegiten ez duela.

OROI zaitez, bada, noizean bein ba-dere, nere Anima, beldurrezco cembait etorquizunez; ta, besteen artean, oroi zaitez batzuetan, asmogaldu-gal-garriari, gogoeta ciquiñari, ta, edocein lan char, lizun loiri dagocan, gauza dela sulececo erretzea, ta lertze arri-garria; ta ecusico dezu, era orretaco etor-quizunaren beldurrac cein aisa quentzen dizquitzun, oroitzapen, ta gogoracio char ori-etaraco naia, ta gogoa.

Oroi

Oroi zaitez beste batzuetan bertze videzco etor-quizunez ere, edo oroi zaitez, ongui vici diran, Anima garbien ondasun andiez, edo beren Jangoico maita-garriac oriei ematen diezten, virtuteez, irabaz-videz, ta atseguin garbiez; ta, ori gucia zuc contuz ecusi ezquero, zu saiatuco zara, bai laster asqui cere baitatic aienatzera edocein oroitzapen loi, naiz dela, den ciiquiena.

OROI zaitez orren ondoren, anima garbi-on-virtutetsuac baicic, ecin sar ditezquela Aingueruen artera, Ceruco gloriara, ta Jaunari, an atseguin ta contentuz beteric beguira, ta beguira beti, eternidade guci-gucian' egotera; ta, ecusico de zu, nola era-orietaco oroitzapen garbi-etatic datorquizun, ongui, ta zucen vicitzeco, ta vicitza garbi on

ba-

batec escatzen dituen, gauza guciac zicen eguiteco, gogoa.

BESTE cembait aldiz oroi-zaitezque zuc cere Jangoico maita-garriari zor diozun, bazter-bagueco amorea: oroi zaitezque Jangoico berarren maita-garri-tasunaz: oroi zaitezque Jangoico berac zu gatic eguin izandu dituen, ambat ondasunez, gauzaz, ta ontasunez; ta zuc maiz, usu, edo anitz aldiz izaren ba-dituzu, era onetatic oroitzapen onac, izain dezu, bai, zori oneco Jangoicoaren ecusle garbiac behar duten, bi-garren gauza, edo oroitzapen, pensamentu, ta gogoetacio behar bezalacoz apaindurica aco adimentua. Ala guel-di dedilla nere hau ere, nic guero noizbait arquitzeco, zori oneco Jangoicoaren ecusle garbi orien artean cerbait lecu. Bai arren, bai.

III.

ZOri oneco ecusle orien doa-tasunac escarzen duen IAUR-garren gauza da, tolesturic ez duen, bihotz onzucen, bere Jaugoicoaren maitari bat; maita dezan maiz, eta cinqui beti bere Jangoico maita garria; ta maita ditzan, bere Jangoico beran atieguin eguitea gatic, bere lagun-urcoac, edo proximoac ere; ta maita ditzan, berac bera maita lezaten naico luquen, videz, ta eran.

ECUSTEN dezu cembat eguiteco dacarren, ta cein gurutze ona vicitza gucian daraman, bere bi gauza-modu oriec eguiten, dituen, edocein Animac! eguiten ditu alabaña, bi gauz oriec eguiteco, bere Jangoicoaren Legue guciac manatzen diozcan, eguiteco,

teco, ta lan guci-guciac; eta guci-guciac eguiten ditu bere Jangoico berati atseguin, ta gusto eguitea gatic, eta bere laguñ urcoari beguitan eman dezoquen gauzaric chiquiena ere eguiten ez duela.

ERNE ibilli beharco dezu, bada, ta contuz, bai, goizetic arratseraño, hau gucia, utseguin bague, zuc, eta zucen-zucen eguiteco.

HAU eguiteco zuc, lenic billatu beharco dituzu, oroitz-gai onetan ecusi ditugun, Anima garbi becatu bagueco bat, oroitzapen on zucenez apaindurica do, adimentua; ta bihotz, gaitz-eraco macur-tasunac utziric, edocein gauz on eguiteco, ta bere Jauna ciñez maitatzeco, eder-qui prestaturicaco bat. Irur gauz oriec billaturic, zucen eguiten dituenac, ecusi ditugun, bertze biac, eguiten du ecusten hari garan,

ran, doatasunac escatzen di en, gucia.

ZORI oneco humea ni ere, nic era orretan oriec eguitera, emen vici nazaño, bada ala nic oriec eguitera, nic ecusico, ta maitatuco dut beti-beti, zori oneco bihotz garbidun gueien artetic nere Jangoico ecuscari ecin maita-garriagoa. Ala guerta dedilla. Bai arren, bai.

IV.

HAU gucia guc eguiña gatic, eguiñen ez dugu bein ere, guri gure JESUS maita-garriac, hirzez ez-ecic eguitez ere eracutsi bagueco gauzaric bat ere.

Bada JESUS maita-garriac, vicitu cen, dembora gucian beti-beti iduqui izandu zuen ecin garbiroago bere BIHOTZ eder guztiz maitaria;

ezuen alabaña eguin bein ere-uts andi, edo chiquiric bat-ere, ta ecin eguin ere cezaquèn, Jangoico-guizona cen JESUS maita-garria. Eta otra non bere eguitez guri gure JESUSec eracutsi izandu cigun, doatasun onec escatzen duen, ilembicico gauza.

ERA berean eracusi cigun BIGARRENA; bada etzituen JESUSec quendu beiñere bere Aita gandic bere animaco beguiac. ORAIN daducan bezain gogoan, ta vistan iduqui zuen beti bere Aita eternoa gure Jesus maita-garriac.

ECUSTEN cituen JESUSec, bai; lurreco gendeac; bai ta berac eguiten cituen, ta besteri ec guiten ciozcan gauzac ere; baña bere beguiac bein ere quend gabe bere Jauna gandic; eta guertatzen- citzaion JESUS maita-garriari, Mariñel on bati bere oncian dabillen, dembora.

Boran guertatu oi zaiona.

BA-dabill Mariñela bein soquetara, bein maiera, bein onara, bein alde-artara: baña, edo dabillela bateric bestera, bere oncian Mariñela, edo egon dedilla guéldiric, eta nai duen bezala, bein ere guelditu bague dabill, onciac daraman, vide gucian. ERA onetan bada (baña milla, ta milloi bider ederquiago) ibilli cen JESUS, emen vicitu cen, egun gucietan, bada puntu, ta puntu oro, ta beti ta beti bere Aita maita-garria gana cijoan JESUS, beste edocein gauz-etan hari cen demboretan ere.

ERACUSTEAren ederra, aldi onetaco JESUSen eracustea! Icasten ba-dugu guc ere; ta guc, icasten dugun, hau emen eguitera, zori oneco ecusle onen videa daramugu, ta JESUSen ondoren dabiltzanetatic gara.

Hau da, hau gucicasi behar dugun, ibillera; ta hau guri guztiz ongui dagoquigun, gauza.

Hau, ta!, lenago guc ecusi dugun, gauza jez-ecic, eracusten digu guri gure JESUS eracusle on maita-garriac, vide onetan dabiltzanac, eguiten duten, IRUR-garren gauza ere; bada eracusten digu Jangoicoa gana beguira dagoen bihotz garbi-zucen batequin gauza guciac eguitea; ceren JESUSec eguin izandu cituen bere vicitza guci-gucian; ecin zucenago, ecin ederquiago, ta ecin obequi bere gauza guciac; bere gauza gucietan billatu izandu zuen JESUS maita-garriac bere Aita Jangoicoari atseguin eguitea; ta eguin ere cion bein ere utsi-eguin baguesta bere gauza gucietan JESUSec billatu zuē bere Aitaren honra, ta gure onaita billatu zuen, Jangoico-gui-

zo-

zonac bezala, ta, billa citequen, ederquien-ederquiena.

AH, Eracusle-eguilleon, Maisu eder-Jesus maitagarria! ta cein aisa icas dezaquegun guc gueroc nai dugula, nola, ta nondic ibilli, zucen ibiltzeco zure ondoren. EZ dugu orre-taraco guc, zuri bein, ta berriz, ta maiz beguiratzea baicic; bada zu bat zara beti: zu beti zabiltza vide-batez; ta beti zabiltza ecinzucenago!

ITSUAC bezala ibilli gara gu orain-dañoco gueren demboran, ta gutitan ibilli gara, zuri beguiratzen guenizula. ALA atera dira orain arteco gure ibillerac! URTE anitzen buruan, bataiatu ondoan baño, aguitz, eta aguitz urrutiago gueunden gu, nai guenuquen, zure Cerutic; eta gueunden gueren obenez, edo gueren becatu ciquiñac gatic

sule-

sulèceco atarian, ta sutan erre-
tzen daudenen artera erortze-
o puntuan! ta an erori ba-gui-
ña? GALDUAc gu secula gu-
ciraco!

ESQUERRAC zuri Je-
sus maita-garria, gu an aspal-
di asco ez eroriaz! Eta esquer-
rac zuri gu-requin gueroz
eguin dezunaz ere; bada ur-
ricalduric zu, gu bezain erru-
mes, galdu char errebesez,
idiq-eraci dizquigutzu guri gue-
ren beguiac, ecus guenezan
guc non guembiltzan, ta cem-
bat amil-teguiren, ta galtze-
co perill en artean, perill oriec
izutzen guinduztelá ba-cen ere
artu guenezan gueren gaizquien
dam-urriquia, ta gaur-guero zu-
re ondoren ongui, zucen, ta vi-
ciro ibiltzeco gogoa; pozic guc
artu dugun bezala. ONEtan
iraun dezagula guc, gu gue-
roc illic guelditu arte guci-gu-
cian. Bai arren, JESUS maitea,
bai.

NON

I.

NON INTRABIT IN EAM ALIquod coinquinatum, aut abomitionem faciens. Apoc. 21. 27.

CERU eder, JERUSALEN Santa arquitzen da, dio S. JOAN Evangeliriac, sartzetoqui, edo bere atari guciac AINGUERUZ gordeac, edo ingurutuac daduzcala. JERUSALEN artaco eder-tasuna ecin ederragoa da: ta ango arguia ecin andiagoa, ecin buca ditequena, ta Jangoico berarena bezalicoa.

JERUSALEN artan sartzen diranac illen ez dira beinere: ez dute negar-videric ecusico, bein an sartu ezquero; ez eta quezcaric, carraisiric, edo beste neque-moduric ere: nequeac bucatzen dira, an bein sartzen diran entzat emengo beren vicitza requin. An ez da, atseguin-contentua, Jauna bein berac,

rac, eta guero elcar maitatzea, ta betico gloria-ta-gloria, besteric. Emen-ez bezalacoac dira, ango, edo Cerico gauza guciac; eta guciac dira ecin obeac.

ONGUI da; baña norenac ote dira, gauz, orren nai-garri eder oriec? Edo cein ote dira, zori-oneco doatsu, gauz oriez betico jabetzera, Ceru orretan sartzeco dauden oriec? EMEN aisa, emen beren gogara, ta, nai duten eran vici diranac? EMEN atseguin andiz, ta contentu luzez beteric beti arquitzen diranac? EMEN, berac vici diraño, beren gogoac ematen diezten, gauzac baicic, eguiten ez-dituztenac?

EZ; ez, dio S. Joan Evangelariac; oriec ciquiñac dira, dio, ta gauz ez-onac eguiten dituztenac; eta, era orretaco guizon-andreac Ceru garbi artan ecin sar ditezquen gendeac dira. CEIN

CEIN-etatic ote dira, bada, araco diran gendeac?

NEGARTI garbi onetatic. BAI; damuz, ta negarrez beren bihotzac garbitzen dituztenac dira, araco diran, emaztequi-guizonac. ORIEI, bai oriei an ſartzean, garbituco diezte Jangoico maitá-garriac beren beguietaco negar guciac, eta, beren horduráñoco, negar garbiac gatic emain diezte eternidade gucico atſeguin contentuac.

ZORI oneco negar-damu-garbiac, orrembat ondaſun, ta atſeguin irabazten dezuten, damu-negarrac! NEREAC gaur--guero zuec izatera, nere doatſu zori onecoa ni! LENAGO nic zuec artu baguetic dira, nere orain-dañoco negar-vide gal-garriac, eta becatu ciquin guciac. ORIEC nic nere barrendic bein aienatzera, edo aienatu ezquero, ez dute berriz, ez ſar-vide berri-

ric emen arquituco. ZORI gaiſtoan ez nien nic lenago, ta lenago ere, len zutena galeraci! NIC len ori oriei galeraci ba nie, gaur ez nintzan arquitzen ni, arquitzen nazan, eran edo arquitzen nazan bezain, garbitu beharra; ta gaur arquitzen nintzan ni nere Jangoico maita-garriaren gogo-bihotzean, ongui-ongui ſartua! SAR ba-nendi gaurdanic ba-dere! Eta ſar ba-nendi, ſeculan, edo bein ere andic ez ateratzeco! ALA guerta dedilla: bai arren, bai,

2.

IN TIMORE DOMINI ESTO TOta die; quia habebis ſpem in noviſſimo. Prov. 23. 17.

ARTU zazu zuc, emen vici zaran arteco, ongui dagoquizun, ta guero-raco uſte onez beteco zaituen, vide zu-

zucen ondasun--dun bat.

CER vide da, etorquizun onez beteric dagoen, ta emen bertatic ere onen ongui dagoquigun, vide zucen hau? Vide hau ote da, lurreco ondasunez, ta urre-cillarez beteric arquitzen den, videren bat?

EZ bada, ez: Ceruraco videa da, zori-oneco vide hau; ta, Ceruta igateco, ez dira lagunic on-enac diru--ondasunac; astunac dira alabaña, edo guztiz pisuac.

CER bada? Vide ori ote da jan-edan galantezco videren bat?

EZ ta ori ere: arin ibilli behar du alabaña, Ceruraco videan dabillen, edocein guizonec; eta era orretan ecin dabilque sabela bete, ta alferquen naguian gau-egun arquitzen den, guizona; edo sabel beteric datocen, lan loietan ibilli oi dena.

OTE

OTE da vide on ori araguiaren atseguin--contentuz beteric dagoen, videa? EZ eta ori ere.

CER gatic ote? Ceren atseguin-contentu char oriec usteltzen duten orien ondoren dabillen edocein, ta ceren orri quendu oi dioten, Ceruco gauzac ecusteco behar luquen, argui gucia, edo argui beraren pusca, ta zati anitz; ta, arguiric bague, edo argui guti-requin dabillen bat ibilli oi den, ondatzera doan, onitzi urratuan lo datzan, Marillenaren eran.

CER vide da, bada, Cerura zucen daraman, gure Jaunaren vide on ori?

ORI da, dio Espiritu Santuac, egun gucian icara bat, eta bere Jaunaren beldurrez beteric egotea. ERA oriretaco beldurtiac dira, Ceruco videan viciro dabiltzanac. Oriec di-

dira, vide orretatic atera nai dituenaren chiſtuari, edo oiuari ez aditu eguiten diotenac; eta etſaiaren ſare-etan, edo ten tuetan ſartu nai ez dutenac. Oriec dira beren Jaunari emateco dauden, contuac alic onguiena zucendûric daramaztenac. Oriec dira Jaun berac nai dituen, preſent onac berequin daramaztenac, edo al dituzten, lan on guciac eguin oi dituztenac: eta orre gatic dira, beren contu guciac ongui eman ondoan, Cerran ſartu uſte dutenac; eta ſartuco diranac ango atſeguin, ta contentu gucien Jaun, ta Jabe izatera. Zori onecoac era onetaco beldurrez beteac arquitzen diranac; bada oriec dira, utſ-eguin bague, ta guztiz ſegurqui erditſico dutenac beren Jaunaren Cerua, ta Ceru bereco atſeguin-contentu-gloria. SAIA ba nendi ni ere, orien eran emen

vi-

vicitzera, orien vide beraz guero sartzeco orien beren artera. Nere Jangoico maita-garriac didada ibill-era oriec escatzen duten, laguntza, ta gracia; bai arren, bai.

3.

QUIS ASCENDET IN MONTEM Domini, aut quis stabit in loco Sancto eius? Innocens manibus, & mundo corde. Ps. 23. 3.

CEin ote da, gure Jangoicoaren mendira igateco prest arquitzen den, zori-oneco Anima? CEIN ote da, Jangoico beraren toqui eder, Ceru garbi-garbian beti egon beharra? CEIN, eternidade gucian Aingueru gucien lagun izateco dagoen, Anima? CEIN Ceruco Santu-santequin bateau gure Jangoico maita-garriari beguira-beguira, ta gloriaz be-

beteric egon ditequena? CEIN? baicic, escuz, ta bihotzez garbiro dabillen, guizona, dio Davidec.

BAñA cein ote da guizon ebille garbi bihorz onezco hau? Hau da (baldin ezpa-daquizu) bati ere bere gauzaric quentzen ez diona. HAU da berac, eta besteren gauza guciac, behar den, eran zucentzen dituena; edo berari ez dagocanic attzen ez duena, ez eta ucatzen ere, besteri dagozcan-etatic batere. HAU da goicetic arratsc-erañocò bere gauzac, bai-ta vicitza gucicoac ere alic onguiena, eguin oi dituena; ta utsen bat cerbaitetan eguin horduco, damuz, ta urriquiz, ta aldatuz zucendu oi duena. HAU da, utseguiteco videric bati-ere emannai ez liqueona; hau, al duen, ona edoceni eguiten diona:

hau

hau, norinai vide zucen--etan, edo gauz onac zucen eguiten laguntzeco, prest dagoena.

CERURAco dagoen, hau da, escuz bezain, garbiro, ta zucen bihotzez dabillen, guizona. HAU da bere amore onéz Jaunaren amore bazter baguecoari eranzun oi diona: hau da, gogoeta, ta asmo char, zucen ez--dabilzanac, lembaitlen bere baitatic, edo bere gandic quendu oi dituen, guizona; ta, hau da, bera gorputzez lurrean egona gatic, bere gogoz, bihotzez, ta naiez beti, edo maiz beintzat Ceruan sarturic arquitzen dena; ta hau, araco ustean, bere gauza guciac, behar den, eran eguiten, eraguiten, ta zucentzen dituena. Orra nolacoa den, Ceruraco dagoen; Anima.

ERA orretacoac ote

ga

gara zu ta ni-bioc ? Anima orienac , bezain zucenac, eta garbiac ote dira gure bien asmoac , gure hitzac ; gure lanac , eta beste gure eguiteco lan , ta neque guciac ?

EZ beintzat nereac, ez! Emengo gogoetac , eta asmochar arin galduac arrastatunaute ni , ta eraguin izandu dizquidate (norc daqui) cembat lan gaisto , oben , ta culpa. ETA cer daquit nic , urratu ote ditudan , behar den , eran beintzat , damuz , naigabez, ta ciñezco urriquiz orien cate astun-pisu-arri-garriac ! EDO cer daquit nic , barcatu ote dizquidan , ni taz urricalduric, nere Jangoico maita-garriac, beraren contra nic eguiñ-icaco utsac , obenac , eta culpa guciac ?

ETA harc oriec niri barcatu ba-dizquit ere , cer daquit nic , cer eran , ta nola

vicico nazan ni, datozen, demboretan!

BAñA cer eguin uste dezu zuc orain, orain bezala?

NIC orain eguin uste dudana da ciñezco damuz, ta, Jangoico berac escatzen duen, urriquiz nere leneco zor guciac ateratzea; ta emendic aitziña, al duquedan, vicitzaric onen bat eguitea. ETA zori onecoa ni, nic hau eguitera, orain nic uste dudan, eran, ta irauten dudala oraingo nere asmoan, ill arte gucian, edo vici nazaño! Cer güerta-ere, asi nadin ni, orain daguiquedan-etic, eta esca dezodan nere Jangoico maita garriari leneco nere utsen, ta becatu gucien barcamentua, hitzez, ta bihotzez erraten diodala: *NERE JESU-CHRISTO, &c.*

XLII-GARREN

OTOITZ-GAIA.

ZAZPI-GARREN DOATAsuna: *BAQUEDIA.*

BEATI PACIFICI; QUONIAM filii Dei vocabuntur. Ibid. v. 9.

DOATSUAC, ETA ZORI onecoac baquetiac; bada oriei emain zaie Jangoicoaren humeen icena.

JANGOICOAREN HUMEen icena icen andia da, anitz valio duen, icena da, ta, neque andi-equin irabazten denean ere, aisa, ta merque asqui irabazten den, icena. Ala ira-

irabazten dute; berac anditu-ondoan, Jaunaren manuac zu-cen-zucen, ta behar den eran eguiten dituztenac; eta besteen artean, BAQUETIAC.

AUR bataiatu--berriac ere ba-dute Jangoicoaren hu-meen icena; baña orien icen ori, Jangoico berac doaric ema-ten dien, icena da; ez icen oriec berac irabacia. GUC ora-in billatzen dugun, ta, ecuste-ra goacen, Jangoicoaren HU-MEEN icen hau, adiñ-etara diran, bataiatuen icena da, ta icen, oriec beren lan on-equin irabacia.

Jangoicoaren HUME-EN icen hau irabacico dute-nac, garaitu beharco dituzte beren Etsaiac; guerra da ala-baña, JOB Santuac dionaz, Jurreco gure gucien vicitza; ta Apostoluac dio, guer onetan garaitzen ez-pa-dituzte, edo galtzac ez-pa-darabilzte, ta az-

pian

pian bezala, beren Etſaiac, ez dutela iñola ere irabacico guizonac Jangoicoaren HUME, Ceruaren irabazleen icen hau,ta, icen onen ondotic datorren, Ceruco gloria.

Irabaz ditzagun, bada, guc, icen on eder hau, ta icen berari darraicon, beti--betico Ceruco gloria, ſaia gaitecen, icen onec eſcatzen dituen gauzac eguitera, ta guerra vicira; ta ecus dezagun, cer guerra den, guerra-modu hau; ta nola eguiten diran, guer onetan, etſaiac garaituric, icen andi hau irabazteco, eguiten diran, eguitecoac.

LAUR--etſai-aldi dira, Jangoicoaren HUMEEN icena erditſico dutenac, garaitu beharco dituzten, etſaiac; BEREQUICOAC batzuec, edo beti-beti berequin dituztenac; eta gañeraco guciac CAMPOCOAC.

ANI-

ANIMA bacoitzac berequin dituen, Etsaiac dira, bere gorputza beinic bein, edo bere zain--ecur--aragui, becatu etorquitic dena nasia; ta, aragui beraren nasi-eratic datocen, gaitzeraco macur-tasuna, ta tirricacioa. ANIMA beraren berequico Etsaiac dira, tirricacioz, suturicaco pasione-etatic datocen, azturac. Etsai oriec dira, anima gaisoac, beren gorputz etan arquitzen diran demboran, bat batean ez izan-arren, gutica gutica ba-dere garaitu, ta escura ecarri behar dituzten, Etsaiac; eraguiten diela, niola ere berac nai ez luqueena, baña adimentuac, edo buru onezco ecuste garbiac aguertzen diena, ta gure Jangoico maita-garriac bere Legue, ecin-zucen-agoan aguintzen, edo manatzen diena. ORI oriei eraguiten dienac (naiz eraguin daquiela, borchaz be-

zala,

zala, edo beren gogo gaiſto-aren, edo macur-eraren contra) eguiten dute alde onetatic, eguin behar dutena; garaitzen dituzte beren lembico etſaiac; eta Jangoicoaren hume baquetien icenaren ondoren ongui, ta zucen dabiltzanetatic dira.

ICEN hau irabaci-naiez dabiltzan, Animen Etſai bigarrenac dira, beren lagun artetic etortzen zaizten, edo letózquien, naigabeac, eta charqueriac.

BA-daquizue zuec cer eguin Etſai-era oriec aiſa garaitzeco? Bai: S. PABLOc gucioi arguiro aſqui adi-razten diguna.

BAñA cer adirazten digu guri gueren Apoſtoluac, Etſai oriec guc aiſa garaitzeco? ASERRE gaudenean, baqueac eguitea; baquetan arquitzen garan, demboran batiere errierta raco videric ez

ema-

ematea ; naigaberaco videric ez oni, ez hari, ta ez besteri ezartzea : norbaitec guri ematen digunean, ez dagoquigun, bazterren batetic, eta, uste ez guenuen, char-queria--requin, ez-pa-liz baño, gueiago, orri ez-beguiratzea ; guertatzen zaizquigun, besteren utsegui-te, ta vide-gabe guciac,gueren Jaunaren icenean, ta gure oneraco datocen, ondatunac bezala pozic artzea, oriec eguiten dizquigutenei, ta nori ere nai begui onez beguiratzea; ta eguin, al ditugun, on guciac guciei eguitea. HAU eguiten dutenac aisa garaitzen dituzte beren bi-garren etsaiac, eta Jangoicoaren baquezco humeen icen ederrac erdisten dabiltza. ALA ote zabiltza zu ere ? Bai ? Bada ez da cer guelditu, ta erditsico dezu zuc ere Jangoicoaren hume baquetiaren icen billa-garria.

ICEN

ICEN hau guri gal-eraci nai diguten itur-garren eta ſaiac ere gueren lagunen aldetic datozquigunac dira; bada dira lagunen erriertac, lagunen aſer-aldiac, lagunen elcar ecin ecuſiac, lagunen auciac, lagunen vendecuac, lagunen char-queriac, oriec ematen dituzten, erran-videac, eta orien beren macur ibilletac.

ORIEC guciac, eta era bereco beſte gaiſtaqueriac ere zure etſaiac dira.

BA-dáquizu cer gatic? Ceren quendu oi duten lagunurcoen artéco baquea, ta gracia; ta ceren zuri ere, beren al-eguiñem, quentzen derozquitzuten Ceruco videco cere lagunac, eta JESUSen videtic ateraric, eraman nai zaituzten ſuléceco gaſtoen vidè zabal loi galgarri-etara.

CER eguin ote guenezaque guc, Etſai-galgarri oriec ga-

raitzeco, ta gueren senide gaisoac, edo gueren videco lagunac Ceruco videra zucenerazteco, ta gure JESUS maita-garriaren aldera eracartzeco?

ORIEI berei], elcar ongui artzen ez dutenean, non dabiltzan, ta nora doacen arguiro, ta zucen adiraztea: ta videnabar adiraztea, galduac dirala, beren Jaunaren amoreac gatic, eta, JESUSec eguin zuena, eguin naiez, elcarri barcatzen ez-pa-diote, elcarri eguiten dioten, edocein uts, charqueri, gaizqui, ta vide gabe; ta, hau adirazten diezun, dembora berean, zuc oriei berei adiraztea, orain adiraçi zaien, ori eguiten dutenean, barcatzen dieztela JESUSec beren obenac, beren culpac, eta beren becatu guciac; ori oriec eguiten ba-dute JESUS beraren amore onez, ta elcarri ere Jangoico bera gatic ongui

gui naiez; ta adiraztea, oriec guciac barcatu ondoan, Jangoico berac ematen diela Ceruco bere gracia, ta, andic aitziña berac zucen ibiltzera, Ceru bereco bere gloria.

Hau gucia zuc oriei adirazten diezula, ta cere palacuz, edo nol ere bait elcarganatzen ba-dituzu zuc cere lagun-urcoac, edo len aserre cebiltzanac, garaituco dituzu zuc cere irur-garren Etsaiac; eta, berebat eguiten dezula zuc azqueneco cere Etsai-equin ere, Anima baqueti-etatic zara zu, edo Jangoico maita-garriaren zori oneco hume baquetien icen-ecoetatic. Ez ote dezu zuc izan nai ori-etatic bat? Saia zaitez, bada, len aguertu. ditugun-equin batean, Etsai char oriec ere lembait-len lertuac uztera.

Gure LAURGARREN, ta azqueneco Etsai char oriec

dira Anima gaistoen charqueriac, eta gure Jangoicoa guztiz aserretzen duten, orien becatuac; eta oriec dira gure Etsairic gaistoenac; dira alabaña, guc, gueren buruac, eta munduc gucia baño, gueiago, ta gueiago maitatu behar dugun, gure Jangoicoaren contra, beren naiez, edo Anima berac nai dutela, dabiltzan Etsaiac.

Nola garaitzen dira gure Etsai, orren galgarri oriec? GARAITZEN dira, becatariei berei gue lagunduz beren culpen barçamentua erdisten, orren aserretua daducaten, beren Jangoicoa gandic.

BAñA nola laguntzen zaie orretan oriei?

Laguntzen zaie escatuz, ta eracutsiz.

ESCATUZ, bai, beinicbein. NORI ote? Jangoico maita-garriari. CER? Urrical daquiela becatari gaisoei, ceia,

ere.

ere diran beraren Etsai gaisto-
ac, ematen diela beren gaiz-
qui gucien ciñezco urriqui-
mentua, ta hordu beretic on-
tzeco gogoa lan berean lagun-
tzen zaie becatari berei, eracu-
tsic ere, edo aguertuz, bein be-
ren becatu ciquin galduen itsus-
tasuna, ta oriei dagoten, beti-be-
tico sulecea; guero becatu berac
quentzen diezten Jangoicoaren
graciaren edertasuna, ta Ceruco
gloria; dembora berean era-
custen zaiela, beren becatu-
pe-loi--galdutic beren buruac
ateratzeco, ta Jangoicoaren
graci eder hau irabazteco eguin
behar dutena; bai ta eguin be-
har dutena ere; berriz berriro
ez-becatu-ratzeco; ta, irabaz-
vide garbi zucenez dabiltzala,
Ceruco merecimentu andiac
eguiteco.

Hau eguiten dutenac,
edo era onetan becatari gai-
loei aguertzen dieztenac ori-

ec

ec icasi, edo jaquín behar dituzten, gauzac, zori oneco baquetiac dira, ta Jangoicoaren HUMEEN icen ederra erditsi, edo irabaci dutenac; eguiten dute alabaña, gure JESUS maita-garriac manatu cien, guerra, ta Etsai-pelea; bai ta gure JESUS berac, ori nola eguiten den, guri eracustea gatic, bere vizitza gucian eguin izandu zuena ere.

CER lan-modu ote cen JESUSec bere vicitza gucian eguin izandu zuen, lan eracusse zucen ori? LAN-modu ori izandu cen, beinic-bein JESUSec ez eguitea beñere bere Aita Jangoico maita-garriac nai cituen, gauzac baicic; eta eguin, ta eraman izandu cituen orre taraco, bere gorputz mimbere ona anitz aldiz, ta bortizqui necatu ciotenac.

LAN-modu berean haritu cen videnabar gure JESUS

mai-

maita-garria, munduan ceni vi-
de-gaberic eguiten etziola; ta
dembora berean eguin izandu
cituen, mundu beraren, edo
munduco gucien oneraco ci-
ran, gauza guciac. LAN-mo-
du berean haritu cen gure JE-
SUS maita garria, vendecuz be-
zala, Cerutic ſua ecar--eraciric
bazterrac erre nai cituzten,
Apoſtuluac palacatzen haritu
cenean: bai ta munduco gu-
cien artean, baquea ſar-eraz-
teco videac hitzez, ta lanez
eguiten haritu cenean ere: ta,
orretan haritu cen bere vicitza
guci-gucian. LAN-modu bere-
an haritu cen JESUS, mundu-
co becatu guciac urratu naiez,
ta munduco guciac bere Ai-
ta-maita--garriaren adiſquide-
teſunera, ta bere Cerura
zucentzea gatic, eraman citu-
enean ere milla neque, ta pe-
na, ta, gurutze batean, iltzez
joſiric, eman zuenean bere vi-
cia,

cia, ta bere zañ-etan arquitzen citzaion, odol guci-gucia.

ORRA JESUSec, guc gueren Etsaiac garaitzeco, baquetan gu beti vicitzeco, ta Jangoicoaren hume onen icena guc irabazteco, hitzez, lanez, ta nequez eguin izandu cigun, eracustea.

BAñA eguin izandu dut nic, orain-dañoco nere demboran, JESUSec niri bere vicitzan aguertu cidan, lán ederrau? EGUIN izandu dut nic, bein ere úts bat nic eguiten ez nuela? EZ ote dut nic eguin bein-ere, nere aragui gaistoac nai cituen, vide gabe-etatic bat ere? Escura ote dut nic beti-beti; ito, ta garaitu ote ditut aldi guci-etan nere aragui sutnac izan oi cituen, naicunde macurrac, eta gogoeta lizun guciac? EZ ote naz ni aserretu bein ere, norc-nai niri edocein char-queri eguiña gatic?

Eguin.

Eguin ote diet nic, nerequin cebiltzan, guciei, al nuen, on, ta ontarte gucia; ta bati ere vide-gaberic eguiten ez niola?

ELCARREN eſcura ote ditut nic, len elcar ecin ecuſi zutenac; zucendu ote ditut nic gaizqui, ta macur zebiltzanac? URRATU ote ditut nic orien becaturaco videac? PALACATU ote dut nic, nere aleguin gucian, aſerre cegoen, nere Jangoico maita-garria? ETA ongui, ta zucen ote nabil ni nere Jaunaren Leguean, ta munduco gucien begui-etan? Zori oneco baqueti doatſua ni, ni alà izatera; ta ni Jangoicoaren humeen icen oneſ-garria duten-etatic bat!

AH! baña ez izandu ni orain-dañoco nere vicitzan, era orretan beren lanac, edo guerrac eguin izandu dituztenetatic bat! Nic aſcotan, ta aſcotan utſeguin izandu, nere

lanic chiquien-etan ere! Nic, nere etsaiac garaitu beharrean, oriec ni ascotan beintzat garaitu, ta urratu izandu! Eta gaur berean ere nola arquitzen ote naz ni? ETSAI beren mene gal-garrian? Orien escupean? EDO nola ote?

AH, nere JESUS maita-maita-garria! lagun zaquizquit arren, oriec garaitzen gaur, ta beti! Eguín uste dut nic ere lan orretan, al duquedan, guci-gucia. Ori lenago ez eguiñaz, ta zure hume onaren icena irabaci gabeaz dut orain damu, ta urriqui; ta ciñez alere. Indazu, arren zuc, damu onetan nic, eta nere pelean nere azquen asnase-raño irauteco gracia. Bai JESUS maitea, bai, arren, bai.

NO-

I.

NOLITE CONFORMARI HUIC saeculo, sed reformamini in novitate sensus vestri. Ad Rom. 12. 2.

EZ da cer vici, ez (dio S. Pabloc), mundu eroac nai duen, eran. MUNDU eroac nai du, gabiltzan gu gucioc, onen gogara, ta araguiaren naicundez naicunde: baña era orretaço ibill-era ero ori debecatua daduca JESUSec bere Legueco Mandamentu garbi etan; ta ecin ar dezaque, Ceruco vide zucenez ibilli nai duenac.

Vide zucen onez Cerura nai dutenac, garbitu beharco dituzte beren beguiac, beren beharriac, beren escuoñac, ezpain-mihiac, eta burutic oñe-taroñoco beren gauza guciac; edo eguin beharco ez dute, beren gorputzeco za

ti-

tiric chiquienaz ere, eguin behar ez den, gauzaric bat ere; ta beren passione macurrac, beren aztura gaistoac, edo gaitzeraco, beren tirricacioac, gaizquiren bat oriei eraguin naidietenean, artu beharco dituzte, dagozten bezala, edo aldian eman beharco die aldarte gogorren bat, edo beste; eta iutzi beharco dituzte escura ecarriac, edo beren oin-peanlertuac bezala.

ORI ez-ecic, eguin beharco dute gueiago, ta gueiago ere; bada eguin beharco dute, vicitza berri on batec escatzen duen, edocein gauza; ta ibilli beharco dute gau, egun, ta beti ecin-contuz-ago, edo contuz, ta erne; asaldatzen ba zaizte eie barreneco beren etsaiac, eta araguiaren lagunac, gal-eraci ez dezoten animaco beren baquea, ta, eguiñic daducaten, beren irabacia. ORI

da

da, orain S. PABLOz gure Jangoico maita--garriac guri gucioi eracusten diguna; ta ori ber-bera guc, ongui izatecotz eguin beharco duguna. Daguigun bada gure Jaunac laguntzen digula. Bai arren, bai.

2.

NOLI VINCI A MALO, SED VINCE in bono malum. Ibid. v. 21.

GAISTOAc gaistoarena du bere gogoan, gaistoric arquitzen den artean; ta gaisto gal-garria ibilli oi da bere gaista demboran, onaren ona ecin eramanez, ta on gaisoari gaitzeraco videac ezartzen diozcala. EGUITEN diozca gaistoac on gaisoari bere videgabeac; eguiten diozca charqueriac ere charquerien gain; ta on gaisoari gaizquiric gueiena eguiten dion, eguna da ga-

gaiſtoaren-daco, izan oi duen, egunic andiena. ORRA gaiſtoaren lana, ta eguiteco gucia.

ETA ona-rena? ETA baquetia-rena? EDO JESUSen humearena?

Onen eguitecoa da, Apoſtolu S. PABLOc dionaz, gaiſtoaren lan galduac, eta vide macurrac urratzea; baña urratzea, ez vide galduz, lan gaiſtoz, vendecuz, ta videbaguez, baicic onez, ta ondaſunez; edo onaren lana da, gaiſta-guiñari ongui eguitea; gaiſtoaren hitz gogor galduei hitz on leunequin erantzutea, ta beguitarte garbi-on--zucenez gaiſto beraren beguiratze gordin-gogor-cimel--galduei. Ori da, bai, onac gaiſtoa onguiz garaitzea: ori onaren eguitecoa; ta ori bera, bere vicitza gucian gure JESUS maitagarriac, hitzez, ta lanez gu-

ri

ri eracutſia.

ZORI-onecoac gu, ta JESUSen hume-doatſuac, ori guc, emen vicitcen garan artean, zucen eguitera! Ori da, nic beintzat, nere JESUSec niri laguntzen didala, gaur-danic eguin uſte dudan, eguitecoa. Lagun--zaquizquit, bada, JESUS maita--garria, beti nic hau ongui eguiten: bai arren, bai.

3.

PROVIDENTES BONA, NON tantum coram Deo, ſed etiam coram omnibus hominibus. Ibid. v. 17.

ZORI oneco baquean vici diran, Jeſuſen hume doatſuac, ongui artuac daduzquee beren neurri guciac: eta eguiten dituzte beren gauzac, gure Jangoicoari dagozcan bezala, ta guiz-artean ere ongui idurico duten, eran.

Ba-

Baqueti berac ongui datoz beti beren lagun guciequin; ta, oriec ecusi-horduco beren lagunen artean naigaberen bat, edo beste, edo ezda bai-daren batzuec, Aingueruen eran, dabiltza, baquea sor-eraci naiez orien artean; ta, hau oriec erdisten ez-padute, ez onic izaten dute, ta ez ondasunic beren biliotzetan. Ambat nai diete zori onecobaqueti onac beren lagun-urcoei! Ain ongui derizte oriec gure Legue garbian vici diranen baquearri, ta oriec elcar ongui ecusi-naiari.

Onela ote deritzat nic ere orri berari? Anitz alditan lagundu ote diet nic, baque on hau billatzen, baque bera galdu zutenei? Eta, ori nic eguin lecuan, ez ote diet nic, cembaiti beintzat gal-eraci len, berac zutena; orreta—raco aguertzen ni

ez

eztela gaiſta---queriz nic, batzuen utſac beſteei, edo cembaiti erraten niela oriec jaquin ere behar etzuquen, cer edo cer? Ah! baquearen galgarti-char dollorra ni, era orretaco gauzaric eguin izandu ba-dut nic bein ere!

Berriz ez daguidan nic, edo berriz bati ere nic aſſerre-vide berriric ez emateco, centzuz, ta ongui oharturic vici beharra naz ni, ta eguin beharco dut nic, al eguiña, nere lagun gucien artean baque on bat ſar-erazteco, oriec, eta nic gucioc elcar ongui artzen dugula, maita dezagun, vici garaño, gueren Jangoico maita-garria. Ala guerta dedilla, zuc bortizqui gure lan onetan, guri lagunduz, gure Jangoico guztiz onguillea. Bai arren, bai.

4.

SOLICITUDINE NON PIGRI: spiritu ferventes; Domino servientes. Ibid, v. 11.

ORIE, JESUSen humebaqueti onac, irauteco zuec ceren vide on orretan, utzi beharco dezue ceren alferqueria, edo nagui-tasuna, ta erne ibilli beharco dezue ceren gauzetan, dio S. PABLOc. BAñA beguira; era orretan zuec ibiltzeco, viciro eguin uste dezuten, zuen ibillerac beguiratu beharco dio; (ta zucen al ere) zuen Jangoico maita-garriari; edo, zuec viciro eguin uste dituzuen, ceren gauzetan billatu beharco dezue ceren Jangoico maita-garria. Zuec ceren Jaunari atseguin eguitea; ceren Jauna bera servitzatzea, ta ciñez maitatzea da zuen gaisoen, ta munduco gucien eguitea.

BA-

BAñA beguira beren Jaun hau maite dutenac, eguiten ez dute bein ere, eguin behar ez duten, gauzaric chiquiena ere; ta beren al-eguin gucian eragozten dituzte lagun-urcoen oben guciac, utſac, eta culpac. ORREtan beti ba zabiltza zu, zuc maite dezu cere Jangoico maita-garria; ta zori oneco anima baquetietatic zara zu, ta Jaunaren hume onen icenecoa.

BAñA beti ſan eder orretan hari izandu ote zara zu? CIñEZ, ta gogoz utzi ote dituzu zuc cere orain-dañoco obenac, eta culpa guciac? Eragozten ote dituzu, eragotzi alean, beſteren oben-culpac ere? EZ ote diezu zuc noiz, edo noiz cerbait baque ematen JESUSen etſai gaiſtoei, becatuei, edo becatuaren videei? Cerorrec alde onetan ecin daguiquezuna, eguiten ote dezu,

eguin

eguin dezaquen, norbaitez zu cerori valiatzen zarala? Echean, carrican, videan, lanean, ta non-nai ote zaude beti zu, oben-culpa orien contra, ta oriec gal-eratzen?

AY ene, ta cein guti! EZ dut nic, ez orretara orain-dañocoan orrembat beguiratu izandu! Ariñ-egui nic, ta aisasco artu izandu dizut, nere Jangoico maite--maita--garriari cegozcan, gauzac, eta nere Anima gaisoarenac ere! NI baño, lenagoco eroen eran vicitzen nintzan ni, ta aisa beti, ta nere gogara! EZ dut nic nere orain-dañoco demboran casoric eguin izandu besteren becatuez: ta nereac ere ez didate, ez atsecabe andiric eman izandu.

NOLA vicitu naz bada ni: nere sortu-hordutic egungo egun-eraño? ERO char-galdu bat bezala! ALA da, bai,

ne-

nere JESUS maita-garria! ala da! BARCATU arren nere orain arteco eraqueria, ta ibillera galdua bada hau barcatzen ba-didazu zuc, eta zuc laguntzen didazula, ſaiatuco naz, gaur-guero zuc nai dezun, eran wicitzera. ORREtan lenago ni ez aſiaz dut damu; ta orre gatic diot orain: *NERE JESUCHRISTO, &c.*

XLIII.

XLIII-GARREN

OTOITZ-GAIA.

ZORTZI--GARREN DOAtaſuna: VIDE ONEZCO NEQUEA.

BEATI QUI PERSECUTIONEM patiuntur propter Juſtitiam, quoniam ipſorum eſt regnum Cœlorum. Matth. 5. 10.

ZORI ONECOAC VIDE onezco nequetan dabiltzanac: bada oriena da Ceruco gloria.

EZ dira vide onezco nequeac, lurreco neque guciac: becatuz becatu dabiltzanac ere ba-dituzte, lurrean vici diraño beren nequeac: bada

da nequez irabazten, edo erdiften dituzte (aſcotan beintzat) lapúrrac berac ere beſteren diruac, edo, ebaſten dituzten, beſte gauzac: anitz nequeren buruan, ta, dituzten diru-etatic cerbait zati galtzen dutela, izan oi dituzte araguizco loiquerietan dabiltzan ciquiñac, beren atſeguin lizunac; eta, gañeraco gaizquitan dabiltzanac ere, edo beren gaiſtaqueriac eguin baño len, edo orien eguite berean, edo gaiſta-queriac eguin ezquero izaten dituzte beren nai-gabeac; eta cembait aldiz anitz neque gogor, ta pena; baña orien naigabeac, eta orien neque-penac ez dira, ez, orain ecuſten gabiltzan, zori onetco naigabe-neque-penac.

BA-dira bai, gure mundu necadi galdu onetan beſte neque-moduac ere; eta orietatic cembait berez onac. ORI

eta-

etatic dira beren becatuac ga-
tic, len gaizqui vicitu diranei
etortzen zaiztenac, baldin oriec
beren becatu beren alde,
ongui, ta garbiro artzen ba di-
tuzte: baña neque oriec ere
neque onac, eta neque, Ceru-
aren irabazleac izan-arren, ez
dira, ez, vide-gabeco nequeac;
ez eta oraingo aldian guc bi-
llatzen ditugun, zori oneco
doatsu onen vide onezco ne-
queac ere; bada orain guc bi-
llatzen ditugun, nequeac dira,
ongui vici diranen nequeac;
eta neque, onac ori-etaraco
videric ematen ez dutela, iza-
ten dituztenac, eta eme-eme-
qui eraman oi dituztenac: *si
benefacientes patienter sustinetis;
hac est gratia apud Deum.* Ep. 1.
Petr. 2. 20.

ZORI oneco ne-
que oriec, ez dira guciac, ez
vide batezco nequeac; izaten
dira irur videtatic batez da-
tocen, nequeac; bada etor-

tzen dira, ontzat artzen dituen, zori oneco doatsua gana, edo ceren hau dabillen, bere Legueco gauza guciac, batean ere utseguiten ez duela, ta behar den, eran eguinnaiez; edo ceren dabillen zucen-eraci-naiez, gaizqui, ta macur ibiltzen diranac, edo ceren eguin nai dituen, bere Legueco gauzequin batean, beste anitz ere; ta eguin nai duen ori gucia, ona baño, obea izatea gatic, edo JESUSen ondoren, ta eran ibilli naiez.

● ZURI bacan, edo maiz etortzen zaizquitzun, nequeac etortzen ba-zaizquitzu, era onetaco gauzac gatic, vide onez datoz-quitzun, nequeac dituzu; ta, zuc ongui oriec, eta, behar den, eran artzera, zori oneco doatsu necatia zara; ta doatsu-necati, cere onezco neque-equin Erreinu bat ira-

bazten dezuna; ta ori irabaz-ten dezuna, gure JESUS mai-ta-garriac nai duen, videz, ta eran; ori da alabaña justiciazco videz, edo vide zucen-zucenez, ta onezco neque garbi-equin gure Jangoicoaren Ceruco Erreinua zuc irabaztea; ta Erreinu ori bera, vide berez, ta era berean irabaciizandu zuen gure JESUS maita-garriac ere.

ORI da, bai, dio San PABLO Apostoluac; ori da, ori, ez besteric, ongui vicinai dutenac eraman behar duten, videa, ta ibillera: *omnes, qui piè volunt vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur.* 2. Tim. 3. 12.

ZAUDE bada zu, zaude beti orretan; ta eguizu zuc cere eguiteco a, jaquiteco eder zucen hau daquiztunac bezala; edo vici zaitez zu, bati ere gaitzic eguiten ez diozula,

char-

charqueriz betetzen ba-zaituzte ere zurequin vici diranac. EZ da cer zu aſerretu zure eſiac, edo faſiac urratu, ta beſteren ganaduac zure baratzean, zure zelai-etan, edo zure alorrean ſartzen diranean: ez eta zure ichean, zure ganaduetan, edo beſte zure gauzaren batean vide-gaberen bat ecuſten dezunean ere.

Guezurrez, ebatſiz, edo nola-nai cere gauzaren bat quentzen dizutenean; edo zuri cere gauzac gal-eraci naiez dabiltzala, ohartzen zaran aldietan, gora zazu zuc cere burua cere Jangoicoa gana; ta, ezaguturic (horduan zuc ezaguturico dezun bezala), nequetan vici beharrac dirala, ongui ta zucen vici nai dutenac, eta ala vicitu izandu cela gure JESUS maita-garria ere, errazu, hitzez, nai ba-dezu, edo bihotzez ba-dere, aldi orietara-

co JOB Santuac, era bereco aldi batean eracutsi izandu ciguna; edo errazu: nere Jangoico onguille maita-garriac emana da, edocein gauza, ta nic dudan, guci-gucia, ta ecin niri niorc quenduco dit, den zatiric chiqui-enic ere, nere Jangoico berac hartaraco escuric ematen ez diola, edo hari ori eguiten ez iuztera. Quentzen ba-didate bada noiz-bait niri cerbait, edo galtzen baditut nic gauzaren batzuec, quentze, ta galtze oriec izain dira, aldi hartan niri dagozquidan, gauzac: agni dedilla bada, edo guerta dedilla, nere oneraco dela, nere Jangoico maita-garri berac daquien gucia.

HAU zuc erran ondoan eguiten ba-dezu, dago-quizuna, edo eguiten ba-dituzu zuc cere gauzac, vide onez, ta asaldatzen etzarala, zu iza-

in

in zara, bai, vide onezco ne-quetan dabiltzan, zori oneco Ceruaren irabazle-etatic bat.

ECUSTEN ba-dezu noiz-bait zuc, zu gueldi-gueldi ego-na gatic, eta bati-ere gaitzic eguin gabe, ez daudela guel-diric, ez, zurequin jarduqui nai dutenac: ECUSTEN ba-dezu zuc, esqueca dagoqui-zula emendic bata, ta andic beftea, bati ere zuc ecer zor ez izan arren: ECUSTEN ba ditutzu zuc, lagun onen vide-ric bagueco aucia, edo plei-toa, ta beste haren marma-rioa: ECUSTEN ba-dezu zuc, guizon batec batetic, eta bes-teac beftetic ematen dizqui-tzula anitz naigabe, neque ta pena, ta gucien artean la-burtzen dutela zure osasuna, bai ta ondasuna ere, sar zai-tez zu naiez, ta gogoz cere bihotz-eraño; ta, an ezagutu-ric, beguira dagoquizula zuri

cere

cere Jangoico ecusle maitagarria, errazu alic emequiena: AH JAUNA; ta cer daquit nic cer den niri aldi onetan onguien dagoquidana! Aisa vicitzera ni, ta naigaberic bat ere bague, agurian galdua nintzaque ni! Zuc ba-dacusazu, bai, orain nic daramadan, gurutze neque-quezcagucia! Zuc ala nai ez izatera, ez nuque nic, era onetaco nequeric orain eramain: baña zuc, nere Jangoico maitea, ala nai dezun ezquero, nai dut nic neronec ere; ta, eraman dezadan nic hau, zuc cerorrec nai dezun, eran, escatzen dizut nic orre-taraco beharco dudan, LAGUNTZA, ta GRACI-guci-gucia.

Hau zuc eguin ondoan asitzen ba-dira (bati ere zuc artaraco videric eman bague) BATA zuri beguitan ematen, eguin ez dituzun, char-

charquerieguin, BESTEA zuri asmatzen, zuri bein ere gogora etzaizquitzun, eraqueriac; erraten HAU, zu zarala zaran ez-bezalacoa; HURA, ez daquizula zuc non dezun cere burua; eta beste ANITZ, gogo gaistoac eman al-adiña asmacio, ta guezur: ONELA edo beste edocein VIDEZ urratzen dizutenean zuri cere hondra, icen ona, ta opionea, errazu zuc eme-emequi cere baitan, ta cere Jangoico maita-garriaz oroitzen zarala:

EZ DUT nic, orain-dañocoan, ez, era onetaco gauzaric eguin izandu; eguia da; baña nori ezquerrac? EGUIN ez nitzaque nic, oriec guciac baño, aguitz gaistoagoac, eta gaistoagoac ère: ETA nerez ni ez nago beti, edo gueienean beintzat, artaraco prest, eta prestegui ere?

CERtaraco ote da ba-

da;

da, oriec nic, nic eguintzat aditzea? EGUIN ez ditzadan nic bein ere; ta, ez eguiteco, presta nadin ni, emen bertatic nic nere Jaun maitagarriari bere gracia, ta laguntzac escatzen diozcadala. ESCATZEN dizquitzut, bai, nere Jangoico maita-garria; ta escatzen dizquitzut humill-humilqui, ta guztiz ciñez. EZ daguidala nic, nere Jangoico maita-garria, gauz orrelacoric bein ere, ta daraufala mundu eroac, nai *duena*.

Ah, cer mintzo-era, era onetaco mintzo-era! Ah cein hitzcuntz-ederra, era onetan mintzatzen diranen hitzcuntza! Hau ote da, nic nere orain-dañoco demboran erabilli izandu dudan, mintzo-era, edo hitzcuntza? Hau ala dela, justiciazco zucen-tafunezco, edo vide on-onezco nequeac daramazten zori-oneco doatsu-etatic

tic, beren gurutze-ona--requin JESUSen ondoren dabiltzan-etatic, eta Cerua ederqui, ta anitz ondasun--equin irabazten duten-etatic bat izandu naz ni; ta, era bereco, datocen, aldietan, hau berau nic eguiten dudala, irabazten dut nic beti-betico nere Jaunaren Ceru bera; ta irabazten dut nic hau, nere JESUS maita-garriac irabaci izandu zuen era berean; bada JESUSec hau irabaci izandu zuen, anitz, neque-modu ar-erazten ciozcatela, ez ceren eguiten cituen gaitz, edo gaizquiren batzuec, baicic bere vicitza zucena gatic, eta ceren eguiten zuen, beraren Aita eternoac nai zuena; ta ala ere berac artzen cittiela guciac, ecin emequiago, ta paciencia ecin-obean.

Hau gucia, ba-daqui, onela dela, daquienac, cer eran arquitu oi cen gure JESUS

maita-garria, emen munduan vicitu cen, demboran; eta daquienac, JESUSec emen ecusi, aditu, ta eraman izandu zuena bere erritar esquer-gabeetatic, Fariseo gaisto, ta Judu gogor-etatic, eta beste gende modu gucietatic, PILATOSen manuz gurutze batean josiric illa iutzi zuten artean.

BAñA gure JESUSen eran, ta, adiraci ditugun bezala, artu ote dituzu beti zuc, cere onezco, edo justiciazco neque guciac? EZ ote diezu zuc gaitzic eguin bein ere; ez ote diezu zuc erantzun cerbait, gaizquiren bat eguin izandu dizutenei?

ONTZAT beti artu ote dituzu zuc, eta cere Jaun onaren icenean. Jaun onac zuri eguin dizquitzuten, charqueri guciac? Gaisto gucien videgabei beguiratu ote diezu zuc beti, cere Jaunaren escutic cetoz-

tozquitzun, irabaz-videei bezala? Esquerrac beti ematen ote ceniozcan zuc cere Jangoico maita-garriari, era onetaco bere irabaz-vide guciac gatic?

EZ-ez, nere Jangoico maita-garriac, ez, ascotan beintzat, ez! bada aguitz minduric uzten ninduten ni, anitz aldiz beintzat, noizean-bein izan oi nituen, nere, era orretaco, nequeac; eta aldi orietan ibilli oi nintzan ni, tiratu dioten, arriaren ondoren ortzca dabillen, zacur suzua bezala; ta, dembora berean, erraten nuela, necatu ninduena gatic, norc daqui, cer; oroitu beharrean ni, nere nequeac niri nere onera-co bidaltzen cizquidan, nere Jangoico maita-garriaz!

AH nere eroeguia! Ah! ta cein andiac ciran, aldi orietatic edocen-etan nic galdu izandu

du ditudan; ondasunac! BALDIN ba-neduzca orain nic oriec guciac, cein aberatsa ni gaur, ta cein zori-oneco neque-eramallea! Orain nic dagui-quedana da, leneco utsez damuturic, utsberriric ez eguiteco, asmo on bat arztea.

ARTZEN dut bada, bai gaur bertatic; eta pozic al-ere; ta, lenago hau ez artuaz ongui damuturic, arquitzen naz ni gaur. NERE Jangoico maita-garriac didala niri, oraingo nere asmo on onetan irauteco, ta artu behar diran!, eran, gaur-gueroco nere neque guciac artzeco; ta videnabar irabaci andiac eguiteco gracia. Bai arren, bai.

1.

OPORTET CONTRISTARI (*VOS*) *in variis tentationibus, ut probatio vestræ fidei, multo pretiosior auro (quod per ignem probatur) inveniatur.* 1. Petr. 1. 6.

ECIN Ceruraco dira, garbi garbiac arquitzen ez diran, Animac. AN sartuco diran, Animac, ara baño, len iutzi behar dituzte beren obenpitsac, eta loi-queriric chiquienac ere. Oben-loi-pits oriec iuzten dituzte Anima ez garbiac quezquen, nai-gabeen, tentuen, ta era bereco anitz nequeren arri-tartean; bada, S. PEDROc dionaz, Animac garbitzen dira, urrearen eran; ta urrea ez da garbitzen, sutan urtuz, ta urtuz baicic.

ETA nic, oben chiquien pitsac ez-ecic, becatu andien loiqueriac ere nere Animan

man sartu izandu ditudanac; nic, obenez oben, ta culpaz-culpa nembillela, aztura gaistoen locarri ciquiñez nere anima lotu ric daducadanac, cembat nequeren, su cembat naigaberen egur, ta cembat urriquiren, ta damuren ur beharco dut, nere hau ongui garbitzeco? HAU norc adiraci! GOGOR Atzeac berac icara iutzi lezaque, ni bezain centzu gutizcoa ez den, edocein Anima!

BAñA anitz icaratu ote naute ni, orain-dañocoan, nerez-garbi erac, eta nere Anima gaiso onetaco ciquin-tasunac? ZORI onecoa ni, orrelaco cerbait icararia sartu izandu ba-litzait niri, nere lembicico becatura nintzanetic! EZ nuen aguian becatu berriric eguiñen nic, onec bein ni beldurtu ezquero; ta gaurcotz

nere

nere Animatic quenduac ceuden nere becatu char onen zorrac, eta loi-pits guciac; eta gueroz nic artuco nituen, nequeac izain ciran justiciazco, vide onezco, ta anitz irabacizco nequeac.

BAñA ez naz, ez icaratu ni, ori ecustez ez-ecic, becatu berriac, eta berriac eguiña gatic ere: ta arquitzen naz ni gaur culpaz, zortez, ta loiez ongui betea / JANGOIcoac didala, berriric ez eguiteco, ta lenen atzapar-etatic, eta orien zor-etatic datocen, loiqueri-etatic, edo itsüs-tatun-etatic lembaitlen irteteco, gracia: bai amen, bai.

2.

CONIUNGERE DEO, ET SUSTINE, ut crescat in novissimo Vita tua. Eccl. 2. 3.

ZUC cerez, eta cere Jaunac laguntzen ez dizula, ecin

ecin daguiquezu gauzaric bat ere; baña zuri ere Jaunac lagundu ezquero, ba-daguiquezu zuc edocein gauza, ta,cerorrec nai dezun, guci-gucia; bada indar, guticoa izana gatic zure besoa, indar guciac dituena da zure Jangoico-arena; ta bien artean ba-da, edocein gauz-etaraco behar den, guci-gucia.

Zabiltza bada zu beti bat eguiñic cere Jangoicoa requin, ta acico dira zure indarrac, edocein gauz on eguiteco, ta Jaunaren Legue onac ecarri ci dituen, neque guciac eramateco; ta oriec zuc ontzat artzera, cere Jaun beraren iudarraz valiatzen zarala, eguiñen dituzu zuc, emen vici zaraño, Ceruco irabaci anitz, eta aguitz andiac; eta erditsico dituzu guero Ceru berean atseguin-contentu andiac, eta Jangoico beraren gloria. ALA

erra-

erraten dizu Jangoico berac Escritura Santaz.

ONGUI : baña artu naico nazu zuc zu gana ni, nere Jangoico maita--garria? EMAN naico ote derez-quidatzu zuc niri cere indar andiac, eta laguntza? Lagundu naico ote didazu zuc niri nere neque onac eramaten, ta nere lan zucen oriec eguiten?

Ni bat zu-requin eguin ezquero, bai, nere Jangoico maita-garria, bai; edo bai, nic zucen eguitera nere gauzac, edo nic, zuc nai dezun, eran eguitera, zuc cerorrec erraten, manatzen, ta adirazten dizquidatzun, guciac.

Nai dezu zuc hau, nere Anima, cere Jaunaren laguntza— indartsu--zori--oneco one gatic?

BAI, nai dut, bai, nere nai on onetan ere nere Jangoico berac laguntzen didala.

PREST nago, bai, nere Jangoico maita-garria, zuc nai dezun, gucia zucen eguiteco. ORI gucia bertatic eguiten asi-naiez nago; ta orretaraco zure beguira nago, edo zure laguntz-indartsuaren beguira, ta uste. Escatzen dizut ez alic cinquiena; ta ez hau, ez gaur zuc niri ucatu, nere Jangoico maita-garria; ez arren, ez.

3.

VÆ, CUM BENEDIXERINT VOBIS omnes homines! Luc. 6. 26.

AH gaisoac, gaistoen lausengaz beteric vici zaraztenac! GAISTOen eran zuec ez vicitzera, ez liquezue oriec, ez beguiratuco ere, edo oriec zuei beguira-tzecotan, izain lizaque, beguitan zuec artzeco, ta histaz, ta irriz, ta asm-al adina gaistaqueriz zuec ci-

ciquintzeco. CIQUINTZEN ez-pa-zaituzte; ta, ciquindu be-harrean, elcarren ezagunen, ta adisquideen guisan mintza-tzen ba-dizue, gaisoac zuec! bada orien eracoac bide zaraz-te zuec ere, edo oriec beza-in gaistoac; eta gaistoac, da-quizuen bezala, zori gaistocoac dira; galdu beharrac dira, ta erre beharrac dira beti ta beti, ta Jangoicoa Jangoico den artean!

AH nere Jesus maita-garria! Ez dut nic nai, ez ga-istoen lausenga galduen zati-ric bat-ere! DAVIDec bein-ciona (Ps. 140.) diot orain nic, eta errain dut beti, vi-ci-nazaño: IZAN bitez (niri zaidana gatic) gaistoac, diran aberatsenac, diran andienac, eta diran escu-emalleenac; ez dut nai nic ori-etatic batequin ere joan-etorriric; ez dut sar-tu nai nic orien jolas ero etan; igue-

iguef-eguin nai dut nic orien vide-etatic; bada orien vide guciac beteac arquitzen dira beatz-topez, eror-toquiz, laquioz, edo lazoz; ta, era orretaco videz dabiltzan, Animac errotzez errortze dabiltza; ta, diran, guciac loituac beltztuac, eta galduac.

ZORI gaiftoan nembillen ni, lenagoco nere demboretan, vide galgarri ori-etaco nere atfeguin char galduen ondoren; bada orien on doren nembillela ni, guelditu nintzan, Anima ciquindu orien eran; ta ba-ditut nic orain-dic, bai nofqui, horduco nere erortze-etaco carramiftac, eta calteac ERE!

DARAUStela bada, naidutena, nere gauz-en, ta ibillera berrien gain lenagoco nere lagun gaiftoac; ez dut berriz, ez, nic orien artera itzuli nite. Berriz aratzen ba-nintz

ni,

ni, berriz ere oriec galduco ninduquee ni, beren eguiteco, ta ibill-era ciquin galgarri gaiftoequin, ta azquenean eramain ninduquee beren betico ſulecera.

EZ dut nic nai, ez, erretzen egon an oriequin batean; ez eta bacarric ere. CERUra nai dut nic, Aingueru gucien, ta ango onen lagunezatera. ARAco ba-naz ni, ſartu beharco dut, bai, bein, ta berriz ez-ecic, aſcotan, ta aſcotan ere lurreco gaiſtoen maldiciozco, ta milla nequezco gurutze-pean: baña ara nai dut nic, onela ba-dere; ta orretaraco, nai dut nic, pauſuren batean nic utſeguin-horduco, te behar ez-den, gauzaren bat eguitera noan, dembora berean, hitzez, ojuz, ta alde gucietara izu nazaten onac, eta, nere Jangoico maita-garriac orre-taraco daduzcan, guizon

zon guciac; eta horduan nic ori-etara aserretu lecuan, esquerrac esquerren gain emain dieztet beren mintzo-era, ta hitz-eguite gogorra gatic.

NERE JESUS maitagarria! CERE gurutze-pean ni gatic zabiltzan, nere Jangoico guizon ecin onagoa! zurea da, bai, edo zuc emana, nere barren onetan nic arquitzen dudan, oraingo nere asmoa, ta zure ondoren ibilli-naia! ESQUERRAC zuri ondasun one gatic ere, gañeraco guciac gatic bezala! INDAZU arren, beste anitz bezala, hau ez galtzeco behar dudan, zure laguntza, ta gracia. Eta ariñago ibilli nadin ni, ta viciroago zure gurutze videan, ta zu bein ere nere beguietatic galtzen etzaitzudala, quendu behar didazu, orain-dañoco nere utsen, nere obenen, ta culpa gucien carga gucia. Ori escatzen dizut,

zut, damuz, ta urriquiz beteric erraten dudala: *NERE JESU-CHRISTO, &c,*

XLIV-GARREN

OTOITZ-GAIA.

BECATUAN DAUDENAC eguin behar dutena, beren Doatasunac, eta Cerua irabazteco.

BEre LEGUEA, Legueco DOA-tasunac, eta Ceruraco vide zucen hau aguertu çituenean, gucien-daco aguertu cituen gure JESUS maitagarriac: *Dicebat autem ad omnes.* Luc. 9. 23.

Baña cer? Cerura ditezque becatu-pean arquitzen diran, gaisoac ere? Bai, berac nai dutela. No-

Nola ordéa?

Beren gurutzèa-requin; ta Ceruco DOA-tasunac irabazten, dituztela.

Baña nola ori oriec eguin dezaquee, eri ba-dautza gaisoac, edo becatuz illac?

Lenic erdisten dutela Ceruco graciaren viztu-era, edo vicitza.

Ah, baña nola ill batzuec erdits dezaquee beren vicitza?

Norc berea, orre-taraco eguiten duela.

Batzuec baño, besteac illagoac dautza, edo batzuec, besteac baño, becatari andiagoac dira, edo gaistoagoac; eta gaistoenac ez dira vizten, edo ez dira gaistoenac, gañeraco becatariac bezain, erraz beren becatu petic ateratzen. Baña guciac ateraco dira, beren aldetic eguin ezquero, eguin dezaqueena.

BA-

BA-dira becatariac, oarcabean bezala becaturatzen diranac; ba-dira becatariac, pasionez becaturatzen diranac; bai ta oituraz becaturatzen diranac ere. Orien viztea, edo becatutic irtetea da, oraingoan, ta urrengo bi otoitz-gaietan ecusi behar duguna; ecusiz videnabar JESUSen irur milagro, edo irur illèn viztutze; ceren, aldi orietan guertatuac, arguertzen duen, irur becatari aldi-etatic bacoitzac eguin behar duena, bère Jaunaren gracia erditsi, ta JESUSen ondoren bere gurutzea-requin zucen ibiltzeco.

§. I.

AUR ILL--BERRI BATEN viztea; ta indar gutizco becatarien gracia--raztea.

BEcatari-etatic batzuec becaturatzen dira, oartu

cabean bezala, edo ceren ezagutzen ez dituzten, ongui beintzat, eta viciro becatuaren ITSUS-TASUNA, beren Jaunari beren becatu-equin ematen dioten; ASER-VIDEA, beren becatua-requin galtzen duten, Cerua, becatuari dagocan, betico SULECEA, edo beste cerbait orrelaco gauza, ta eguia: edo becaturatzen dira, ceren, len hau gucia ezagutu ba-zuten ere, becaturaco tentua etortzen zaienean, orrembat oartzen ez diran, eraorretaco gauz-etara, ta aisa garaitzen dituen, indar gutizcoac bezala, beren Etsai amurratúac.

ERA onetaco becatariac dira, becatariric ez gaistoenac, eta urrical-garrienac: eta orre gatic dira, becatari, gañeracoac baño, errazago JESUSen gracia erdits-dezaquenac. Hau guri adiraci cigun

gu-

gure JESUS maita-garriac, ill berri baten viztu-era erraza-requin, edo errazqui berac eguiña-requin.

GURE JESUS maita-garriari, predicatzen arquitzen cen batean, joaten zaio, JAIRO ceritzan, guizon andi, Sinagogaco Nagusi-bat; eta, an bertan belaunicaturic, erraten dio; Jauna, orainche il da, amabi urteco nere alabacho bat; atoz arren, cere escuz hura uquitzera; ta bertan vizturic uztera.

Jaiquitzen da, luzatu gabe, JESUS, cegoen, toquitic, eta ba-doa nescach illaren Aita-requin onen ech--aldera. Illaren ichean sartu--horduco, arquitzen ditu anitz, doluz, ta negarrez ara joanac. Ba-doa gucien artetic illaren guelara. Artzen du an escutic aur illa, ta erraten dio: JAIQUI ZAITEZ, AURRA. Era hau Jesus-

ec erran-horduco, jaiquitzen da viciric aurra; ta ba-dabill, eritu ere ez-pa-liz, bezain sendo, ta zucen. Manatzen du JESUSec, eman daquiola jatera; ta arritzen dira, hau gucia ecusten dutenac.

Ecusten dezu zuc, cein aisa, ta erraz itzul-erazten duen JESUSec aur illaren gorputzera, andic atera cen, Anima; ta nola uzten duen aur illa vizturic, eta eritasunic gabe, beguiac iste-idiquitze batean bezala?

ETA hau eguiten daquienac, ez ote du jaquiñen nola bere graciaren vicitza itzul-eraci, hura bere naiez, ta becatuz galdu izandu zuen, Animara, ta nola Anima bera iutzi, bat-ere becaturic gabe, ta Ceruco graciaren vicitza ederra-requin?

Aitor zazu, bada, orain zuc, hau ecusi, ta ba-dere,

bai

bai daquiela, gure JESUS maita-garriac, becatuz illac arquitzen diran, Animac vizten; ta aisa al-ere; ta viztuco dituela, viztu nai dutenac, beraren ondoren guero, ta beren gurutzea-requin, edo gure Legueco gauzac zucen eguiten dituztela, bertatic asitzeco.

Aitortzen dut, bai, nic hau gucia, nere JESUS maita-garria; ta aitortzen dut nere atseguin-andia-requin al-ere. Eta nic hau onela ezagutu ondoan escatzen dizudana da, ez nazazula becatuz berriz iltzen iutzi: ta, berriz ill ez nadin ni, bete nazazula zuc cere graciaren indarrez, ta laguntzaz.

Baña cer gatic viztu ote zuen JESUSec onen laster, ta aisa aur Necasch ill berri hau? Hitz bi aditu-horduco aur beraren Aita gandic, ba-doa JESUS, illa viztera; ta

gor-

gorputz illaren alderatzen deneco, artzen du escutic; eta jaiqui dedilla errate batequin itzultzen dio bere vicitza, ta osasun osoa. Cer gatic hau, edo ceri dagocala?

Guri adirazteco, cein errazqui, ta laster urricaltzen den JESUS maita-garria becatari gaisoez, becatari berac becaturatzen diranean, ez Jangoicoari gaizqui naiez, ez eta pasionez, edo aztura gaistoz ere, baicic oartu cabean bezala, ta indar guti izanez, beren etsaiac garaitzeco, edo ceren diran, Ceruco videraco, ta, beren etsaiac garaitzeco, indar guticoac, eta aguitzen, edo guertatzen zaien Cerura daraman, mendico videan, ta beren etsai tentu-equin, JAIROren alaba aurrari, bere oatzean izandu zuen, eri-tasunarequin guertatu izandu citzaiona, edo humore gaistoz, edo

oicu-

oicura galgarriz beteac ez egonarren, eritasun char, edo tentu-aldi ez andian, indar guticoac bezala, becatuaren ortzetan illac guelditzea, aur hura bere eri-tasuna-renetan bezala.

Orrela becaturatzen diran Animac cer eguin behar ote dute, beren becatuaren atzapar-etatic lembaielen atera, ta Ceruco graciaren vicitza, ta osasuna erdisteco?

Beren becatura horduco mandatari-onac, eta becatutic atera-nai beroac igortzea, edo vidaltzea JESUS ona gana, ta JESUS maita-garriari negarrez, ta humilqui escatzea: ta al ba---du, Jairoc bezala, belaunicaturic. CER otedatorquiola arren, escua ematera, ta becatuaren atzapar gaisto-etatic bere anima ero-galdua ateratzera, ta indarrez, ta arguiz beteric uztera, utzi oi duen bezala confes-

fesſio damutſu on zucen garbi batean; baña bidaldu berenai, gogo on, ta deſir oriec, guerozcoan ongui vicitzeco hitarequin; ta, aguertzen zaizcan, etſai, ta tentu galduac garaitzeco, aſmoan; oriec garaituz, ta, behar diran, gauzac eguiñez, dabillen bere videan, bein ere berriz becatura bague.

Baña cer gauzac ote dira, oarmen, ta indar gutizco becatariac eguin behar diduen, gauzac, becatutic bein jaiqui ezquero, ez berriz becaturatzeco?

Aur gazte viztuac eguin cituenac bezalaco bi. Cein dira aur harc eguin izandu cituenac?

IBILTZea, ta JATEA. Bai: oartze andiric ez dezun, becataria, ibilli behar dezu zuc cere gauzac eguite-racoan, ſulececo etſaiaren, mundu eroaren, ta cere araguiaren deiei,

chiſ-

chiſtuei, ta tentuei ez-aditu-eguiten diezula; ceren, ori gu, cia era orretan eguin lecuan alferquerian arquitzen ba-ciña zu, ta JESUS maita-garriaren, ta cere buruaren etſai galgarri-equin cener--ducala, nola oriec diran anitz daquitenac, atſeguin char gal-garriac zuri eſqueñiz aiſa liluratuco, edo engañatuco cinduzque, aurrac goiſoz, inchaurrez, madariz, edo nola-nai engañatuco oi diran, bezala. Orra aur viztuac eguinicaco, ta zuc ere eguin behar dezun lembicico gauza; contuz, ta zucen ibiltzea.

Aur berac eguin zuen, ta zuc ere eguin behar dezun, bigarren gauza da jatea, edo ongui comuniatzea.

INDAR gutizcoa zara cerez, daquizun bezala, ta artu beharco dezu zuc noizean bein Comunione Santaco janari in-

dartsua; bestela azpiraco zaituzte cere irur etsaiac gal-garriac, edo ori-etatic batac, edo besteac; eta quenduco dizute Ceruco graciaren vicitza, edo Ceruraco illa bezala utzico zaituzte oben--culpen ezpata zorrotz-galgarria-requin.

ORRA bada, oarmen, ta indar gutizco becatariac eguin behar dutena, JESUSen ondoren beren gurutzearequin zuçen ibiltzeco. Erortzen ba-dira noizbait gaisoac, eta ciquintzen ba-dituzte beren Animac, berac eguin-icaco becatu gaistoen loi galduan, garbitu behar dituzte lembaitlen Confessione bateco ituarrian; ta, era orretan viztu, ta garbitu ondoan, igan behar dute Comunione Santaco maiera; mai berera behar dute andic atziña noizean bein ba-dere, aldian andic indar berriac ateratzeco: ta jan behar dute bereala

reala Comunioco maiean; ibilli behar dute guero, guelditu gabe, beren gauzetan: baña ibilli behar dute, ongui oarturic, toqui loitietan, ta pausu gaistoetan oñic ez ezartzeco.

Hau gucia eguiten duten, becatariei pozic ematen die, bai, JESUS maita-garriac, berac, ongui vicitzeco, behar duten, gracia, ta laguntza; ta eramaten ditu guero berequin batean bere Ceruraño, araco orien hordua etorri-horduco; ta eramaten ditu, graciaz, doaiez, ta virtutez ongui beteac.

ERA onetaco becatari-etatic izandu ote zara zu ere, adizten nazun, Anima?

Becaturatzen nintzanean beintzat, bai; bai, nere damurazo!

Eta eguiten ote cenuen zuc guero, era orretaco becatariac eguin behar dutenac?

na ? Edo aur ero baten eran becaturatzen ciñanean zu, damutzen ote cequizun zuri andic laster, ta confessatzen ote ciñan zu, bat ere luzatu gabe.

AY ene, ta cein guti! Nere gaizqui-eguiñác bere-berealacoan erretzen ninduen cerbait ni, ta illuntzen cidan nere bihotz char mimbere hau; baña aurrarenac ciruditen, horduco nere erretze, ta illuntze guciac; bada andic laster nere aurqueri-etan nembillen ni, ta, gaizquiric eguin-ezpa-nu, bezain arin, ta aisa; ta guero ere nembillen ni, batzuetan, nerequin cebiltzan, lagunac gaistatzen, ta gutienean gaizquiz gaizqui, becatuz becatu, ta charqueriz charqueri: ta egun oro nembillen ni, naigabe, ta min gutiago-requin; ta egun oro nuen nic nere bihotz hau ez mimbereagoa.

AN-

ANDIC cetorren guero, nic egun-etic; egunera luzatzea nere oben culpen aitormen ona, edo nere confessionea. Eta, noizbait ni confessatua gatic, nola confessatzen nintzan? Erditzca nosqui, edo nere lotsa charrac, edo alque galduác garaituric, edo nere gaizquien contuac zucen atera gabez, nere gaizqui berac, edo becatuac osoro aguertzen ez nituela; edo, oriec nic an osoro, ta, eguin nituen, eran aguertua gatic, oriec uzteco, ta ontzeco asmoric gabe: ta orre gatic confessatzen nintzan ni gaizqui; ta guelditzen nintzan, confessatu ere ez--pa--nintz baño, aguitz gaizquiago; ta bihotz char galduagoarequin, ta gaistoagoa-requin.

Ah nere galdu char galgarria! ta ah nere centzu gabea! Lembicico becatura nintzanean ni, ta becatura, ta

laster confessatu ba-nintz ni; ta ni confessatzera, behar cen eran, emain cizquidan niri nere JESUS maita-garriac, bere escu indartsu ederra, ta bere laguntza; ateraco ninduen ni nere becatu gaistoen atzaparetatic, eta utzico ninduen ongui sendatua, ta lenago nere Animan nuen, osasuna-requin ta gracia-requin; ta, len nuena baño ere andiagoa-requin: baña ez nuen nic orrelacoric eguin nai izandu; ta guelditu nintzan ni Jangoico berac daquien bezala!

ORAIN bad-ere ar banitza nic, artu behar diran, neurriac! ASI ba-nendi ni, nere gauzac zucentzen! ESCA ba-neza nic, escatu behar dudan, eran nere Jaunaren escua, nere Jaunaren laguntza ta gracia!

NERE lanean asico naz ni, gaur-danic ba-dere, ori nic

orain

orain eguitera: ta, eguiten ez-pa-dut, galdua naz ni beti, ta betiraco! Ez arren era orretaco galtzeric! Ez, nere JESUS maitagarria, ez!

I.

CONFRINGENTUR RAMI INconsummati, & fructus illorum inutiles. Sap. 4. 5.

AUtsico ditu Jangoicoac adarrac, sendortu gabe, ta orien frutac loretacoac bezala, ta ecer-eztaracoac! Ori bera guertatzen zaie, edo, ori baño ere, gauza bat aguitz gaistoagoa, aur danic gaizqui dabiltzan, becatari gaisoei, horduan oriec beren Jangoicoac emendic quentzera, edo oriec era orretan dabiltzan, demboran, illac guelditzera; becatari oriec alabaña dira, era orretan vici diraño, gure JESUS-

matsi-

aien-eder-onaren adar berri-gaistoac; eta aien, mats-onen ordez, izurrizco fruta galduac, edo oben-culpac dacaztenac; eta, hordu hartan oriec autsiac guertatzera, edo beren g ista-demboran oriec munduric ateratzera, erretzen, ta lertzen oriec betico sulecean egon beharrac dira.

ILL ba-nintz ni ere nere adar demboran, edo adin hartaco bertze gaista-guin anitz bezala, gaur non arquitzen nintzan ni, ta cer lecutan? gaur nola nengoen ni; ta nola egon beharra nintzan ni, nere Jangoico maita-garria. Jangoico den artean, edo datorren secula guci guician?

ORAIN guc adiraci dugun, toqui gaistoan; ta era gaistoagoan.

EGOERAren gogoreguia! EGOERAren zori gaistocoa!

EZ

EZ ninduen ni horduan Jangoico maita-garriac autsi, ta atera bere aien-artetic, eta mundu onetaco ardantze-etatic: ez ninduen horduan ni bota, ez, ala niri ba-cegoquidan ere, damu arri-garrizco bere sulecera.

BAñA atera ote ninduen ni, horduco nere becatu galgarrien atzapar gaistoetatic? ITZULI ote cidan niri, nere becatu berac nic confessatu nituen aldian bere graciaren vicitza, ta nere Anima-gaisoaren osasuna? VICTIZ, eta osasun onequin arquitzen ote naz ni egungo egunetan ere?

EZ bata daquit, eta ez bestea!

CER ote da bada nic orain dudan, nere jaquite gucia?

Nic orin daquidan, gucia da, nere Jangoico maira-

garriac ez barcatzera niri nere aur-tasuneco, ta guerozco nere becatuac, ni nazala adar, edo egur igartu, betico sulecean erretzen, ta erretzen, egoteco dagoen bat! AH cer egoera! Cein damuzcoa! Cein zori gaistocoa! Etzaitzatela, ez ecusi bein ere nere beguiac! Ez arren, nere Jangoico maita-garria, ez!

2.

EXIBIT HOMO AD OPUS SUUM, & ad operationem suam usque ad vesperam. Ps. 103. 23.

EZ da, ez guizona (dio DAVIDec), nagui egoteco, ta, alferquerian vici dela, bere egunac bucatzeco, jaioa. JANGOICOAC eguin izandu ditu gauza guciac; eta eguin du bacoitza bere eguiteco-raco, edo bere lan-eraco;

co; ta ba-du guizonac ere bere lana, edo bere eguitecoa: ta beraren vicitza guciraco da guizonaren lan, edo eguiteco hau.

GUEREN oin-pean dacargun, lur hau Jangoicoac eguiña da, ogui-ardoac emateco; ta egaztiac, laur-oñecoac, eta, guizonac behar dituen, gañeraco gauza guciac bazcatzeco. JANGOICO berac eguiñac dira ur-itsafocoac; eta eguiñac dira, arraiac acitzeco, ta, ontziz dabiltzan, guizonei ibil-videa emateco. JANGOICO berac eguiña da aicea ere; ta eguiña, bere bizcar sendorrean odeiac batetic bestera eramateco, ta orien ura-requin bazterrac ezatzeco. JANGOICO berac eguiña da sua ere; ta eguiña, otza garaitzeco, ta, guizonac behar dituen, erre egost-etaraco; ta Jangoicoac eguin cituén, hordu beretic,

asi

asi cen bacoitza, ta gueroztic hari da, bein ere guelditu gabe, bere Eguilleac emanicaco bere lanean, edo eguitecoan.

Bada cer gatic ez du hari behar guizon eguiñac ere, Eguille berac emanic duen, lanean, edo eguitecoan? GUIZONAren eguiteco hau da, daquizun bezala, Jangoico maita-garriac bere Mandamentuetan bereci diozcan, gauzac zucen eguitea. ONGUI; baña guizon eguiñac eguiten ez-paditu oriec, naguiz, alferrez, gaizta-queriz, edo edocein beste videz, cer guertatuco zaio?

TENTACIOZ eritzea: becatuz iltzea, ta betico galtzea.

NAGUI-tasunaren galgarria! EZ; Jesus maitea, ez; ez diot nic ez, gaurguero nagui-tasun-galgarri oni nere baitan lecuric eguin uste. IBILLI

uste

uſte dut nic, guelditu gabe, ongui necatuco ba-naz ere, zure ondoren, ta ibilli naidut nic, eguiten ditudala, ni gandic zuc eſcatzen dituzun ganzac; ori da alabaña, zure eſcu-etatic atera diran, gauza guci--guciac, berac eguiten dutena-requin niri eracuſten didaten, gauza; ta oriec guciac baño, ederquiago zuc cerorrec niri, nere Jangoico maita-garriac beti--beti eracutſia; eta ori bera da, orain, ta beti niri dagoquidana. Indazu zuc orretan nic beti haritzeco beharco dudan, zure eſcua, ta laguntza. Bai arren, Jangoico maita-garria, bai.

3.

IDEO INTER VOS MULTI INfirmi, & imbecilles, & dormiunt multi. 1. Cor. 11. 30.

ZUen artean anitz arquitzen dira eri, dio San Pa-

Pabloc ; anitz arquitzen dira indar guti-requin : ta anitz illac, edo Jangoicoaren gracia gabe.

CER gatic ote ?

CEREN ez dituzten eguiten beren jan edanac, beren aldietan, edo, behar den, eran ; ta ceren ez diran comuniatzen behar den, horduetan, edo behar den bezala.

Jaten aviatu ote ciñan zu, becatari charra, edo urbildu ote ciñan zu cere comunioneco maiera adiñetan ſartu horduco ; ta urbildu ote ciñan zu, ara baño, len cere Legueco gauzac icaſi ezquero, gauz onac eguiten aſi ondoan, ta ongui-ongui confeſſatu, ta bereala ? Maiz guerozco comunioneco mai berera zara zu, ta beti zu mai orretara zara, ongui preſtaturic, eta behar cen eran ?

AY ene ! ORI nic eguitera, edo nic ori gucia eguin

izan-

izandu, ba-nu, ez nintzan erituco ni, eritu nazan bezambatetan! EZ nintzan, indarric ez nuela, ta becatuz ill otza guelduco, guelditu nazan bezala! ALA guelditu naz ni, bai; ta guelditu naz, bein ezecic aſcotan ere! ETZEN nornai arritzeco, niri guertatu-ricaco gauza! Goſeac nengoen ni, anitz horduz beintzat, eta indarric gabe; PRESTATUA cegoen nerentzat nere Comunioneco maia! Ba-cen an, nic nere indarrac artzeco, behar nuena; bai; ta anitz, eta anitz gueiago ere: baña ara ez urbiltzea gatic ni, edo ceren gaizqui urbiltzen nintzan, urbiltzen nintzan-etan, niri guertatu zait; eticaz dagoenari guertatu oi zaiona.

ETICAZco gaitza duten, guizonac jaten, ta edaten dute beren horduetan; baña beren jan-edan guci-equin ori-

ec

ec eguiten dutena da, beren sucarrac, edo calenturac egun oro, ta beti bazcatzea; ta cembat ere gueiago bazcatzen dituzten, edo cembat, eta gueragotan jaten duten oriec, ambat lenago beren buruac bucatzen dituzte, edo ambat lenago illac guelditzen dira.

GAITZEZ, becatuz, ta gosez iltzeco dauden, Animac ez billatzera, beren etsai galgarrien tentuac aienatzeco, beharco dituzten, indarrac; edo Anima oriec ori eguin lecuan; alfer, ta nagui guelditzera, gosez, ta beharrez ill beharrac dira.

ETSAIen tentu oriec aienatzeco indarrac atera ditezque Comunioneco maietic, adiuntz, edo garai onean mai orreta--ratzera, comuniatzen diran, Animac; baña aratzen ez-pa-dira, etican sartu artean, edo alferqueriz beren buruac

galdu

galdu arteraño, izurai gaiz-
ria, ta eriotz-gaiztoa izan da,
Anima beren comunionetco
jatea.

ONELAcoac izandu ote dira, nere orain-dañoco mai bereco jateac, edo orain arteco nere comuniatzeac? ORI da nic neronec nere vicitzan, beſtetara beguiratu bague, ecus dezaque dan, gauza, edo ecuſcaria. ONGUI vici ba-naz ni, edo viciro, ta zucen eguiten ba-ditut nic nere gauzac, oñgui comuniatzen nazalaco ſiñua da; comunionetic indar onac ateratzen ditudalaco ſeñalea da. Baña gaizqui comuniatzen nazalaco ſeñalea, comuniatu-ondoan arquitzen ba-naz ni len bezain nagui nere gauz-on-etaraco. ONELA arquitzen ote naz ni? Beldur naz baietz! Baña dembora berean arquitzen naz ni, nere arqui-

era gaiſtoaz ongui damuturics, eta erraten dudala: NERE JESU CHRISTO JAUNA, &c.

XLV-GARREN.

OTOITZ-GAIA.

§. I.

GAZTE ILL-OBIRA CERAmaten baten viztea; ta paſſionezco becatariaren gracia-ratzea.

NAIM-go erriratzean, batzen du JESUS maitagarriac, ortzitzera ceramaten, ill gazte, alargun baten, ſeme batar bat. NEGARREZ cijoan, anitz genderen artean, ſeme illaren Ama alargun ongui naigabetu han: ta, hartaz urricalduric, erraten dio Jesus maita-garriac. ZAUDE: EZ DAGUIZULA NEGARRIC BAT ERE. UR-

URBILtzen da guero JESUS and-etara; uquitzen ditu andac; eta guelditzen dira, beren and-etan mutil illaren gorputza ceramatenac. HORDUan erraten dio JESUSec ill berari: Ah MUTIL: JAIQUI ADI. Jartzen da bertan, illic cegoen mutilla; ta asitzen da hizquetan: ta ematen dio JESUSec vizturicaco semea bere Amari; ta, ecusten duten, guciac arritzen dira. Luc. 7. 11.

Arritzecoa cen, bai, ecusi zutena; ta Jangoicoaren gauza: bada, Jangoicoac baicic, ecin viztu dezaque, illic dagoen, bat.

Baña ez ote da, hau bezain, gauz arri-garria, ill onen vizteac adiraci nai digüna; edo Animen vizte, maiz asqui gueroztic JESUSec eguin oi duena; eguiten ba-du ere estalpean bezala, ta iñor anitz-artzen ezaiola?

Mz. Bai,

Bai, ta arri-garriagoa ere; bada gorputzac baño, aguitz gueiago valio du Animac: eta, gorputza-rena baño, Animaren viztea gauz aguitz andiagoa da: ta, andiagoa ere baño, andiagoa, egungo mutillaren vizteac adirazten duen, Animaco viztea.

Cer vizte-modu da, bada, ill onen vizteac adirazten digun, Animen viztea?

Pasionez, edo naicunde gaistoac garaitu gabez, becaturatzen den, Animaren viztea. Onela becaturatzen diranac, becatari gaistoac dira; ta, ohartu cabean, ta indar gabez bezala, becaturatzen diranac baño, aguitz gaistoagoac.

Hau zuc ezagutzeco ez dezu ecustea besteric, bein, nola cegoen, len JESUSec viztu zuen, amabi urteco aur illa, ta nola oraingo mutill

till hau; ta guero JESUSec, hura vizteco eguin zuena; ta nola orain viztu duen hau.

Amabi urteco aur ill berria, ill cen, guela berean arquitzen cen oraindic, JESUS maita-garria ara cenean: baña mutil hau, ill ondoan, illen soñecoz jauntziric, echetic atera, ta ceramaten cembait guizonec bere obira, edo sepulturara, guztiz etsiric illaren vizteaz; ta ceramaten, vizte beraren iguesi bezala. Ecusten dezu?

ECUSI zazu bada orain JESUSec hau vizteco, ta leneco aurra viztean eguin izandu zuena.

AUR ill berri hau vizteco, etzuen JESUSec eguin izandu, escutic artu, ta hitz bi erratea, beste gauzaric, baña, mutil lenago illa viztico, beguiratu cion lenic, negarrez cetorren, onen Amari: ta

Ama-

Amaren negarraz urricalduric, artu zuen JESUSec, onen seme illa vizteco, asmoa. Urbiltzen da guero seme beraren gorputz illa gana: esc-ucaldiz, edo golpez gueldi-razten ditu, hura obira ceramatenac: aguintzen, edo manatzen dio ill berari, jaiqui dedilla bertan viciric: vizten da hau; ta, bere and-etan jarriric, edo eseriric asten da hitzquetan; ta era onetan, edo viztua, ta osasun oso-osoan itzultzen dio JESUSec, negarrez cegoen, bere Amari.

ECUSTEN dezu cein labur erraza izandu cen lembicico viztea, ta cein lucea, ta cembat, arazotacoa bigarrena

AUR ill berria bezain erraz, ta laster viztu cezaquen? JESUSec mutill hau ere; baña etzuen alà viztu nai izandu.

Cer gatic, uste dezu

Gu-

Guri adiraci naiez, cembat ere gaiſtoagoa den becataria, ambat hau gueiago necatzen dela bere Anima aren viztean, edo ambat nequezago erdiſten duela onec JESUS ona gandic bere becatuen barcamentua, ta Ceruco gracia.

Cer gatic hau?

Ceren trabatuagoa dagoen bera; ta aſerreago daducan bere Jangoicoa.

Bai; cembat ere gaiſtoagoa becatari bat, ambat traba-tuagoa, bere Jauna billatzeco: bada becatuen cate gueiago requin, ta aguitz andiago-equin loturic arquitzen da becatari gaiſtoagoa; ta videnabar arquitzen da, gaiſtaqueri andigoac eguiñic bere Jangoicoari; ta orre gatic arquitzen da, beſte becatariac baño, aguitz aſerreago daducala bere Jangoico maita-garria. ETA, dacuſazun bezala, cate andiac ur-

artzea.

atzea, chiqui batzuec urratzea baño, neque gueiago dacarren, lana; ta eguitecoa da; ta, aferreago dagoen, Jaun bat palacatzea, orren aferre-ez dagoen, bat palacatzea baño, cer-eguin gueiago-requin arquitzen den, eguitecoa da.

EGUITECO andi gogor onequin arquitzen dira, pasione viciac, eta naicunde asaldatuac dituzten, becatari gaisoac. Hau guri adirazteco da, mutil illa obira ceramatenequin gure JESUSec eguin izandu zuena.

ILL hau bere obira ceramaten, guizonac gueld-iraci cituen gure JESUSec, illa vizteco: ta becatuz illa dagoenac, eta passione vici, ta naicunde galduen atzapar-etan arquitzen denac, viztuco ba-da, edo erditsico ba-du bere Jaunaren graci ona, edo vicitza,

ta

ta bere becatuen barcamentua, gogortu beharco du, gaitzeraco bere macur-tasunen, edo passione galduen contra; ta oriec harc ez gueldi-ratzera, becatuaren obiraco da azquenean, ta ondatuco da guero betico bere sulecean.

ANIMA gaiso bat, obi beltz-sutu, izugarri onetara daramaten, lagunac, edo passione galgarriac, cer passione dira?

ORIEC dira LUXURIA edo araguiaren naicunde lizuna; ANTUSTEA, arrotasuna, edo gucien gain ibilli naia: CUTICIA, edo edocein videz aberastu naia; ta IRA, edo vendecua, ta bati ere deus bat ez-barcatu naia. ORIEC dira, becatu berrien obira, ta sulecera anima becataria daramaten, lagun gaistoac, edo passioneac. PASIONE oriec gueldiraci artean, ez dio JESUS-

ec emain becatu-pean arquitzen den, anima gaisoari bere graciaren Ceruco vicitza.

NOLA gueldirazten ote dira laur lagun gaisto, edo pasione sutu oriec?

Guri gure JESUS maita-garriac laguntzen digula.

BAñA nola guc lagun-eracico diogu, gueren becatuz aserretua daducagun, gure JESUS maita-garriari?

NAINgo mutil illaren Amac bezala, edo negarrez, suspirioz, ta naiez.

BECATUZ ill-eraci zaituzte zu cere posione sutuac, edo cere araguiaren, ceren hondraren, cere ondasunen, edo cere vendecu macurren naicunde galduac? BECATU galdu beeren vide gaistoz zaramazte zu berriz, ta berriz ere cere naicunde berac: eta zaramazte zu, sulececo obi-beltz sutu arri-garrian lembaitlen ortzi-

tziraci naiez ? AH gaiſoa !

NAI dezu galdu zuc, edo naico dezu gaur berean urraturic iutzi , becatu gaiſto-etaraco cere vide galgarri hau? NAI dezu zuc dembora berean irabaci cere oben-culpen barcamentua , edo barcacioa ? Nai dezu zuc Ceruco gracia-ren vicitza , ta cere Jangoico maita--garriaren hume--taſuna? Sartu nai dezu zuc orain badere Ceruco vide zucen garbi-ondaſun-dunean , emendic berriz atera gabe , zabiltzala zucen-zucen , gure JESUS ibillī cen , eran JESUS bera-requin guero beraren glorian atſeguin contentuz beteric vicitzeco?

NAI dut bai ; ta ciñez al-ere !

BAI ? BAñA ongui damuturic arquitzen zara zu cere leneco gaizqui eguiñaz ?

BAI , bai : ta era orretaco lan bat eguin baño , lenne-

nere bihotz hau lertu ba-litzait, naiago nuquela.

URRICAL zaitut, bada, leneco cere damu-videaz, edo ceren erori ciñan len cere lan gaisto becatu galgarrietan: baña atseguin andi bat artzen dut orain, era orretan zu ta orren ciñez damuturic ecustean; bada ba-dut, uste viztuco dizun cere Anima, orreta-rañoco lan orretan lagundu dizun, cere Jangoico maita-garriac; edo cinqui uste dut, barcatuco dizquitzula orain-dañoco cere utsac, eta becatu guciac; emain dizula escu ongui zabalaz bere gracia; ta lagunduco dizula cere gurutze ona eramaten; edo cere Legueco gauza guciac zucen eguiten.

BAñA ori gucia harc auri, ta zu-requin eguiteco, escatu beharco diozu, gueldiraci ditzala, zure naicunde macur galduac, eta pasione sutuac,

tuac, eraman etzaitzaten becatu berrien obi beltz-loi-illun gaiſtoa. ORI eguin dezaque, bai, zure Jangoico maita--garriac uquituz zuri cere bihotza, emanez zuri gauz on-etaraco nai vici zucen bat, eta querduz videnabar zure paſſione galgarriei beren ſua, edo vicitaſuna.

DAGUIELA bada hordu onean ori gucia nere Jangoico maita-garriac; daguiela, bai; ta daguiela emen bertatic, eta bat ere luzatu gabe: eſcatzen diot hau bertatic nic, berandutu ez daquidan, ta bitartean eraman ez nazaten nere naicunde galduac nere ſulececo obi galgarrira.

NON cembiltzan zu, nere JESUS maita-garria, orain baño len, ta ni becatura nintzan hordu ber-etic nitaz zu ez urricaltzeco? CER gatiç etziñan zu nere videra ate-

ra,

ra, becatuz becatu nembillenean ni, ta, nere pasione galduac, gogo gaistoac ematencien, videz-vide ni neramantenean? ORREN guti zuc nai izandu didazu niri, nere JESUS maita-garria? ORREN aisa galtzen, utzico ninduzun zuc, eta nere pasione, ta Etsai gaistoen atzaparretan?

BAñA cer darausazu zuc, ero-galdu, cere buruaren centzu gabeco, Anima galgarrieguia? NOIZ etzaitu billatu zu, cere Jangoico JESUS on maita-garriac? NOIZ etzaitu zu oneraci nai izandu cere JESUS oneguiac? NOIZ ez dizu oju eguin predicariz, edo libruz, edo Confessorez, edo ill-ezquillez, edo gogarguiz, edo oroitzapen onez, edo oneraco naicundez, ta best--eun aldetara ere?

BAñA zuc, cere passione galgarrien soñ gaistoan, edo

edo beſo lizun-etan ibilli naiez, eta, gogo eroac ematen cizuna, eguitea gatic, ez-aditu eguin izandu diozu cere JESUS maita-garriari, ta ibilli zara, daquizun eran, ta becatuz becatu.

BEGUIRA zazu, bada, orain bad-ere, nora zoacen! Adi zazu (ta hitzic ere galtzen ez dezula) len, ta beti, ta orain-orain ere, cere JESUS-ec adiraci nai dizuna. JESUS-ec zuri orain adi-razten dizuna da, gaur-danic zuc, berac laguntzen dizula, cere naicunde galduac eſcuratzea; ta hau zuc lenago, ta lenago ere ez eguiñaz orain ciñez negar eguitea.

Eguizu bada negar zuc, nere Anima; ta eſca zagozu cere JESUS onguille maita-garriari, orain dañozo cere uts gucien barcamentua, ta uts berriric ez eguiteco gracia; ta ecu-

ſi

ſico dezu, nola ematen dizun ori guci-gucia; bai, ta Ceruco videco zure nequeac eſcatzen duten, indarra, ta laguntza ere. Ala guerra dedilla, nere JESUS maita-garria: bai arren bai.

I.

CLAMAVERUNT AD DOMINUM cum tribularentur, & de neceſſitatibus eorum eripuit eos. Pſ. 106. 6.

BEren becatuac gatic aſcotan ceatu oi cituen gure Jangoico maita-garriac bere Iſrael-darrac; eta Iſrael-dar, beren Jangoicoaren ceatze onequin iratzartzen etziranac, Jangoico berari, ciñezco damuz, ta urriquiz beteric, bere barcamentua galdu--eguiteco, edo, behar cen, eran eſcatzeco, atera oi cituen Jangoico maita-garriac, beren emengo vicitza-

tzatic, eta beſtean ſematen oi cien beren irabacia. BAñA ezagutzen zutenei, cer gatic cen, ta certaraco beren Jaunaren ceatze, ta penatze hau; ta, hau ezagutu ondoan, beren gaizqui guciez ongui damuturic, eta, ontzeco aſmoan, eſcatzen ciotenei gaizqui beren barcamentua, urricaltzen citzaien beren Jangoico urricaltia; ta atera oi cituen beren nequepetic, eta behar-artetic; eta eraman oi cituen, bere humeen vicitzara, ta ibiltze aiſazcora. ALA dio DAVIDec; eta, cer cion cequien, guizona cen DAVID Erregue Santua.

Eta zuc, nere Anima, cer ote diozu?

Cer erran dezaquet nic, becatari char, norc-daqui cembatetan nere Jaun maita-garria aſerreturic daducadan, galduac! Nic orain erran dezaque-dana da, nere Jaunaren

orain-dañoco ceatzeac, eta, nere gain etorri diran, neque guciac, deus-ez-bat bezala, dirala, nere gaista-queriei beguiratzen ba-zaie; ta ill, ta sulecean ondatu ba-nindu ere (ta aspaldi dela), etzuela nere Jangoico maita-garriac eguiñen, ez bein, berriz, ta ascotan ere nic ongui irabacia neducana baicic.

BAñA, DAVIDec adirazten duen bezain, urricaltia den ezquero, (den bezala) nere Jangoico maita-garria, nic orain diodana da, gaur daníc nic, eta bertan escatzen diodala Jangoico berari; ta escatzen diodala nere bihotzeco indar gucia-requin, leneco nere uts gucien barcamentua, ta gaur-guero ontzen, ta ontzen haritzeco, beharco dudan, Jangoico beraren escua, gracia, ta laguntza; ta, escatzen diodala, ucatuco ez didalaco, uste

oso-

oſoan. ALA guerta dedilla, nere Jangoiço maitea, bai, arren, bai.

2.

SI PRÆSTES ANIMÆ TUÆ concupiſcentias eius, faciet te in gaudium inimicis tuis. Eccli. 18. 31.

CERE buruari eguiten badiozcatzu zuc, zure buruac, edo aragui gal-garriac naico dituen, atſeguin loiac; baldin ba-zabiltza zu, datocen, dembor-etan, cer nai macurren videz, ta, zure paſsione galgarriac eſcatzen duten, eran, eguiñen dituzu zuc, zure etſaiac nai dituzten, anitz gauza, ta uts; atſeguin andiac emain dieztezu zuc cere etſaiei; ta galduco zaituzte zu etſai gaiſtaguin berac. SIñES dezaquezu, bai, orain zuc aditzen didazun, hau; bada guçia da, Eſpiritu Santuac guri

Eſ-

Escrituraz aspaldi adiracia.

Araguiaren naicundez naicunde ba-zabiltza zu, laburtuco dituzu zuc cerorrec cere vicitzaco egunac, galduco dezu zuc cere osasuna, usteldúco zara zu, ta ortzituco zaituzte, zuc uste baño, len suzco, ta sufrezco obi arrigarrian.

GAUZA gucien gañeraño igan oi den, olioa egosten da zartanean, eltzean, edo era orretaco ontziren batean, erretzen ez-pa-da criselluan, Elizaco lamparan, edo, arguieguiteco den, beste gauzaren batean: ta emen garaitzen ez-pa-dezu zuc cere antustea, ta arro-tasun ariña, cere hondracnaia, ta cere beti-ta-beti igannai galdu-gal-garria, orrec berac, ondatuco zaitu zu sulececo putzu izu-garrian; ta erretzen, ta egosten iduquico zaitu an eternidade, ta secula gucian.

DI-

DIRU-zalea zara zu, ta ondaſunen ondoren zabiltzan, guizon eſtecatua; ta,orien ondoren zabiltzanean, nondic zabiltzan zu orrembat beguiratzen ez-dezuna? Cere ſalduroſietan ceri beguiratzen diozu zuc? Cere irabaciari, bai; baña ez, dacartzun, tratuaren berdin-taſunari? ALA ba-da, cere ondaſunac zu, ta cere irabaciac itſutua zaduzca, nora zoacen zu, edo cein toqui izugarriz zoacen,ez ecuſteco; gortua zaduzca (ta aguitz al-ere) adi ez-dezazun zuc cere Jaunac erraten dizun, gauz onic bat-ere; ta orre gatic erio gaiſtoaren atzapar-etan zaduzca zu.

SUTU galduren bat ote zara zu? NAI gabe bat cere Jauna gatic emequi artzen ez daquizun, guizona ote zara zu? IRAZ, ta vendecuz beteric ote zabiltza zu, ſangaca dagoen, chacur char ero bat be-

bezala? ILLen zaituzte bada zu azquenean cere becatuac; eta eramain zaituzte, quez, ta garrez beteric dagoen, obira; ta an egon beharco dezu zuc beti-ta-beti cere escuz zuc cerorrec cere mihia, ta cere errai guciac urratzen dituzula.

ORRA nora zoacen zu, cere passione gaistoen, ta cere naicunde galduen soñean zabiltzan, Anima! BECATUZ illa zaude zu cere Jaunaren beguietan; ta, sulececo obi galduan guelditu nai ez-pa-dezu zuc, gueldi zaitez, emen bertan gaur, ta beti, cere JESUSen deiac aditzeco. EGUIZU zuc ciñez negar, orain-dañoco cere eraquerez. ESCURA izquitzu cere passione asaldatu galgarriac. JAIQUI zaitez lembaitlen cere becatuaren oatzetic; eta zoaz, cere Ama on, Eliza billa-garrira; an negar damuzco, ta Confessione zuceneco

neco ur ederrez cere burua, behar den, eran garbitzera, guero zucen eguiteco, gure Jangoico maita-garriac manatzen dituen, gauza guciac, gurutze-pean, ta nequez beteric ibillico ba-zara ere, emen vicico zaran, cere demboran. JESUS orretan zuri laguntzeco dago; ta lagunduco dizu, bai, zuc ala nai dezula, cere azquen horduraño. ALA guerta dedilla bada; bai arren, bai.

3.

DERELIQUERUNT LEGEM MEam, *quam dedi eis; & non audierunt vocem meam, & non ambulaverunt in ea, & abierunt post pravitatem cordis.* Ier. 9. 13.

BEGUIRAtzen die JESUSec, bere videra deitu dienei; ta, ecusiric anitzec eguiten dute-

tena, erraten du JEREMIASen hitzequin: ez-aditu eguin diote oriec guciac nere deiari; ez dute ibilli nai izandu, ez, oriec nere vide zucenez, ta, ni noan, lecutic. AUTSI dituzte oriec nere Legueco cate guciac. IGUES-eguin dute oriec, gogoac eman dien, alde gaiſtoetara; ta an dabiltza gaizquiz gaizqui, ta becatuz becatu. CER daguiquet bada nic, nic hau ecuſi ondoan.

CER daquit bada nic, nere JESUS maita-garria! ANITZ da, bai orien; eraqueriac eſcatzen duena; ill dituzte alabaña beren becatuz, beren Anima gaiſoac! NAICUNDE macurren, ta paſione vici-galgarrien ſoñean doaz oriec, berac nai duten aldera!

ZURE hitzac, nere JESUS maita-garria, hitz meac dira; ta, adi ez ditzaten gure Anima gaiſoac, ojuz, ta ojuz

daude gure paſsione galgarriac; ſoñuz ſoñu daramazte, beren al-eguin gucian, gure Anima gaiſoac, edo daramazte marmarioz marmario, jan-edanez jan-edan, aſerretzez aſerretze, antuſtez antuſte, ta loiez loi! Eta ez daude, ez, zure hitzac aditzeco, orien ojuac, orien eſcambillac, eta ibillera macurrac gal-erazten ez dituzten, Animac; eta gutiago daude, negarrez ongui beren buruac garbitzeco!

ZUC dagui-quezuna da, gure JESUS maita-garria, era onetaco Animac aſerretzen dizuten, cere Aitari beguira zaudela, zuc cere leneco negarrac oni aguertzea; oriec gatic badere urrical daquien, bere laguntz ona-requin oriec centzarazteco, ta atera ditzan, beren becatuen lo, ta vide gaiſtoetatic!

BAI arren: eguizu zuc orrembeſte, nere JESUS mai-

ta-garria. AGUER egui-ozcatzu cere Aita-berari, leneco cere negarrac; eta aguer egui-ozcatzu, Anima oriec gatic ez-ecic, ni becatari char one gatic ere: bada, zuc ori eguitera, ba-dut ute, emain didan niri ere, orain-dañoco laguntzac baño, laguntza andiagoren bat, ta laguntz, onequin batean asico nazala ni ere negarrez, orain-dañoco nere becatuac gatic; eta erditsico dudala orien barcamentua, ta, berriz berriric ez eguiteco gracia!

HAU orain nic zure Aita gandic, erdistera, artuco dut zure nequezco, ta gurutzezco vide zucena, edo, zure Legue Santa contuz gordezco, asmoa. Hau ar dezadan orain nic, uts-eguin bague, indazu bein nere orain-dañoco uts, eta becatu gucien ciñezco damu bat, errateco guero nic behar deñ, eran: *NERE JESU-CHRISTO*, *&c.*

XLVI.

XLVI-GARREN

OTOITZ-GAIA.

§. I.

ILL-ORTZITU, USTELtzen aſiaren viztea; ta aztura gaiſtozco becatariaren graciaratzea.

OHARTU--cabean bezala, ta indar andiric izan gabez becaturatzea ere gauza gaiſtoa da; bada behartuac arquitzen gara gucioc, certan gabiltzan gu gueroc, ongui ecuſtera; ta, gure Jangoico maita-garriac emanic ditugun, indar guciez valiatzen garala ba-dere, gauza gaiſtoric ez egi[illegible]tera: ba-gaudeque ala-bañá ga[illegible] gauza gaiſtoric eguiten ez du-

gula, gueren Jangoicoaren escuaz, ta laguntzaz valiatzen garala: ta prest dago beti gure Jángoicoa, noiznai, ta nonnai guri laguntzeco: ta guc, gueren Jangoitoa--requin batean daguiqueguna ez eguin naiez, gaizquiren bat eguiten ba-dugu, eguiten dugu gauz esquer-gabe guztizco gaisto bat.

GURE gauza gaisto hau baño, gaistoagoa da, certan gabiltzan gu, guc gueroc ezagutzen dugula, gaitzeraco gueren macurtasunac, eta naicunde galduac ez escuratzea gatic gu becaturatzea: da alabaña, gaizqui eguiten dugulaco ezagumentu gueiago-requin guc gueren Jangoico maita-garria guztiz naigabetzea, aserretzea, edo ofenditzea.

BAñA bigarren eraco gure becaturatze hau baño ere, becaturatze aguitz gaistoagoa da becatuz becatu bat ibiltzea, gaitze-

itzera oituric bat ¡vicitzea , ta egun-oroco , edo maiz batec eguiten dituen , bere becatu-equin , bere paſsione gaiſtoei ſua , ta bazça ematea ; ta guero , ſotan bezala , bere becatu gaiſtoen ohatze galduan haſtiz egotea.

ALA ere ez da zucen videric ez duen , becaturatzea, era onetaco becaturatze hau; ta viztu nai ba-dute , era onetaco becatuz ill diran , Animac ere, viztuco ditu , lenagoco bi becatari-erac bezala , gure JESUS maita-garriac ; eta artuco ditu, berac daraman, gurutzezco bere vide zucen garbira. Hau ala dela , guc ezagutzeco , aſqui da , JESUSec berac eguiñicaco irur-garren vizte-modu bat ecuſtea.

MARIA MAGDALENAc , eta , MARTA ceritzan, onen Aizpac gazti-gatzen diote bein JESUS maita-garriari,

eri arquitzen dela , ta guztiz gaizqui bien Anaia LAZARO.

ARTZEN du JESUSec, oriec arquitzen ciran , erritic aguitz urruti, Aizpa bien mandatu hau ; ta ala ere ez da bereala videratzen : ez eta aratzen ere, LAZARO ill , ta ortzitu , ta laur egun igaro artean. JESUS aratzean, ateratzen zaio videra MARTA , ta erraten dio ; AH Jauna , garai onez etorzera zu , ta emen arquitzera, etzen illtzen , ez , nere Anaia LAZARO ; baña badaquit nic , ez dizula cere Aitac nçatuco zuri , escatzen diozun, gauzaric bat ere ; edo badaquit , bai , ez dela berandu , gauden , hordu berean ere, nic nai nueneraco , edo nic nere Anaia viciric , edo zuc vizturic , ecusteco.

HAU JESUSi esan , ta bere bereala deitzen dio bere Aizpa MARIA MAGDALENAri:

ri: ta onec ere, JESUS ecusi-horduco, an bertan belaunicaturic, esaten dio; JAUNA, zu emen izatera, viciric egoin cen gaur nere Anaia LAZARO.

HAU errate berean, ta gueroz, ta gueroz ere negar, ta negar cegoen MARIA MADALENA; ta, hura ala ecusteaz negarrez ceuden, dolura etorriric, an arquitzen ciran gendeac ere.

ORIEC onela negarrez, ecustean, nasten da JESUSen barren gucia; asitzen da, orroz bezala, bere Animan; ta galdetzen die, non sartu duten, LAZARO illaren gorputza.

ERACUSTEN diote onen obia; ta, hara urbildu horduco, aviatzen da negarrez JESUS maita-garria: berritzen zaizca barreneco bere orroac, edo deadarrac, eta icarariac; eta manatzen du, quen dezotela LAZAROren gorputz illari gañeco bere arria. Hau

HAU aditzen duenean illaren Arreba MARTAC, erraten dio JESUSi; Jauña, laur egun da or datzala, ta ustelduric dago, ta nai-ta ez usai gaistoa-requin nere Anaia LAZARO. AL-ere quen--erazten du JESUSec obi-arria.

GOITITZEN ditu guero bere Aita gana bere beguiac: ematen diozca Aita berari esquer andiac, ceren beti eguiten duen, berac escatzen dion, guci-gucia.

BEITITZEN ditu guero beguiac gorputz illa gana; ta erraten dio indar andia-requin, ta ojuca: ATOZ ONA, LAZARO. Eta bertan ateratzen da viciric LAZARO; baña ateratzen da, escu-oñac lotuac, eta arpegui gucia ill-oialez estaliric dacartziela. Erraten die JESUSec, be-requin cituenei: quen bequiotza bere locarriac, trabaric gabe dabillen Lazaro:

ta

ta eguiten dute oriec, JESUS maita-garriac manatzen diena; ta ba-dabill berez Lazaro, ta ba-doa, JESUS bera-requin mai batean jatera.

ECUSTEN dezu nola cegoen Lazaro, JESUS ar gana cenean? ECUSTEN dituzu JESUSen arazoac, JESUSen ibillerac, JESUSen lanac, JESUSen negarrac, otroac, deiac, eta gañeraco gauzac, Lazaro ill-ortzitua vizteco? HAU gucia cer gatic ote da, edo cer-taraco?

HAU gucia da, gure JESUSec gúri adiraci naiez, cein gauza gaitza den, becatuco obian usteltzen datzan, guizon, edo emaztequi bat, andic ateraric graciazco vicitzara itzultzea.

CER becatari ote da, guisa onetan usteltzèn dagoen, becataria?

GAIZQUIZ gaizqui, lo-

iez loi, ta galduz galdu dabillen, edocein Anima.

ONELA dabiltzan, becatariac ere mimbereac izandu ciran lenda-bician, ta guztiz izucorrac; eta, becatu larri bat eguin--horduco, arritzen ciran guciac. Becatu-etara oitzen asi ciran-etic etziran ambat izutzen. ANDIC site, ta laster asetzen ciran becatuz, urez egartiac bezala; ta, becatuac becatuen gain eguiña gatic, etziran güero anitz antiatzen. AZQUENEAN azpian artu cituen beren becatuen obiarri-tzar andi batec, edo Jauna ganaco bihotzaren gogortasunac: ta asi ciran an ustel-tzen, ta beren vicitza galduaren usai gaistoa banatzen, ecusten cituztenen, calte andia-requin.

CEMBAT ustel-tzar onelaco arquitzen ote dira egungo egunean ere gure Errietan?

ETA

ETA ez ote naz ni ere uſtelgaldu orietatic bat? NOLA vicitu izandu ote nintzan ni, gaztechoa nintzaneco nere demboran? NOLA gueroiſeago? NOLA anditu, ta? ta nola gueroz? ta nola egungo egunetan?

ANITZ izutzen ote naute ni gaur, len icaraz uzten ninduten, nere oben--culpac, eta gaiſta-queriac? BELDURtzen ote naute ni gaur ſul'ceco neque gogorrac, egunen batean adiña, ta laurdenic ere?

CONFESSARIAren hitzac, edo PREDICARI onaren erranac dardaraz beterie, eta icara iuzten ote dute nere bihotza, edo iuzten ote dute, noizbait len iutzi oi zuten, eran? EDO orien erran, ta mehachu guciac aditu, ta ere guelditzen ote naz ni, alacoric aditu ez-pa-nu bezain otz; edo, aditzen nituen; gauzac nion

ere

ere uquitzen ez-pa-nindute bezain, sosegu andia-requin?

HAU onela ba-da, nere galdu-eguia! GOGORtu dira gueroz nere erraiac virtute-raco! AZPIAN naduca gueroz ni nere becatu gal-garrien obiarriac! LOTUric naducate gueroz ni nere aztura gaistoac! ITSUTUAC daude gueroz, ta ill-oialez estaliac nere adimentuco beguiac! ETA, hau onela dela, ez dut nic ecusten, ta ez dut ecusi ere nai, non nabillen ni, ta non arquitzen nazan ni; ez eta ni nora noan ere!

USAI gaistozco ustel-tasunac dira guerozco nere utsac; eta dira, nerequin dabiltzan, Anima gaisoen galgarriac! EZ naiz ni Anima gaiso oriez urricaltzen; ez eta nereaz ere!

NI nora beharra naz bada, edo certaco jaioa? NABILLEN, eran ni ibiltzeco; ta beste videric nic ez artzera,

eter-

eternidade gucico ſu-leceraco jaio naz ni !

BUca-eraren zori gaiſtozcoa !

HAU nai ez duen, Animac eguin beharco ditu, Lazaro illa vizteco, JESUS maitagarriac eguin izandu cituen, gauzen idurico, edo aintzuraco gauzac. JESUS maita-garriac hura vizteco, eguin icaco gauzac cer gauzac dira? ORIEC dira ondu-naiac: Jauna ganaco mandatuac: eta bitartecoen negar onac.

EZ ditu Jangoicoac oſticoz ateratzen, ez, becatuaren loi-petic, beren becatuen loiean gogoz, ta nai dutela dautzan, gaiſtoac. ANDIC atera; ta ondu-nai dutenei ematen die JESUSec bere eſcu indartſua, ta laguntza. ONDUnaia da bada, onduco dèn, becatariaren aſiera.

Baña ondu-nai, behar bezalaco, vici bat nequez iza-

ten du, obenez, ta gaistaqueriz usteltzen dagoen, becatariac, bitarteco cembaitec erdisten ez-pa-diote hau bere Jaunmaita garria gandic; eta billatu beharco ditu, alic onenac, onduco den, becatari chargalduac, edo escatu beharco die, behar bezala, vici diranei, lagun eguin dezotela beren Jauna-requico, beren otoitz, eta negar on-equin, ta erditsi dezotela beren Jaun bera gandic onez-damu, edo contricione vici bero bat; onequin batean, ta beren Jaunaren gracia-requin vizturic guelditzeco, edo onez-damu onen ordez erditsi dezotela izu-damua, edo atricionea; ta onequin batean aitormen garbi, ta Confesione zucen bat eguiteco zoria.

BITARTECO berecíric ez dutenac, esca dezoque hau, bere Jangoico maita-garriari,

riari, Eliza gucian arquitzen diran, onen otoitzac, eta negarrac aguertzen diozcala: bada onac negar eguiten dute, ta otoitz, gaiſtoen alde, ta eſcatzen diote beren Jangoicoari, urrical daquiela lembaitlen, ta atera ditzala beren becatupetic, eta erio gaiſtoaren uſtel-taſunetic. ORI adirazten digu, MARTAc, eta MADALENAc JESUSi igorri cioten, mandatuac, beren Anaia Lazaro miñez aguitz gaizquituric ecuſi zutenean; bai; ta Lazaro ill-ondoco, beraren Arreba bien negarrac ere.

BECATARI charra, bada, naiz-izan zaitecela zu mundu gucian arquitzen den, guizonic galduena, zuc eracutſi ezquero cere Jangoico maita-garriari ondu-nai ciñezco bero bat, ori zuc eracuſten badiozu, ongui vici diran, gucien otoitzac, eta negarrac ce-

re

re alde artzen dituzula, cere ganaco dezu zuc, bai, cere JESUS maita-garria, ta cere alde izain dituzu zuc JESUSen beguiac, JESUSen negarrac, eta JESUSen escuac, edo JESUSen laguntza indartsu andia.

BEIN, berriz-ta, berriz ere, escatu ezquero zuc hau JESUS maita-garriari escatzen diozula zuc hau, behar den, garai oneau, adiuntzan, ta eran, zu ganaco da, bai, JESUS maita-garria; quenduco dizu, cere gañetic, lertzen zaduzcan, becatu gaistoen obico arria: dembora berean itzulico dizu, cere becatuz zuc galduricaco, graciaren vicitza, ta emain dizu norc. quendu zuri, cere becatu galgarriac utzi dizquituten, aztura gaistoen locarri sendorrac; bada emain dizquitzu, hartaraco diran, Confessariac, eta bertze

la-

lagun onac ; eta utzico zaitu, aisa, ta arin zabilzquen, erau, zuc virtutez virtute, ta Ceruco videz ibilli nai izatera.

HAU onela den ezquero, den bezala, nere JESUS maita-garria, atoz arren, atoz, zuc hau gucia, edo nere beharrac escatzen duena bertan eguitera: ta atoz, ni gatic ez izan-arren, ceren hau escatzen dizuten Elizaco cere hume on servitzari garbia.

ATOZ bada, atoz ecustera, nola naducaten ni nere becatu galduac. CEIN loitu-usteldua, barcatu ez-pa-cenituen zuc, nitaz urricalduric: eta, baldin barcatuac ba-daude ere, cein macurtua ni becatu beretara, ta leneco nere usteltasun-etara.

BEGUI onez beguiratzen badidazu zuc nini gaur, nere JESUS maita-garria, urricalduco zara, bai, nere oraingo egoe-

ra char galduaz: ain char-galdu-izugarrian nago ni gaur!

ZURE beguiratze on hau irabaci-naiez, artzen dut nic gaur emen bertatic, len zu nic aser-eraciaz, edo orain-dañoco gucian nic eguin ditudan, nere becatu guciez, al dudan damuric andiena.

ZORI gaistoan eguin dut nic orietatic bat ere; bada, eguin ez-pa-nu, gaur ez nintzan arquitzen ni, arquitzen nazan, bezain aztura gaistoz, ta costumbre loituz galdua; ta ez nintzan arquitzen ni, ez, nere oben-culpen obian, ta becatuz erdi-usteldua!

ATOZ, bada, atoz ni gana, nere JESUS maita-garria; ta atoz cere ojuz, ta oju andiz ba-dere, emendic nic lembait-len ateraztera; niri nere becatuen usteltasun loi hau barrendic quentzera; ni cere graciaz, ta Ceruco indarrez be-

betetzeric uztera: niri nere begui-etatic mundu eroaren oial char galduac quen--eraztera; ecus dezadan nic horduan garbi-garbiro oraindoco nere ibillera guztiz galdua; bai ta, zuc eraman dezun, vide zucena, ta vide onen bucaera ona-ere; leneco nere gal-videac utziric nic, eta nere naiez, ta gogo oſoz gaur-danic artzen dudala (ta bein ere ez uzteco) zure vide zucen oneſ-garri hau, aſi nadin ni zure ondoren, nere Legueco gauzen gurutzea nere ſoñean daramadala; ſartzeco guero ni zurequin batean, edo zure eran zure zori oneco Erreſuma orretan. Ala guerta dedilla, JESUS maita-garria; bai arren, bai.

I.

JACTA SUPER DOMINUM CUram tuam, & ipse te enutriet: non dabit in æternum fluctuationem iusto. Ps. 54. 23.

ONGUI vici zara zu (galdetzen dizu DAVIDec), eta al ere cere burua galtzeco beldurrez zaude? ICARAZTEN zara zu cere etsai amurratu gaistoen ojuac aditzean, ta illuntzen zaitzu zuri horduan cere bihotza? DARDARAZ ote dago zure barren ori, ta quezcaz den gucia beteric, jaquin gabez nondic artu, erio gaistoaren, edo becatuaren atzapar-etan ez erortzeco?

Ah! norc lituquen (diozu nosqui), onen beguietatic, uso baten eran iguesf-eguiteco, viciro eraman nintzaquen, egoac, eta luma ariñac! Iguesf-

egui-

eguiñen nuque nic, bai, badaquit nic neronec, noraño! NERE amorez idiquiric arquitzen den, JESUSen bihotzeraño; ta an atſedenen nuque, neronec nai adiña, galtzeco beldurric bat ere bague!

ECUSTEN dezu zuc cere gal-videa edocein toquitan, ta non ere nai? GALERACI nai zaituzte zu, gaizqui dabiltzan, lagunac beren lan macur-galgarri-equin, beren hitz eroequin, beren hiſtequin, beren jan-edan luce-egui-equin, ta alduten alde gucietara? ORRETAN berean dabil, ſulececo gure etſai galgarri madaricatua? ta orretan dabiltza zure paſſione, ta aztura gaiſtoac ere? ETA orre gatic arquitzen zara zu aguitz eri, edo guztiz tentatua, ta becatuz iltzeco beldur ta beldur.

BELDURTzeco gauza da, bai, zu zauden, trancean, edo-

edocein arquitzea. BAñA beldur zaitez zu (dio DAVIDec berac), becatuz, edo, becacatuan illen-etzaralaco, ustea galtzen ez dezula. AGUER-eguiozcatzu zuc cere JESUS maita-garriari cere beldurrac, eta quezca guciac. GALDE-eguiozu, cer eguin behar dezun zuc, cere etsaiac garaitzeco. OTS-eguiozu maiz, edo ardura, datorquizula arren, nola zuc cere gauzac eguin, eracustera, ta eguiten laguntzera: ta, zuc hau gucia zucen eguitera, ateraco zaitu, bai, zu cere JESUS maita-garriac seculaco erio gaistoaren ortzetatic; eta eramain zaitu berequin batean bere Ceruco Santu, ta Santen artera. Ala guerta daquidala, nere JESUS maita-garria; bai arren, bai.

2.

JUSTIFICATIONES TUAS CUSTODIAM, non me derelinquas usquequaque. Pſ. 118. 8.

GARAItu zaitu noiz-bait zu cere etſai amurrau galgarriac? Garaitu zaituzte zu cere gaitz-eraco macurrerac; eta paſſione ſutuac? ILL ote zara zu cere becatuz, ta galdu ote dituzu zuc cere Jangoicoaren arpegui ederra ecuſteco Eſcua, edo derecha, cere Jangoicoaren eſcutic zuc arturicaco onac, ondaſunac, eta gracia?

AH gaiſoa! ta zure galgarria! baḍa galdu dezu orretan, munduco izate, ta ondaſun guciac baño aguitz gueiago valio duen, ondaſun bat.

BAñA ez orre gatic etſi, ez; ondaſun ori bera zuc arqui

qui dezaquezu, zucen, ta contuz billatzera. ARQUI-videa da Santa MARTAC, eta Santa Maria MADALENAc beren Anaiaren vicitza billatzeco artu zutenea, edo JESUS maita-garriaren, oñetaratzea. Billazazu JESUSen oñetan; ta billazazu negarrez, edo, galdu dezulaco damuz, ta ciñezco urriquiz. Era orretan zu negarrez ecusten ba-zaitu gure JESUS maita-garriac, bere oñetan; edo ecusten ba zaitu zu, eguin dituzun, becatuen gain ciñez damuturic; eta becatu berriric ez eguiteco asmoan, urricalduco zaitzu batere luzatu gabe; emain dizu bere graci onaren vicitza (onesdamua-requin zu horduan arquitzen ba-zara), edo lagunduco dizu, graci beraren vicitza erdisteco, eguin beharco dituzun, cere gauzac eguiten; ta oriec zuc eguinhorduco, cerequin izain dezu

zuc,

zuc, billatzen dezun, vicitza.

DAQUIGUN ezquero bada onen arqui--videa, ots, nere Anima; goacen lafter, negar ta negar, edo damuz bihotza beteric JESUSen oñetara; ta asi gaquiozcan erraten an, LAZAROren Arrebac bezala: AH! Jauna, emen arquitu ba-cina zu nere tenta aldietan, ez ninduen ez garai tuco ni nere Etsaiac: ez nuen galduco, ez, zure graciaren vicitza, ta ez ninduen becatuz illen, ez, nere Etsaiac, ill naven bezala!

BAñA cer ote diot nic, edo cer ote daraufat nere oraingo hitzontzi-querian? DEITU nion nic nere JESUS maita garriari, JESUS maita-garria nerequin arquitzeco nere tent--aldietan? EZ dago beti JESUS maita-garria prest, deitzen dion, edoceiñi non-nai laguntzeco, baldin deitzen bai

dio, bere Animaco gauzetan lagun-eguitera?

Lagundu ez-pa-dit bada niri nere JESUS maita-garriac nere tent-aldietan, lagundu didan baño, gueiago, nic orihari escatu gabez izandu cen; ta, ill ba-naz, neronec eguinicaco becatuz, nere naiez ill naz ni, ta nere culpaz.

ALA da, bai, nere Jangoico maita-garria. BAñA ongui damuturic nago ni gaur; ta orrelaco lanic berriz ez eguiteco asmoan. Indazu nere asmo on bereàn iraureco, nic behar dudan, cere laguntza, ta gracia. Bai arren, bai.

3.

QUID QUÆRIS, ET QUID VIS discere à nobis? parati sumus mori magis, quam patrias Dei leges prævaricari. 2. Machab. 7. 2.

CEren billan zabiltza orrembat eguiteco, ta ara-

orequin? erran izandu cion-Erregue Antiocori, bere Ama-requin illeraci cituen, zazpi Anai-etatic batac. JAQUiN nai-ez ba-zabiltza zu, certan arquitzen garan gu, zazpi Anaioc, emen zuc ecusten dezun, gueren Ama maitea-requin, ez dezu zuc bat ere cer necatu eguiteco onen gain, edo gauz hau icasten: bertzetatic adiracico dizut nic, den gucia gucien icenean.

PREST gaude gu Ama-seme gucioc gueren viciac noiz nai emateco, gure Legue zu-cenac debecatzen duen, gau-zaric ez eguitea gatic. SIñIS nazazu; ta ez dezazula buru-ric autã, guri gueren asmo, ta gogo hau galeraci naiez. HAU galdu baño, len utzico ditugu guc gueren larru-ezur-rac, oin--escuac, eta, gueren zañetan dugun, odol gucia.

HORDUAN harc atera zuen bere hitz onetan egondu

cen

cen guizon gazte hau bere az-quen asnaserañoa, Erregue gaistoac quen-eraci ba-ciozcan ere, bein bere mihia, ¡andic laster buruco larrua, ta guero escuac, eta oñac; eta ill árte gucian iduqui ba-zuen ere guti bana, edo gueldi-gueldi ¡frisitzen, artaraco cen, zartaguin batean. ETA hau berau eguin zuten, beren torment arri-gueietan, aren sei senideac, bai, ta gucien Amac ere.

ASMO berean arquitzen ciñan zu, oraindañoco cere urte, ta demboretan? GUTIAGO gatic ere autsi ez ote dituzu zuc cere? Legue garbia, ta cere ¡Jaunaren mandamentuac?

Cere buruari atseguin char bat eguitea gatic, ez ote dezu zuc bein, ta berriz, ta ascotan, ta ascotan ere loituric iutzi cere Legueco seigarren Mandamentua?

VEN-

Vendecuz zuc, besterenaren cupidez zuc, eta, zuc daquizun, adiña videz ez otedituzu autsi, ta urratu zuc Legue bereco beste Mandamentuac ere?

ETA videnabar ez otezara bete zu oitura gaistoz, ta costumbrez? Lotuen eran ez ote daude gueroz, gauz on-etaraco, zure oin-escuac, edo zure ezagu-era, ta zure naimendua, edo vorondatea? Becatuz illic arquitzen ba-zara zus ta zu gaur arquitzera vicitza galdu baten obian ortzitua, edo lurtatua bezala, non gueldituco da zure Anima becatari char gaisoa, zu ill ondoan? Hau lenic zuri JESUSec ez viztera, eternidade gucico sulecean!

NERE Arreb-onac; garbiro vici zarazten, Anima bataiatuac, nitaz ongui urricalduric, otsi-eguiozue JESUS mai-

ta-garriari nere alde; ta esca zagozue, al dezuten, indar gucia-requin, urrical daquidala hura ere bere ontasuna gafic: asi daquidala oju, ta oju, ta ez ditzala bere ojuac iutzi ni vizturic, eta ongui iratzariric iutzi artean: ta videnabar quen ditzaquidala nere aztura galduen locarri gal-garriac; ibilli nadin ni gueroco nere demboran, nere gauzen eguiten, ta nere Legueco vide zucen-etic oñic atera gabe.

POZIC ibillico naz ni, hartara ezquero, era onetan, ta nere Jangoicoaren gogara; ta orain orretan nagoelaco sicu bat ematera noa, ojuz, ta bihotzez erraten dudala: NERE JESU CHRISTO, &c.

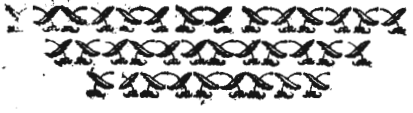

ARQUI

ARQUI-VIDEA.

Mezaren entzun vide labur erraza. 007.

XXXVI. OTOITZ-GAIA.

Gure Legueco Doatasunac. 025.
Lembicico DOATASUNA: Jaunareu amorezco BEHARRA. 028.

XXXVII. OTOITZ-GAIA.

Bi-garren Doatasuna: MANSOTASUN HUMILLA. 056.

XXXVIII. OTOITZ-GAIA.

Irur-garren Doatasuna: NEGARATSEGUIN-DUNA. 081.

XXXIX. OTOITZ GAIA.

Laur-garren Doatasuna: Zucentasunaren gosi-egarria. 105.

XL.

XL. OTOITZ-GAIA.

Bost garren Doatasuna : URRI-CAL-TASUNA. 132.

XLI. OTOITZ-GAIA.

Sei-garren Doatasuna : Bihotz-aren garbitasun zucena. 158.

XLII. OTOITZ-GAIA.

Zazpi-garren Doatasuna : BA-QUEDIA. 187.

XLIII. OTOITZ-GAIA.

Zortzi-garren Doatasuna : Vide onezco nequea. 214.

XLIV. OTOITZ-GAIA.

Becatariac eguin behar dutena, DOATASUNAC, eta Cerua irabazteco. 239.

§. 1. *Aur ILL BERRI baten viztea ; ta INDAR gutizco becatarien gracia-ratzea.* 241.

XLV.

XLV. OTOIZGAIA.

Gazte ill, OBIRA ceramaten, baten viztea; ta pasionezco becatarien gracia-ratzea. 266.

XLVI. OTOITZ-GAIA.

Ill ortzitu, usteltzen asiaren viztea; ta aztura gaistczco becatarien gracia-ratzea. 291.

upia

UPdhl

upitt